

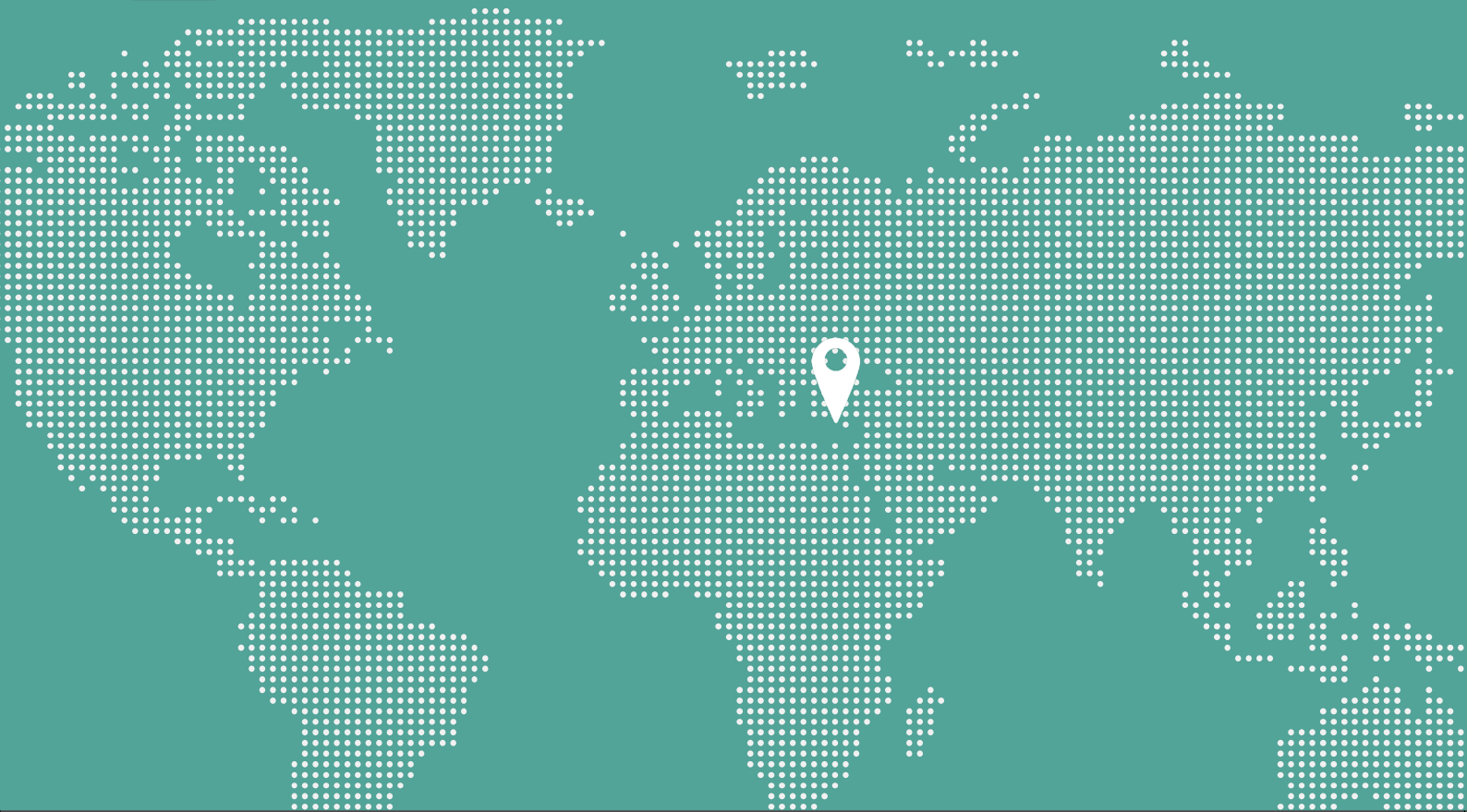

BTK

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu (2015 –2. Çeyrek)

AĞUSTOS 2015

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu (2015 -2. Çeyrek)

Sektörel Rekabet Bölümü

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Bu rapor, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İÇİNDEKİLER

Terimler Sözlüğü	3
Giriş	4
Detaylı Veriler	13
SEKTÖR BAZINDA GELİRLER	13
Mobil Haberleşme Sektörü	15
ABONE SAYISI VE PENETRASYON	15
MOBİL TRAFİK HACMİ	21
MOBİL GELİRLER	23
ABONE BAŞINA VE ÇAĞRI BAŞINA AYLIK GELİR	26
AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)	28
EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	31
KISA NUMARALAR	32
SMS - SHORT MESSAGING SERVICE	33
AKILLI TELEFON VE DATA KULLANIMI	34
İSTASYON DAĞILIMI	39
Sabit Haberleşme Sektörü	40
SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ	42
SABİT PAZARDA GELİRLER	44
ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	46
AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)	47
EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	48

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü	50
SABİT İNTERNET HİZMET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM	51
SABİT İNTERNET GENİŞBANT BAĞLANTI HIZLARI	53
SABİT GENİŞBANT İNTERNET PAZARINDA GELİRLER	54
ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	56
Çağrı Taşıma Sektörü	60
TAŞINAN DAKİKA	60
ÇAĞI TAŞIMA PAZARINDA GELİRLER	61
Detaylı Tablolar	62
Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar	67

Terimler Sözlüğü

ARPM	Average revenue per minute - dakika başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün ses görüşmelerinden elde edilen gelirin, aktif kullanıcıların görüşme süresi toplamına bölünmesi ile elde edilen rakam.
ARPU	Average revenue per user - abone başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün seçilmiş gelir kalemlerinin, o gelir grubuna ait toplam aktif kullanıcı sayısına bölünmesi ile elde edilen rakam.
Genişbant	Her zaman açık ve çevrimiçi olan, aynı zamanda da hızı 128 KBit/s üzeri olan internet bağlantılarına verilen genel isim.
Cepten İnternet	Akıllı telefonlar aracılığı ile 3G teknolojisi üzerinden internete ulaşım.
Dial-Up	Özel bir telefon numarası aranarak modem aracılığı ile internete ulaşan, hızı 128 KBit/s altında olan bağlantılarına verilen isim.
xDSL	Digital subscriber line - sayısal abone hattı. Bakır telefon kabloları üzerinden evlere ve ofislere yüksek bant genişliği sağlayan bir internet teknolojisi.
Hotspot	Halka açık yerlerde kablosuz internet ya da ağ hizmetlerinin sağlandığı yerel alanlardır. Abonelik sözleşmesi gerektirmeden internete ulaşmak için kullanılmaktadır.
MBit/s	Megabits per second. Sayısal bilginin aktarım hızının ölçülmesinde kullanılan bir hız birimi.
MOU	Minutes of usage - abone başına aylık ortalama kullanım. Bir kullanıcının aylık ortalama konuşma süresini ölçen bir hesaplama yöntemidir.
Mobil İnternet	Ses kullanımına kapalı olan data GSM hatları kullanılarak 3G modem üzerinden internete ulaşım.
M2M	Cihazların kablosuz olarak birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan platform ve teknolojilere verilen genel tanımdır.
SMS	Short Message Service - Kısa Mesaj Hizmeti. Cep telefonu aracılığı ile yazılan azami 160 karakterlik mesajın bir cep telefonundan diğer bir cep telefonuna gönderilmesi, mesajlaşma hizmetidir.
Telemetri	Bir sistem ya da tesisin uzaktan izlenmesi veya kontrol edilmesine olanak sağlayan mobil teknolojidir.
Wireless	Radyo dalgaları ile çalışan ve kullanıcının hanesine monte edilen bir antenin, internet servis sağlayıcısının istasyonu ile bağlantı kurarak aldığı genişbant internet hizmetidir.

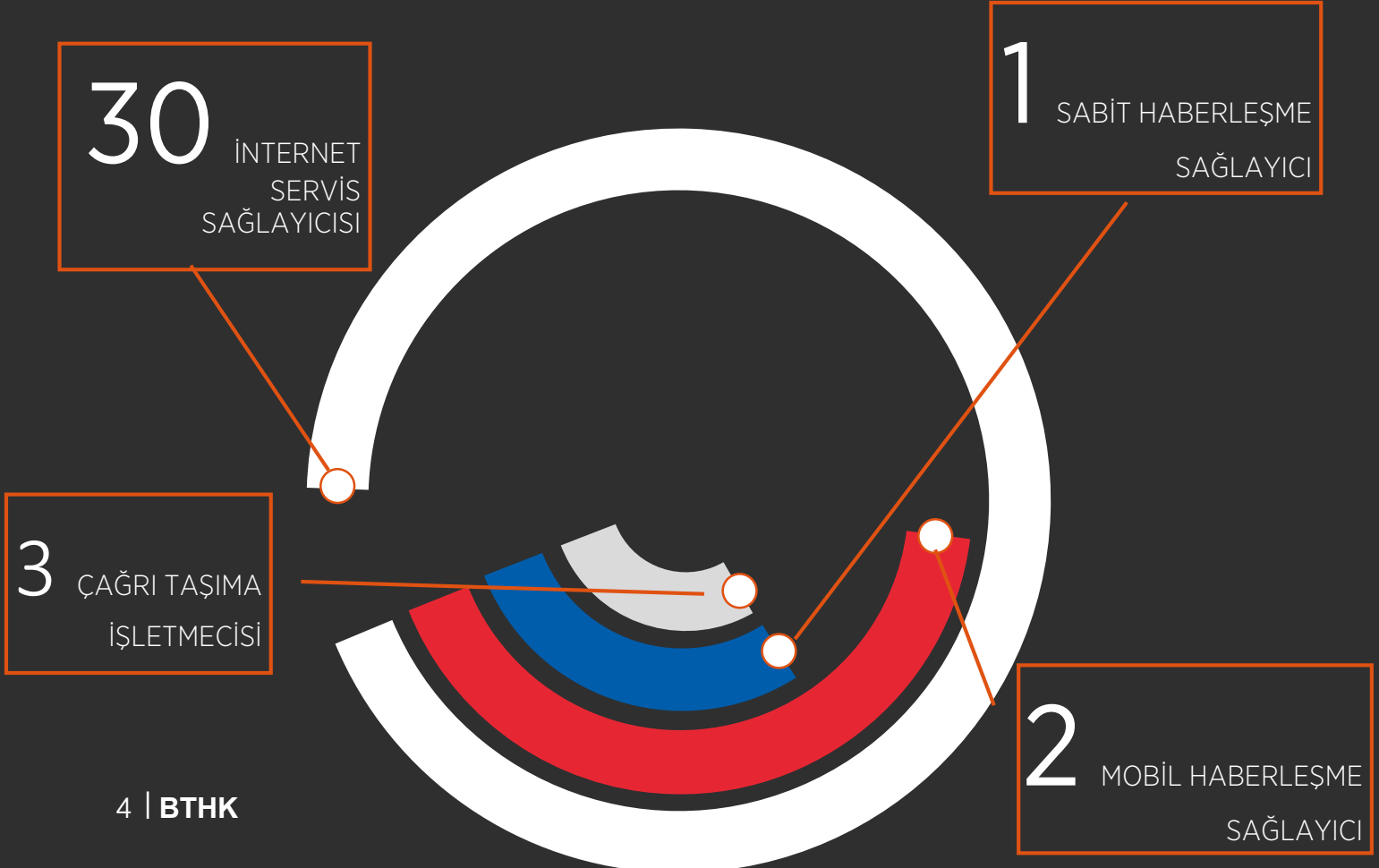
Giriş

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri, haberleşme sağlayıcılar tarafından tarafımıza bildirilen veriler ışığında derlerken, 2011-2015 yıllarına ait veriler uygun olduğu ölçüde kullanılmıştır. Bunu takiben, ilgili veriler Kuzey Kıbrıs'taki elektronik haberleşme sektörüne ilişkin performans göstergeleri olarak kullanılmak üzere raporda işlenmektedir.

2015 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve geçmiş yıllar ile yapılan kıyaslama takip eden sayfalardaki özet şekiller aracılığı ile görselleştirilmiştir. 2015 yılı ikinci çeyreğini kapsayan döneme dair (Nisan-Mayıs-Haziran) sektörel detaylar ve dağılımlar ise raporun ileriki bölümlerinde işlenmektedir.

Bu raporda kullanılan veriler aşağıdaki haberleşme sağlayıcıların BTHK'ya yapmış olduğu resmi bildirimlerden derlenerek hazırlanmıştır.

Çeyrek Veri Sağlayan Haberleşme Sağlayıcılar

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2015 2. Çeyrek Gelişmeleri

Yetkilendirme Sayıları*

2014 - Q2

2015 - Q1

2015 - Q2

% 29

2014 - 2

31

2015 - 1

37

40

* Haberleşme saylayıcılar, sundukları hizmet türüne göre birden fazla yetkilendirmeye sahip olabilmektedir.

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

Mobil Ses (Kayıtlı ve Aktif abone bazında)

2015-1

2015-2

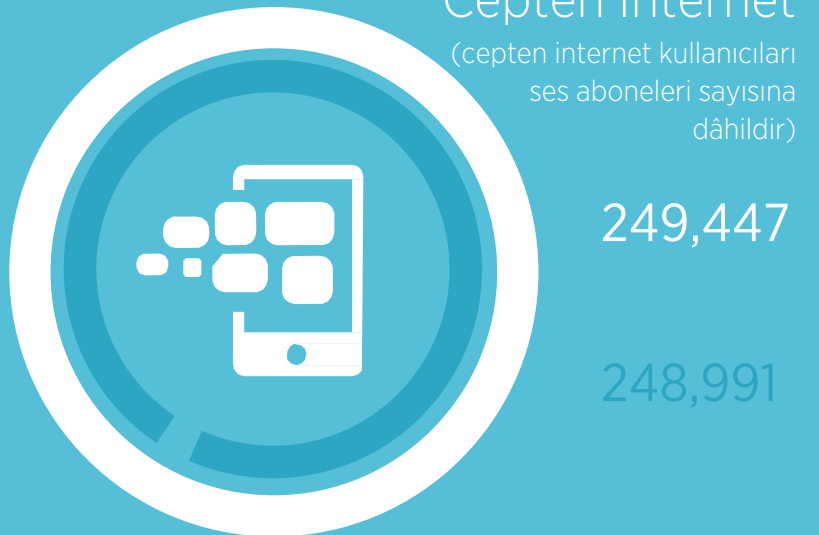
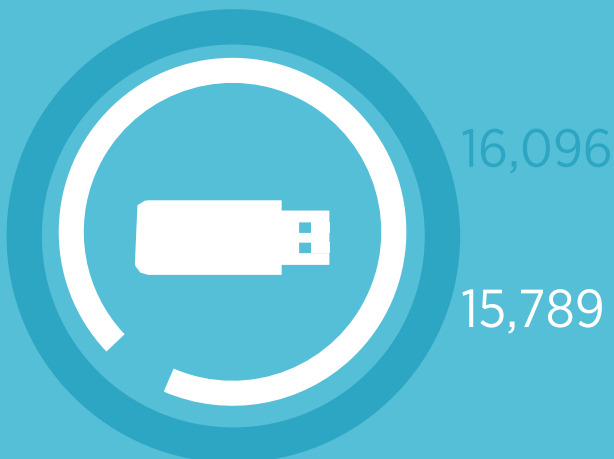

Bilgisayardan İnternet

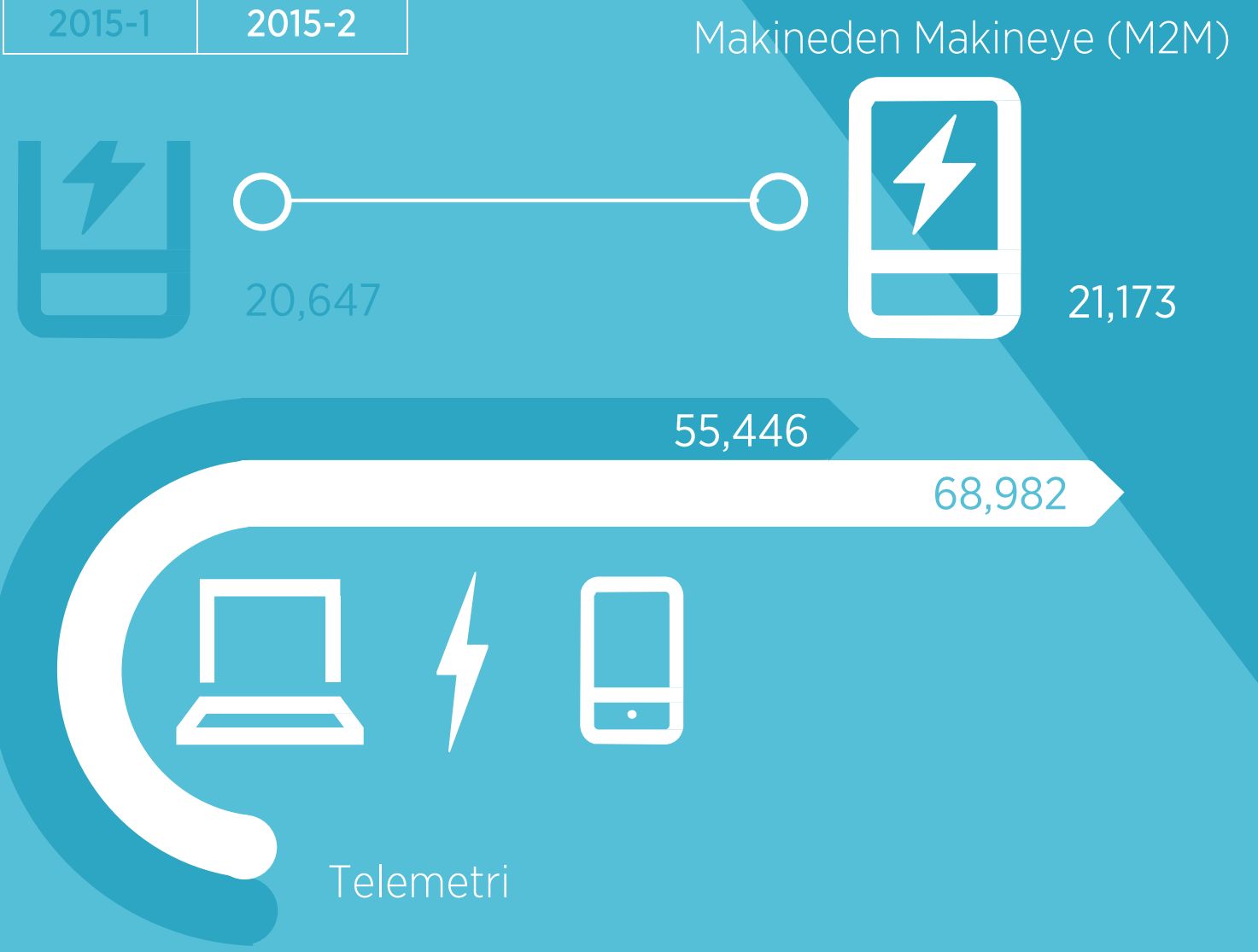
(3N mobil)

Cepten İnternet

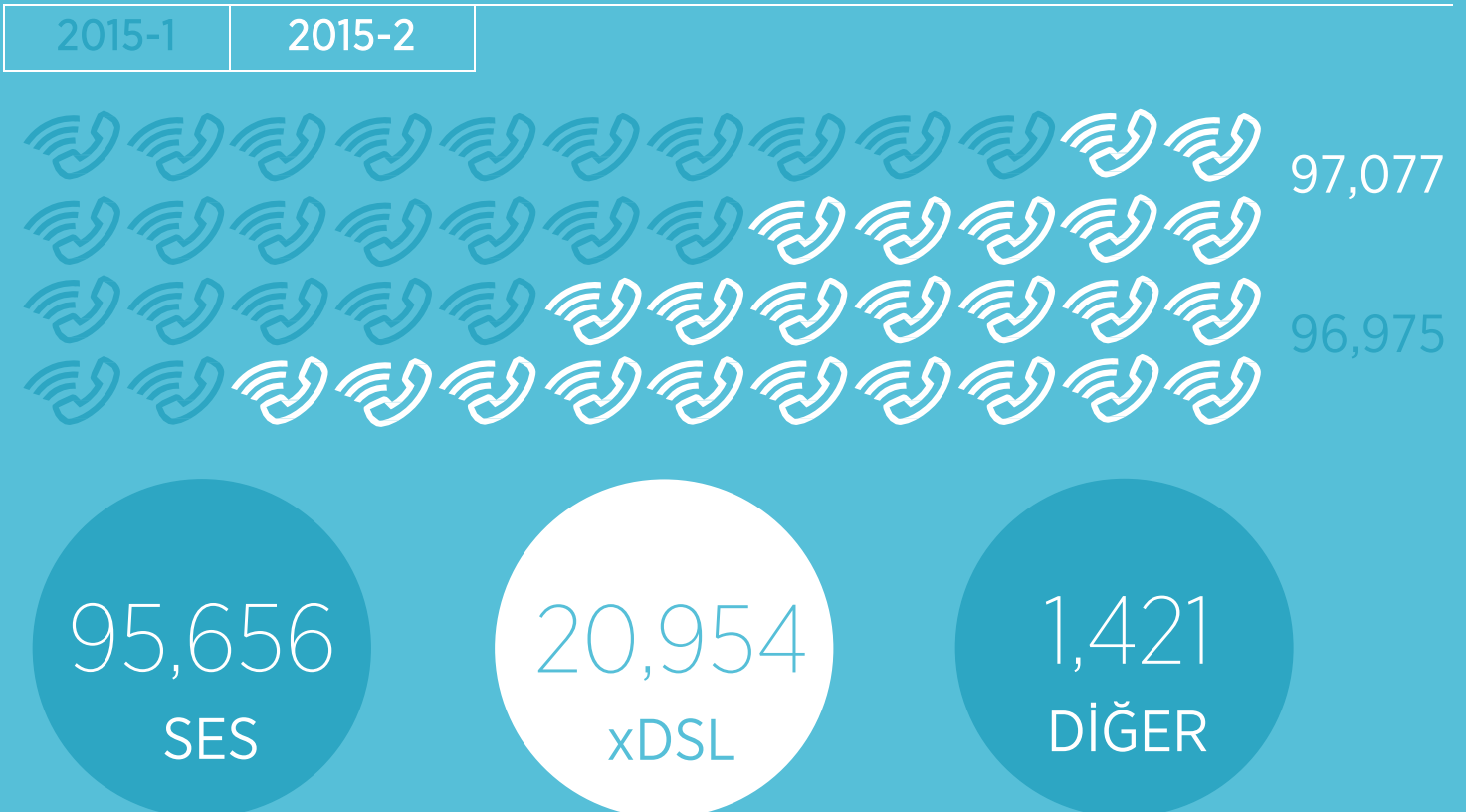
(cepten internet kullanıcıları ses aboneleri sayısına dâhildir)

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

Sabit Haberleşme Kullanıcı Sayıları

Sabit Genişbant Kullanıcı Sayıları

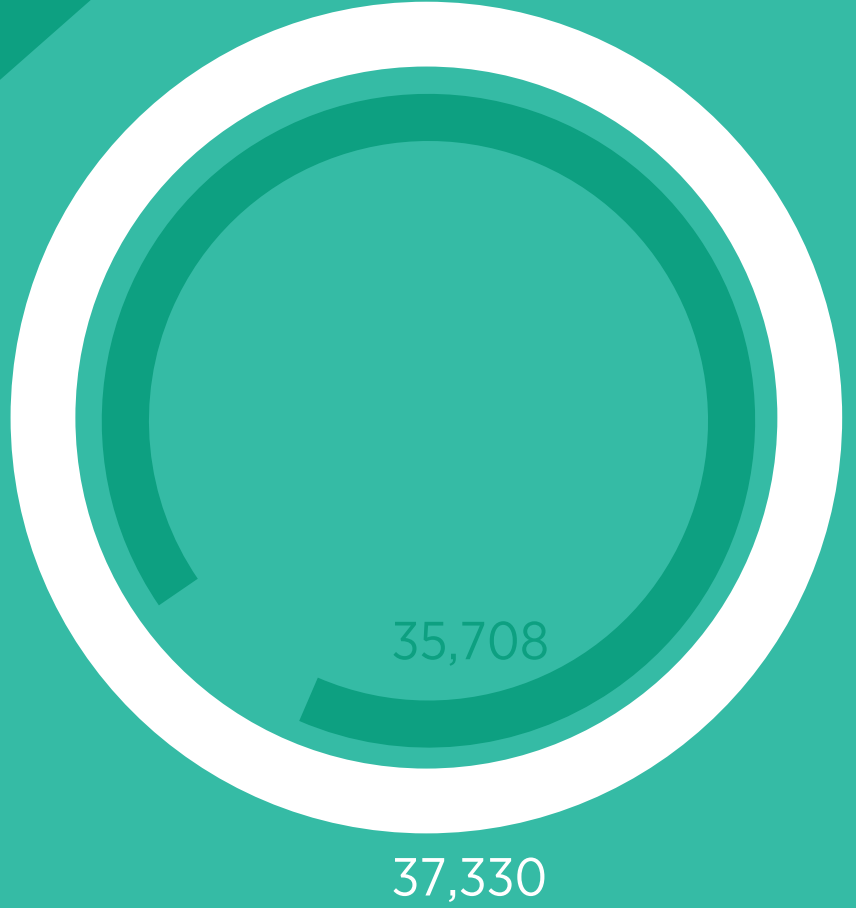
Hotspot

2015-1

2015-2

Wireless

xDSL

21,021

20,954

37,330

35,708

Aylık Genişbant İnternet Data Trafiği

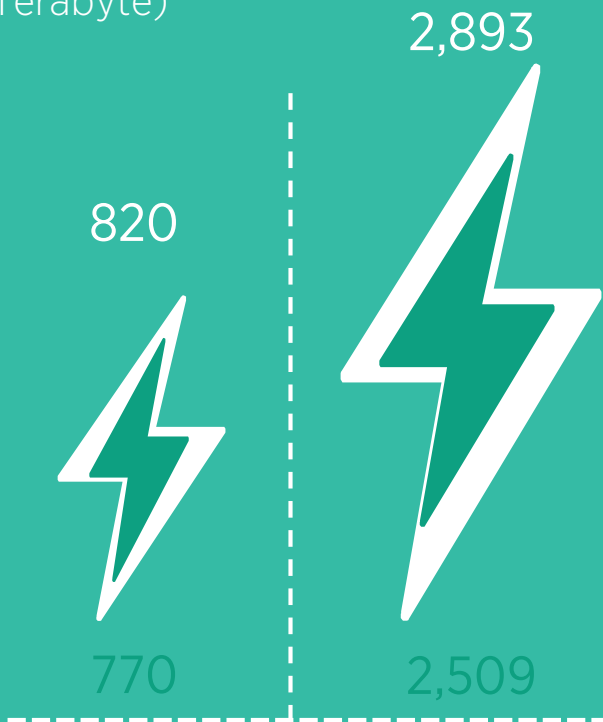
(Terabyte)

Abone Başına Aylık Data Trafiği

(Gigabyte)

2015-1

2015-2

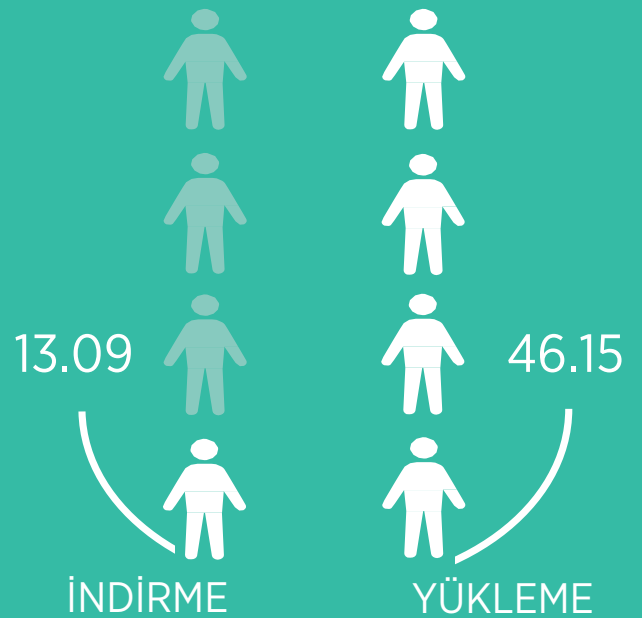

820

2,893

770

2,509

13.09

46.15

İNDİRME

YÜKLEME

Elektronik Haberleşme Sektör Gelirleri

2015-1

2015-2

68.9 MİLYON

69.5 MİLYON

52.9M₂₀₁₅₋₂

Mobil Haberleşme

%0.8 artış

52.4M₂₀₁₅₋₁

Sabit Haberleşme

%0.7 artış

12.2M₂₀₁₅₋₂

12.1M₂₀₁₅₋₁

4.47M₂₀₁₅₋₂

Sabit Genişbant İnternet

%0.5 artış

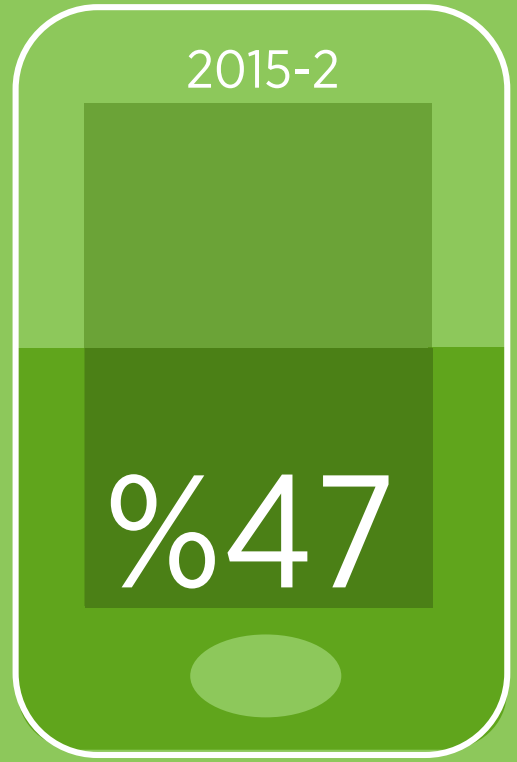
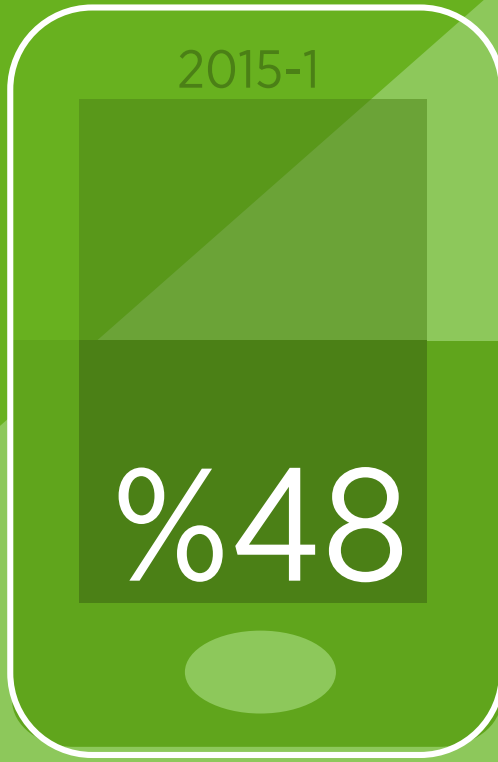
4.45M₂₀₁₅₋₁

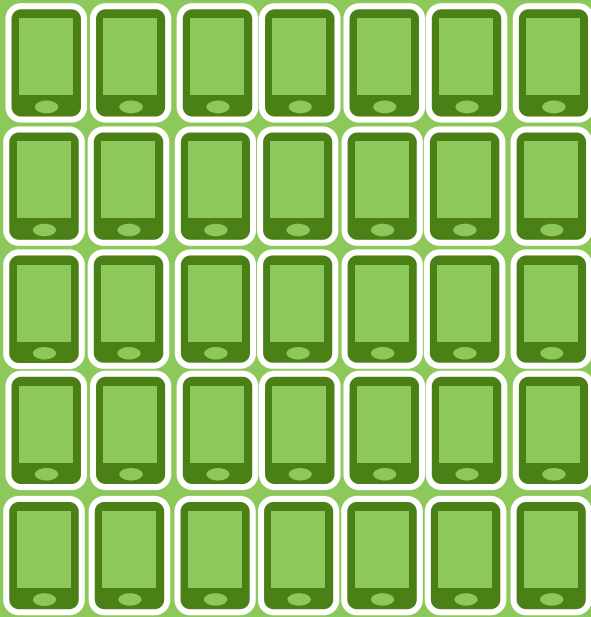
2015-1

2015-2

Abonelerin
Akıllı Cihaz
Kullanım
Oranı

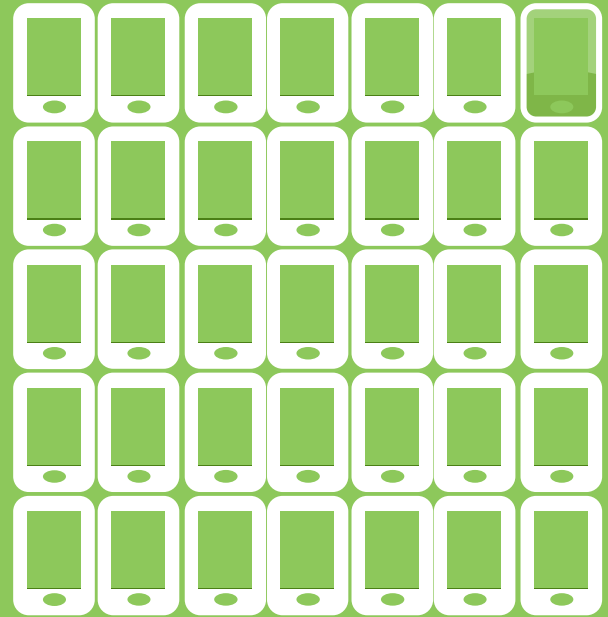

2015-1

208,346

2015-2

205,411

Platform Bazında Akıllı Cihazlar

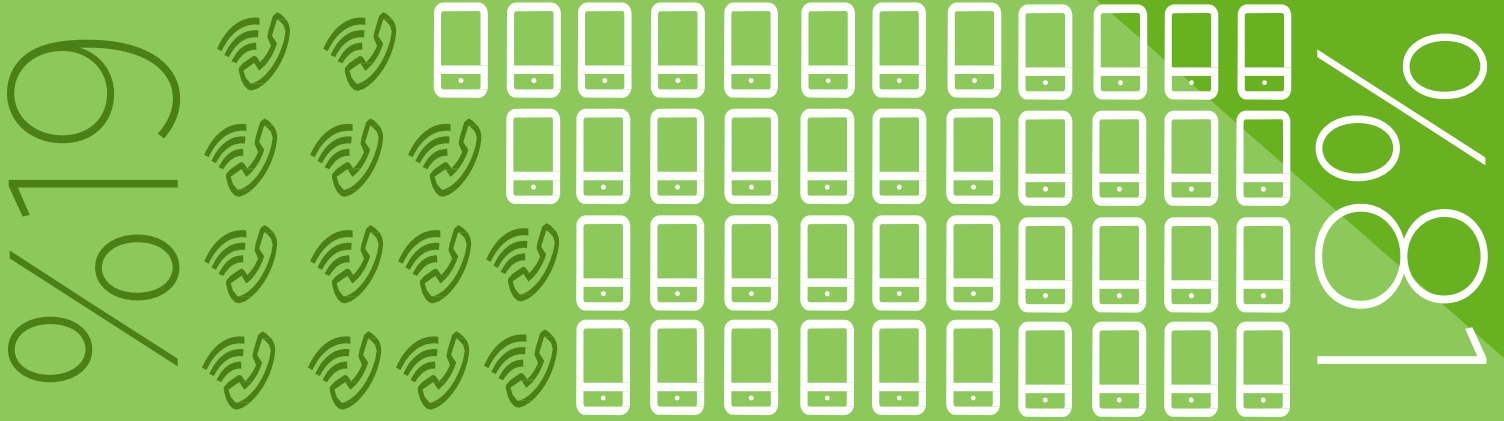
Trafik

Sabit

Mobil

362,466,219

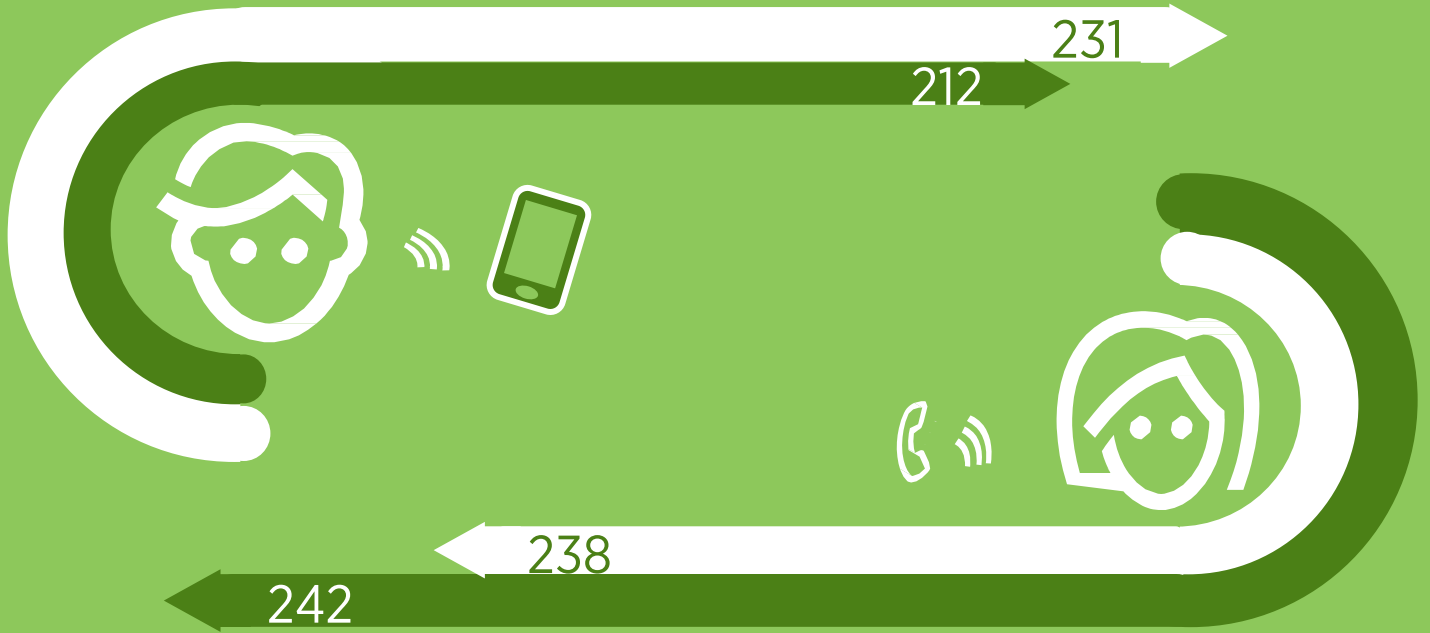
2015 2. ÇEYREK TOPLAM GİDEN + GELEN DAKİKA

Abone Başına Ortalama Aylık Dakika (MoU)

2015-1

2015-2

Abone Başına Aylık Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit

Mobil

179 dk.

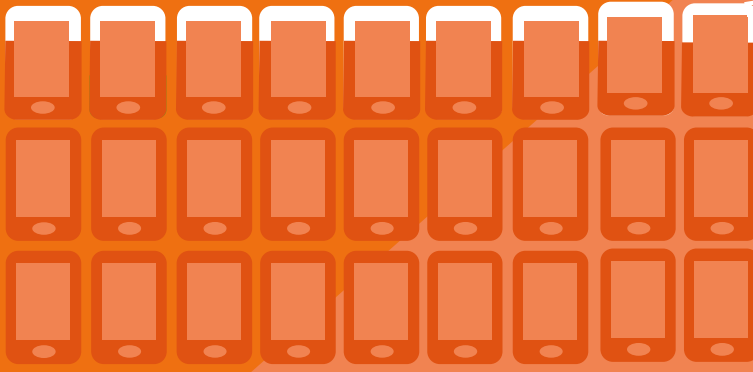

185 dk.

2015-1

2015-2

Mobil ARPU

32.00₺ 2015-2

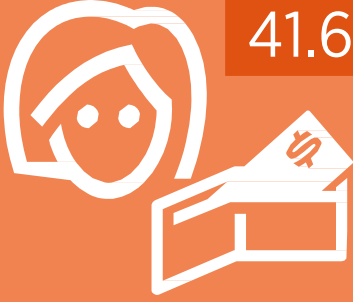
31.68₺ 2015-1

41.92₺ 2015-2

41.60₺ 2015-1

Sabit ARPU

Genişbant İnternet ARPU

23.74₺ 2015-1

23.49₺ 2015-2

Elektronik Haberleşme Sektörü İstihdam Rakamları

2015-1

2015-2

982 İSTİHDAM

983 İSTİHDAM

Kim, Nerede Çalışıyor?

%30

Mobil Haberleşme

%43

Sabit Haberleşme

%27

İnternet
Servis Sağlayıcılar

2.

Detaylı Veriler

2015 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 40 yetkilendirilmiş elektronik haberleşme sağlayıcısı bulunmaktadır. İlgili dönemde mobil şebeke elektronik haberleşme sağlayıcıları (Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. & Vodafone Mobile Operations Ltd.) ve sabit şebekede elektronik haberleşme sağlayıcısı (KKTC Telekomünikasyon Dairesi) net satış gelirleri yaklaşık 65.06 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. Diğer haberleşme sağlayıcılar olarak adlandırılabilir olan internet servis sağlayıcılarının net satış gelirleri 2015 yılı ikinci çeyrekte yaklaşık 4.47 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖR BAZINDA GELİRLER

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının ve internet servis sağlayıcılarının 2011 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Tablo 1'de yer verilmektedir. 2014 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %21.8'lik artışla 286 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2011	2012	2013	2014
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	169,103,924	176,352,726	185,811,762	209,871,001
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	33,976,399	37,496,778	37,496,778	50,700,520 ¹
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI	8,407,215	8,669,816	11,466,346	16,090,333
TOPLAM	211,487,538	222,519,321	234,774,887	276,661,854

Tablo 1

¹ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

Şekil I'de 2013 ve 2014 yılında elde edilen toplam gelirin sektörler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. Buna göre mobil şebekede faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılar, 2014 yılında 219 Milyon ₺, sabit haberleşme sağlayıcı yaklaşık 51 Milyon ₺ ve sabit genişbant haberleşme sağlayıcıları yaklaşık 16 Milyon ₺ gelir elde etmişlerdir.

2014 yılında elde edilen toplam gelirlerin yaklaşık %76'sını mobil haberleşme sağlayıcılar, %18'ini sabit haberleşme sağlayıcı ve %6'sını internet servis sağlayıcıları elde etmiştir. Bir önceki yılın (2013) verilerine bakıldığında ise, elde edilen toplam gelirlerin %79'unu mobil haberleşme sağlayıcılar, %16'sını sabit haberleşme sağlayıcı ve %4.7'sini internet servis sağlayıcıları elde etmiştir.

Kaynak: BTHK

2011 → 2014

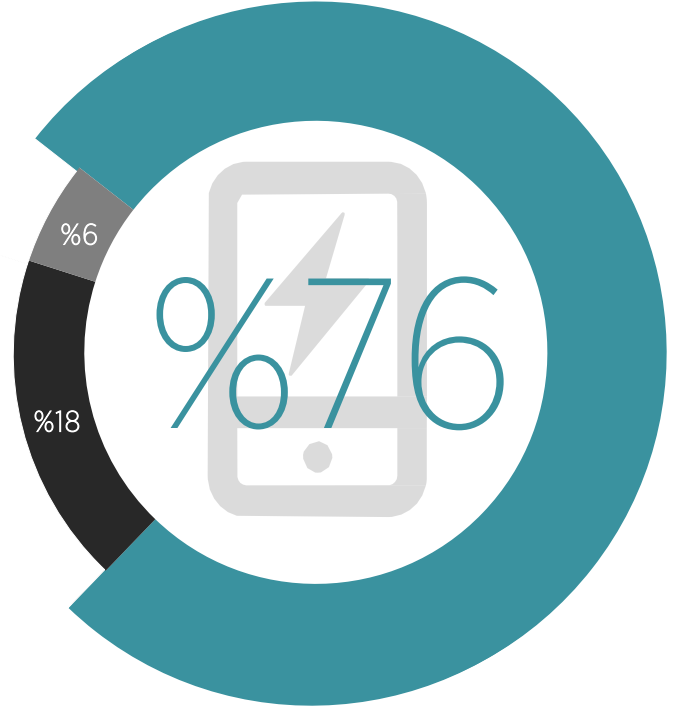
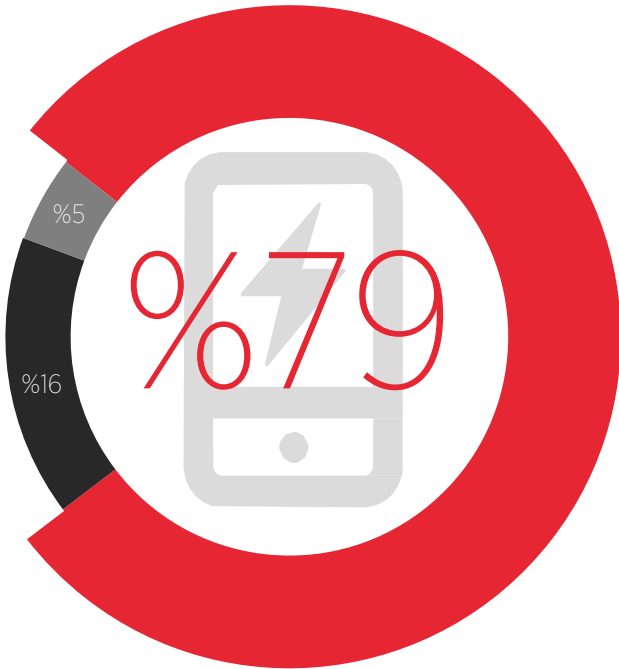
SON ÜÇ YIL İÇERİSİNDE
ELEKTRONİK HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE 65 MİLYON TL
BÜYÜME GERÇEKLEŞTİ

277 Milyon ₺

Sektörlerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, %

2013

2014

KKTC TELEFON DAİRESİ

İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI

Şekil I

Mobil Haberleşme Sektörü

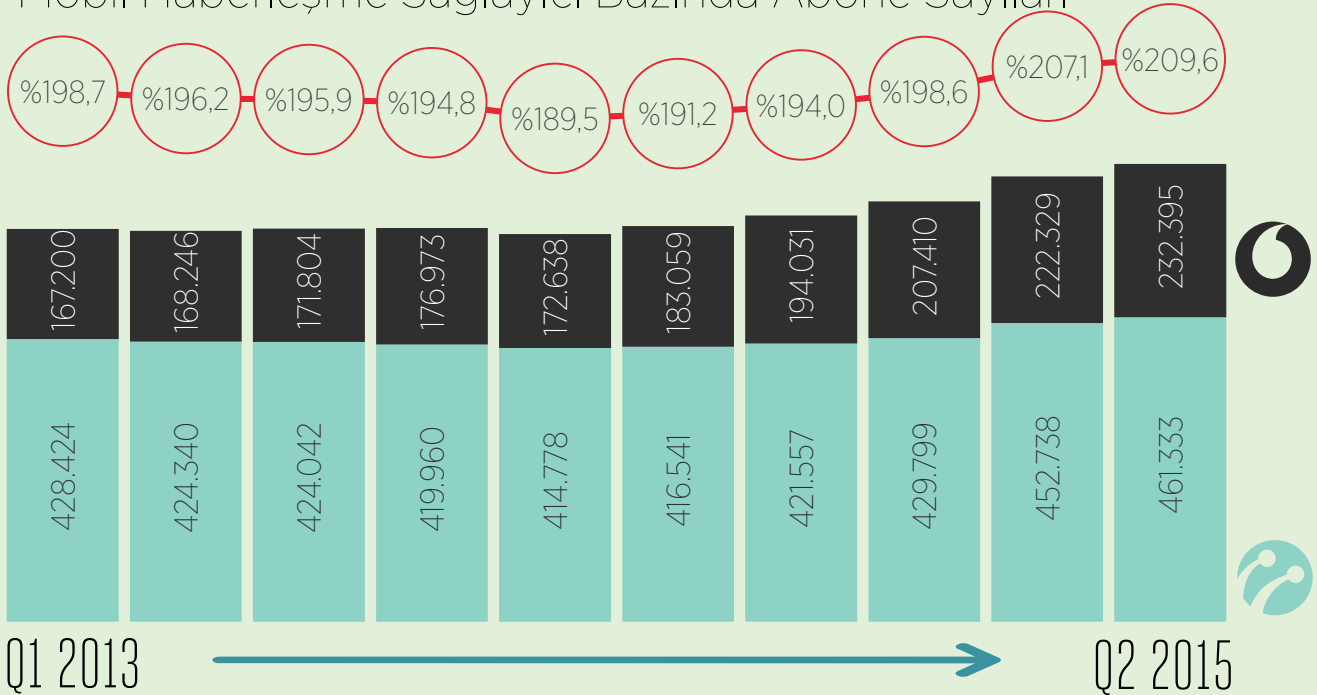
2015 Haziran sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %210 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 693,728 mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (KKTCELL -) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim -) şirketleridir. 2015 yılı ikinci çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre KKTCELL'in %66.5, Telsim'in ise %33.49 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

ABONE SAYISI VE PENETRASYON

2015 yılı ikinci çeyrek itibarıyla ülkemizde yaklaşık %209.6² penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 693,728 kayıtlı mobil abone ve 523,451 aktif abone bulunmaktadır. (Şekil A)

Kaynak: BTHK & Devlet Planlama Örgütü

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları³

Sekil A

² KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Haziran Projeksiyonu: 331,026)

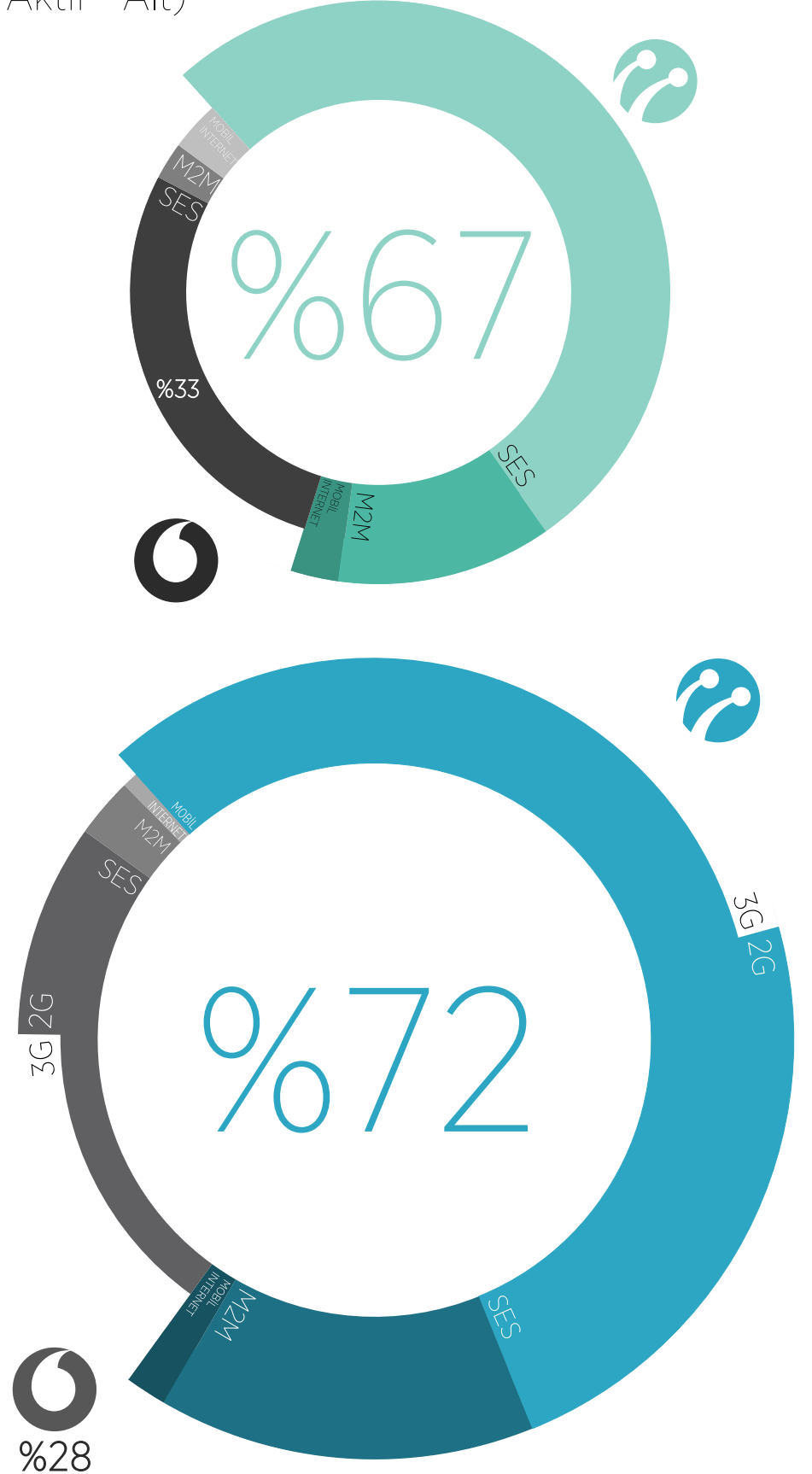
³ Raporda kullanılan logolar Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. ve Vodafone Mobile Operations Ltd.'nin tescilli markalarıdır.

Mobil haberleşme sağlayıcı bazında, haberleşme sağlayıcıların üçer aylık dönemler itibarıyla toplam kayıtlı abone sayıları önceki sayfada yer alan şekilde verilmektedir. 2015 yılının ikinci çeyreğinde, önceki üç aylık döneme kıyasla kayıtlı abone sayıları bakımından KKTCELL'de %1.9 artış, Telsim'de ise %4.5 artış yaşanmıştır.

Şekil B'da, mobil kayıtlı abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 693,728 kayıtlı abonenin 461,333 tanesi KKTCELL şebekesinde kayıtlı bulunmakta olup, buna göre ilgili haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık olarak %67'ye denk gelmektedir. Kayıtlı abonelerin 232,395 tanesi ise Telsim şebekesinde olup, haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık %33 olarak izlenmektedir.

Yine aynı şekilde, aktif mobil abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Şekilde de görülebileceği üzere, 523,451 aktif abonenin 375,031 tanesi KKTCELL şebekesinde kayıtlı bulunmaktadır. Aktif abonelerin 148,420 tanesi ise Telsim şebekesinde kayıtlı oldukları izlenmektedir.

Mobil Abone Dağılımı (Kayıtlı - Üst & Aktif - Alt)

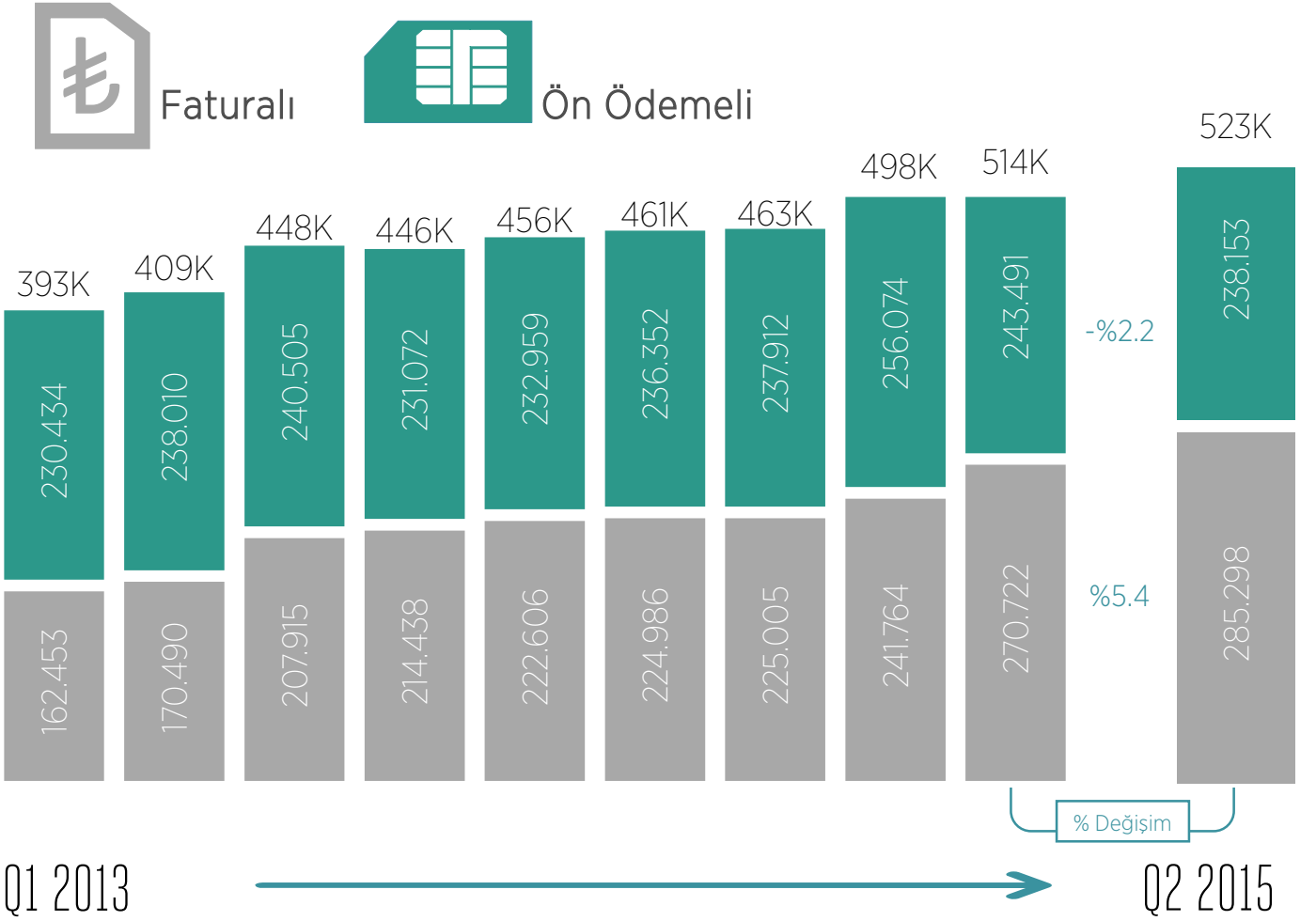
Şekil B

Şekil C'de ülkemizdeki faturalı-ön ödemeli ayrımında mobil abone sayılarına yer verilmektedir. 2015 yılı ikinci çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil abone sayısı 238,153, faturalı mobil abone sayısı ise 285,298 olarak gerçekleşmiştir⁴. Ön ödemeli kullanıcıların sayısı, 2015 yılının, ikinci çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %2.2 oranında azalırken, faturalı abonelerin sayısı ise %5.4 oranında artış göstermiştir.

Toplam mobil kullanıcı sayılarına bakıldığında, mobil abonelerin yaklaşık %45.5'ini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %48.8'den %54.5'e yükseldiği görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Ön Ödemeli Ve Faturalı Mobil Aboneler, Bin (K)

Şekil C

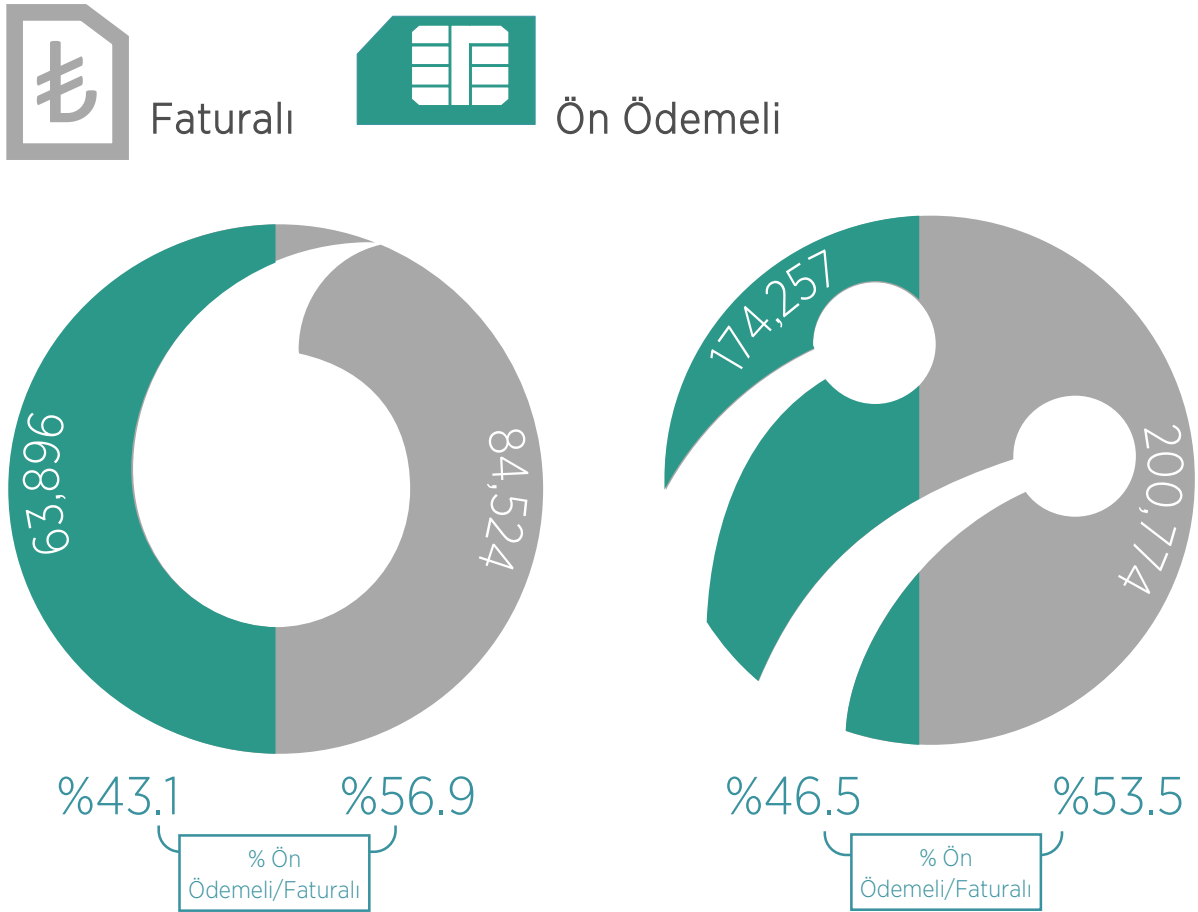
⁴ Faturalı/Faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Alt görselde ise, (Şekil D) ülkemizdeki mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli/faturalı dağılımları görülmektedir⁵. Oransal olarak en fazla faturalı aboneye Telsim'in sahip olduğu ve abonelerinin %56.9'unun faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Telsim'i %53.5 ile KKTCELL takip etmektedir.

Ön ödemeli abonelere bakıldığında ise, Telsim şebekesine kayıtlı ön ödemeli abonelerin %43.1 oranında olduğu, KKTCELL şebekesine kayıtlı ön ödemeli abone oranının ise %46.5 olduğu görülmektedir. Önceki döneme bakıldığında, KKTCELL faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %6.1 oranında, Telsim faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %3.8 oranında arttığı görülmektedir. Aynı dönemde, KKTCELL ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %1.6 oranında azaldığı, Telsim ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %3.6 oranında azaldığı görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Ön Ödemeli Ve Faturalı Oranları, 2015 - 2. Çeyrek

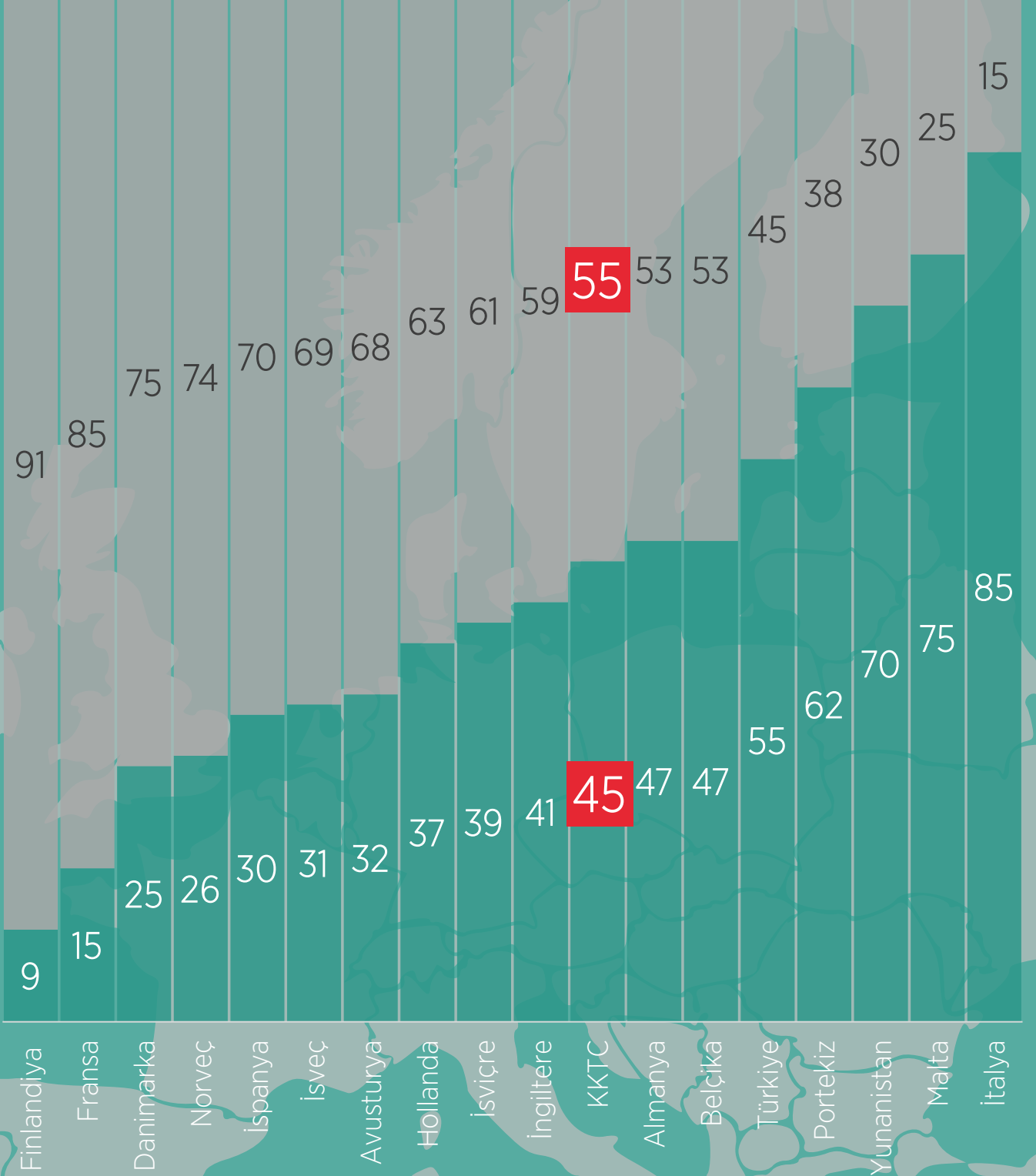
Şekil D

⁵ Mobil haberleşme sağlayıcıların, faturalı/faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Şekil E'de bazı Avrupa ülkeleri ve ülkemizdeki ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ortalama ön ödemeli/faturalı abone oranı %40/%60 seviyelerinde iken ülkemizdeki ön ödemeli/faturalı oranı %45/%55 civarındadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence

Bazı Avrupa Ülkeleri Ve Ülkemizdeki Ön Ödemeli/ Faturalı Abone Oranları, %

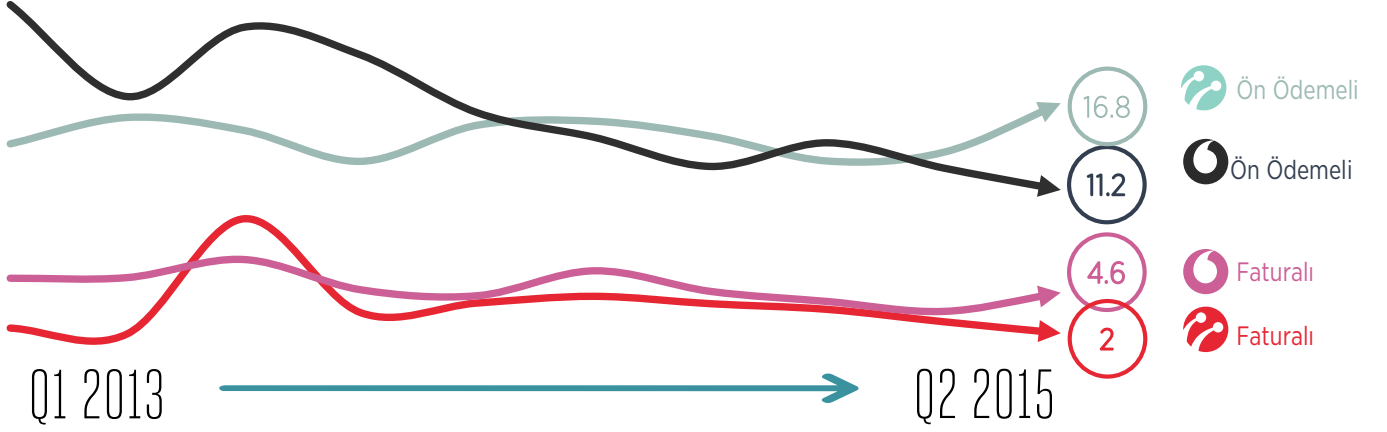

Şekil E

Şekil F'de 2015 yılının ikinci çeyreğini de kapsayacak şekilde 2013 yılının başından günümüze kadar gerçekleşen mobil haberleşme sağlayıcıların abone kayıp oranlarına⁶ yer verilmektedir. Abone kayıp oranı farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. İlgili dönem itibarıyla KKTCELL ve Telsim'in abone kayıp oranları faturalı hatlarda sırasıyla %1.95 ve %4.57, ön ödemeli hatlarda ise sırasıyla %16.83 ve %11.21 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %^{7 8}

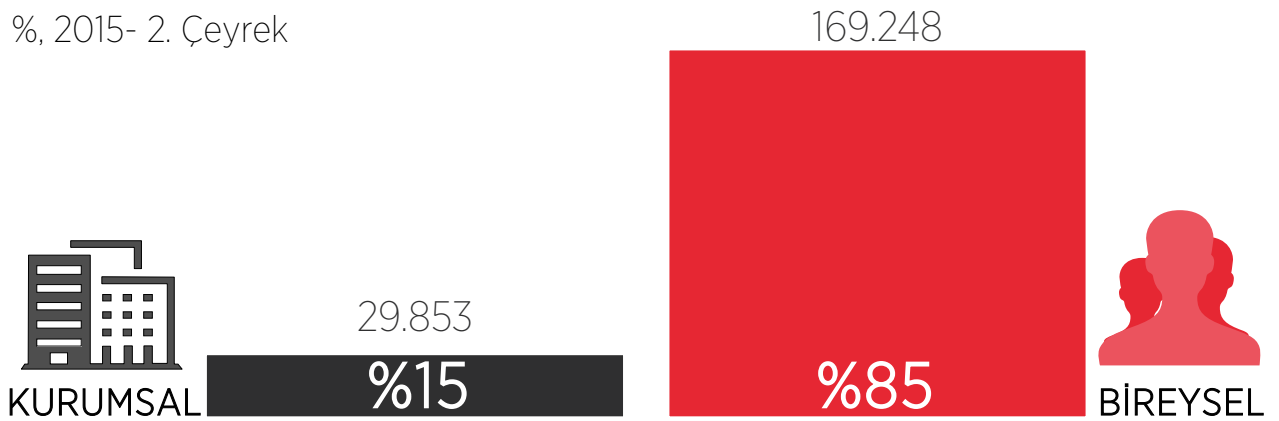

Şekil F

Şekil G'de mobil haberleşme sağlayıcıların abone portföyü içerisinde yer alan faturalı abonelerin bireysel /kurumsal (kurumsal abonelik sözleşme imzalayan) ayrımı incelenmektedir. Toplam faturalı aktif mobil abonelerin yaklaşık %85'i bireysel, %15'i ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Faturalı Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı⁹, %, 2015- 2. Çeyrek

Şekil G

⁶ Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcılar tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde haberleşme sağlayıcıdan aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Özellikle abone kitlesine sahip sektörler için kullanılan bir ölçüttür. Genellikle yıllık, çeyrek ve aylık olarak hesaplanmaktadır. Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcıların tüm abone kitlesi için bilgi veren bir ölçüttür.

⁷ Telsim tarafından kullanılan hesaplama yöntemi 2014 2. Çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

⁹ Kurumsal abonelerin kapsamına, Araç Takip, Telemetri, POS cihazları ve El Terminaleri dâhil edilmemiştir.

MOBİL TRAFİK HACMI

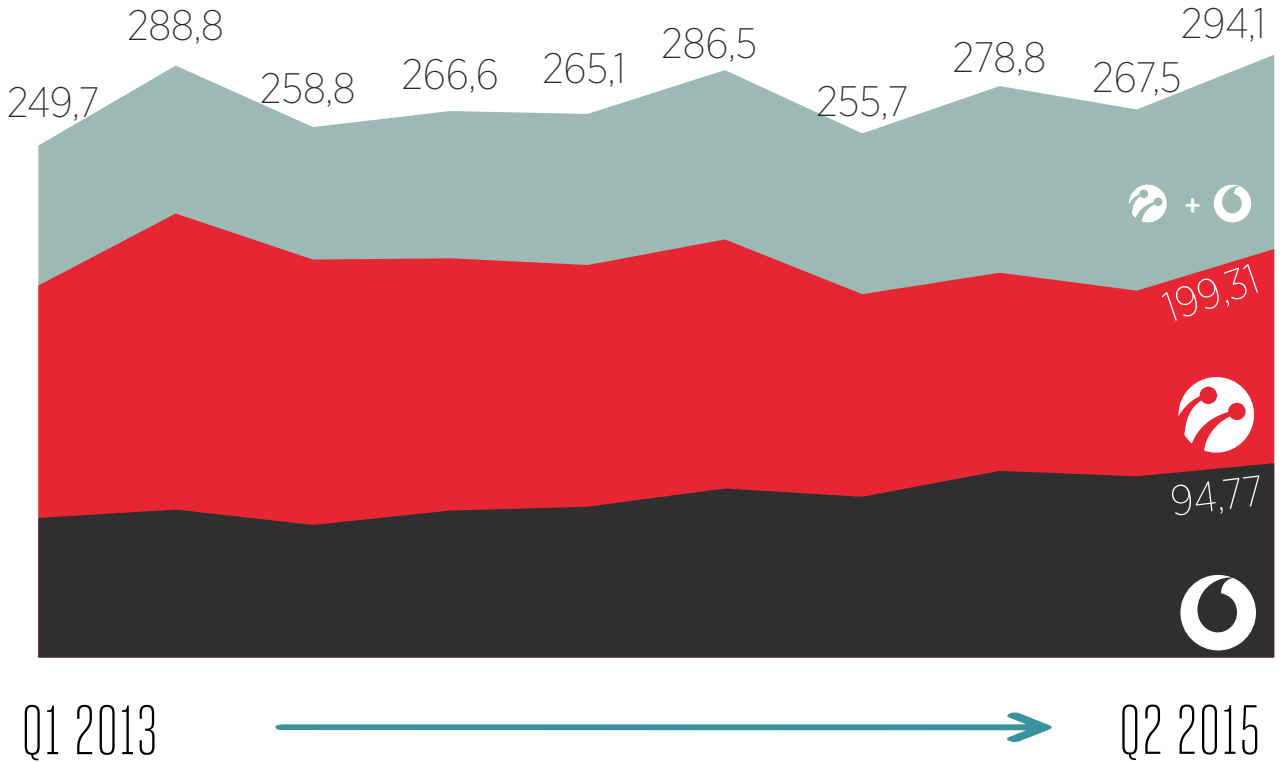
2015 yılının ikinci çeyreğinde toplam mobil trafik hacmi 294.1 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılının ikinci dönemine ait trafik bilgileri, bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %9.9 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %2.6 oranında arttığı görülmektedir. Elektronik haberleşme sağlayıcı bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre KKTCELL'in trafiğinin %11.3 oranında arttığı, Telsim'in trafiğinin ise %7.2 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında KKTCELL'in trafik hacminde %2.3 azalma, Telsim'in trafik hacminde ise %14.9 artış olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil H'de verilmektedir.

2015 yılının ikinci dönemine ait trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %9.9 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %2.6 oranında artış olduğu görülmektedir.

Kaynak: BTHK

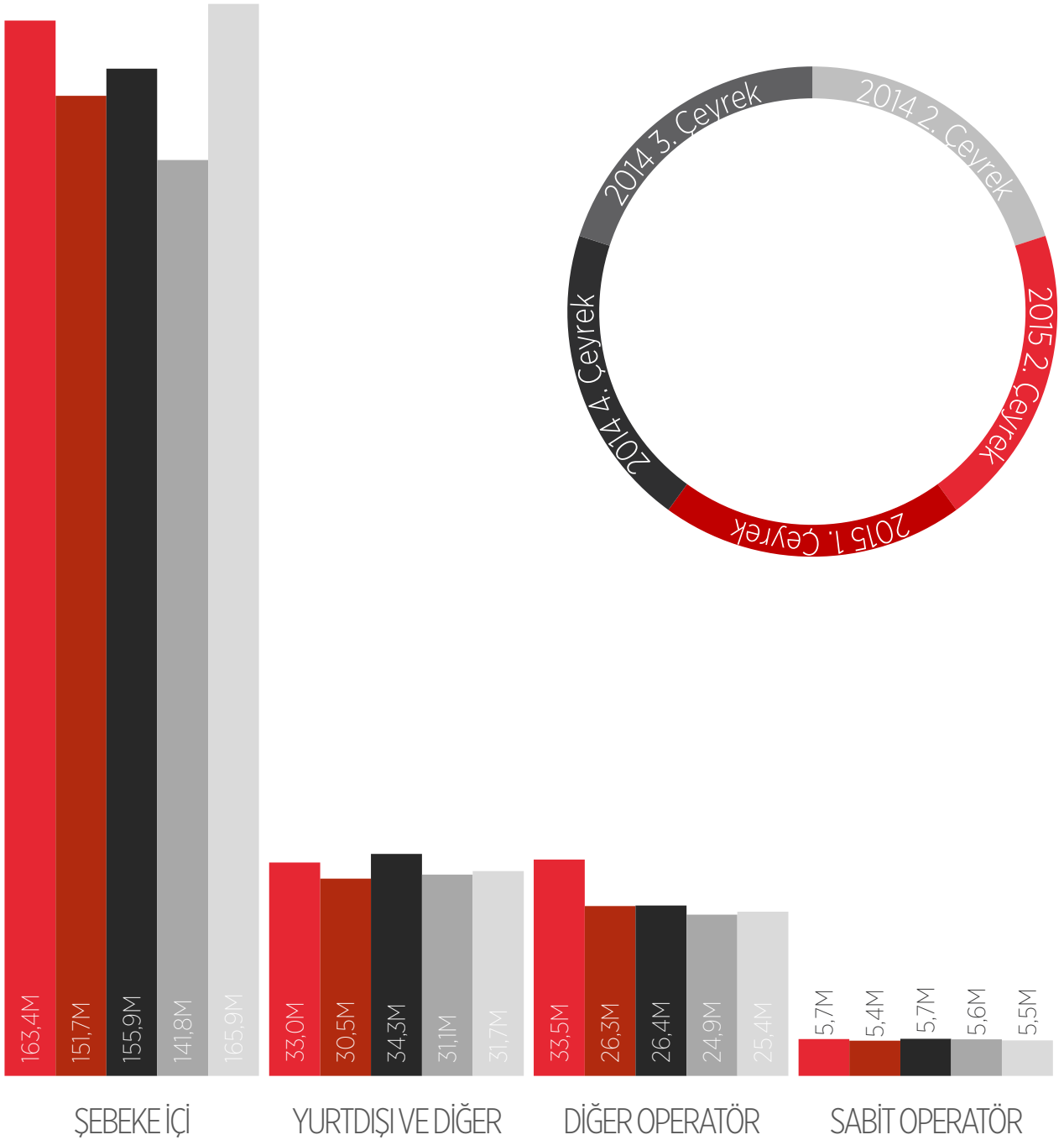
Mobil Haberleşme Sağlayıcıların Dönemlere Göre Toplam (Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafikleri, Milyon Dakika

Şekil J'de mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Raporlama döneminde, şekilde de görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%69.4) mobil haberleşme sağlayıcıların kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan diğer operatöre doğru giden trafik ise toplam trafiğin %14.2'sini oluşturmaktadır. Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı, 2015 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %7.7 oranında artarak 163.4 Milyon dakika, karşı mobil operatöre doğru trafik miktarı ise %27.4 oranında artarak yaklaşık 33.5 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Trafik Dağılımı, Giden/Originating Milyon Dakika (M)

Şekil J

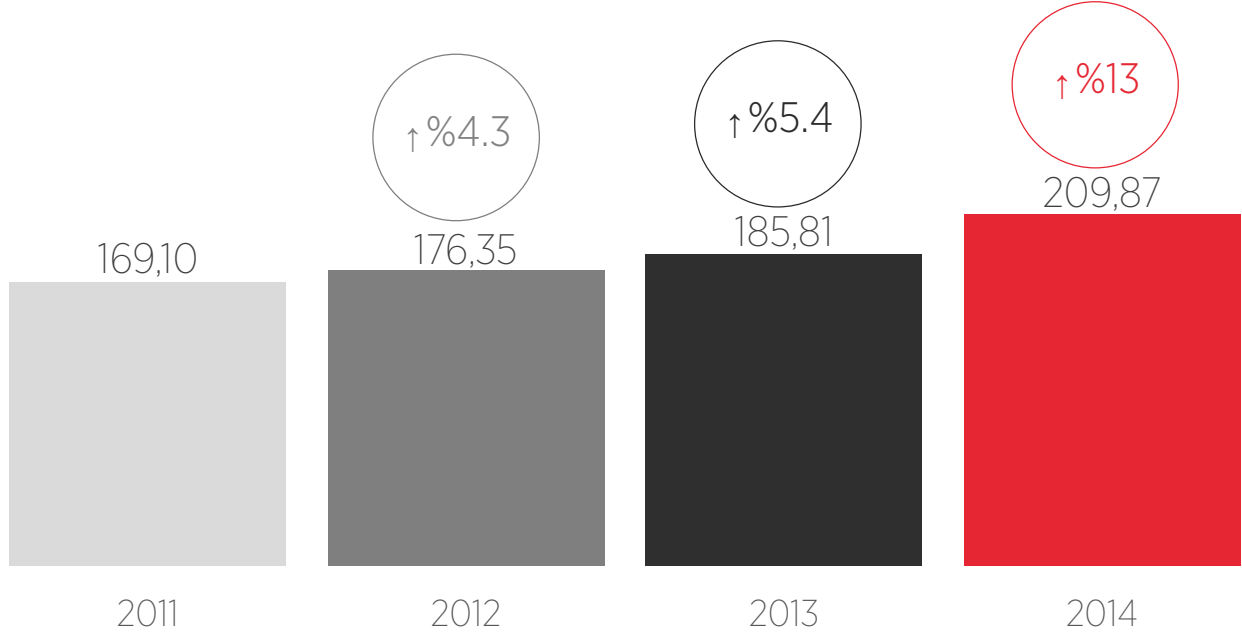

MOBİL GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil K) 2011 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış gelirlerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2012 yılında 176.35 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken 2013 yılında bir önceki yıla göre %5.4 oranında artış göstererek 185.81 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılına bakıldığında mobil gelirler 209.87 Milyon ₺'ye ulaşmış ve bir önceki yıla kıyasla %13 oranında artış göstermiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyon ₺

Şekil K

Çeyrek verilerine bakılacak olursa (Tablo 2), ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcıların dönemsel net satış gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Geçen Döneme Ve Geçen Yılın Aynı Dönemine Kıyasla Net Gelirler, ₺

	2015 - 2	2015 - 1	2014 - 2
ABONELİK	992,970	928,915	1,068,647
SES	26,161,410	25,085,775	28,136,706
İNTERNET	9,573,246	8,979,839	7,947,779
DATA (M2M)	348,731	418,852	26,666
ARABAĞLANTI	4,663,839	4,288,081	6,385,694
ROAMING	3,855,484	4,276,195	3,949,361
KATMA DEĞERLİ SERVİSLER	1,374,053	1,329,244	1,261,316
SMS/MMS	2,831,438	2,786,191	2,432,710
DİĞER GELİRLER	3,054,130	4,332,236	1,442,895
TOPLAM GELİR	52,855,305	52,425,328	52,651,778

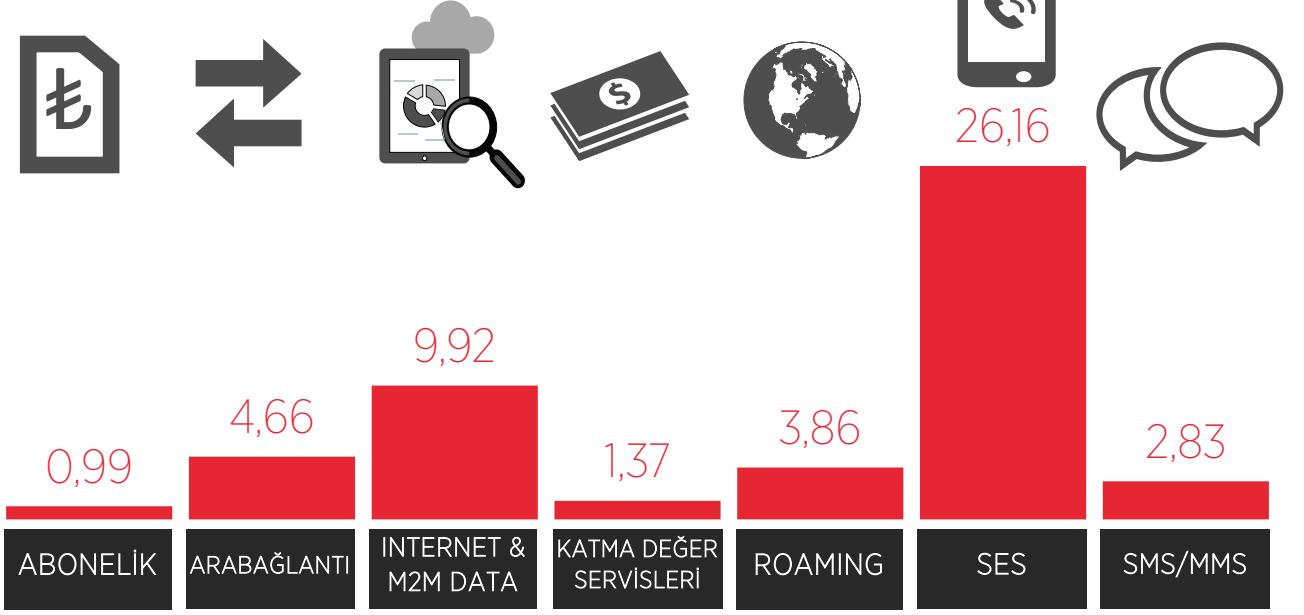
Tablo 2

Buna göre, mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2015 ikinci çeyrek) net satış gelirleri bir önceki çeyreğe (2015 birinci çeyrek) göre %0.8 artarak 52,855,305 ₺ olarak gerçekleşmiştir. Mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2015 ikinci çeyrek) net satış gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğiyle (52,651,778 ₺ - 2014 ikinci çeyrek) kıyaslandığında ise %0.4 büyüme gerçekleştiği görülmektedir. Aşağıdaki Şekil L'de 2015 yılı birinci ve 2015 yılı ikinci çeyrek itibarıyla mobil haberleşme sağlayıcıların gelir dağılımı gösterilmektedir.

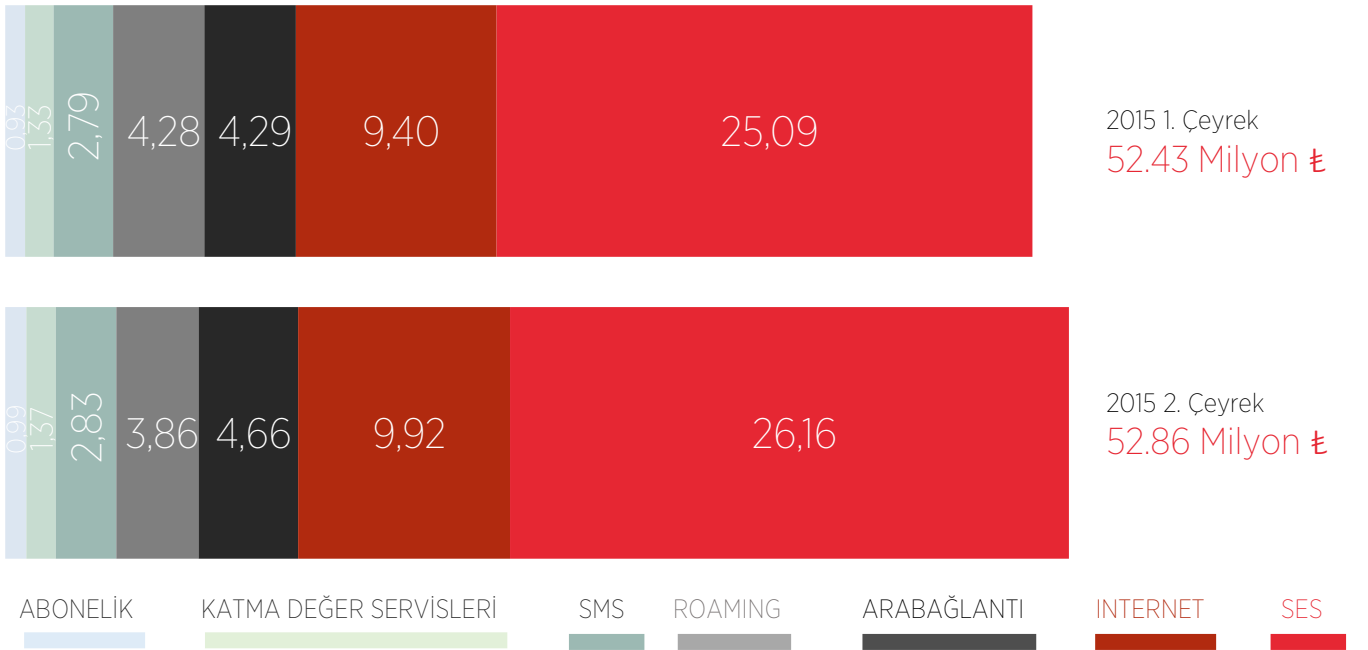
Kaynak: BTHK

Gelir Dağılımı,

2015 - 2. Çeyrek, Milyon ₺

2015 - 1. Çeyrek & 2015 - 2. Çeyrek, Milyon ₺

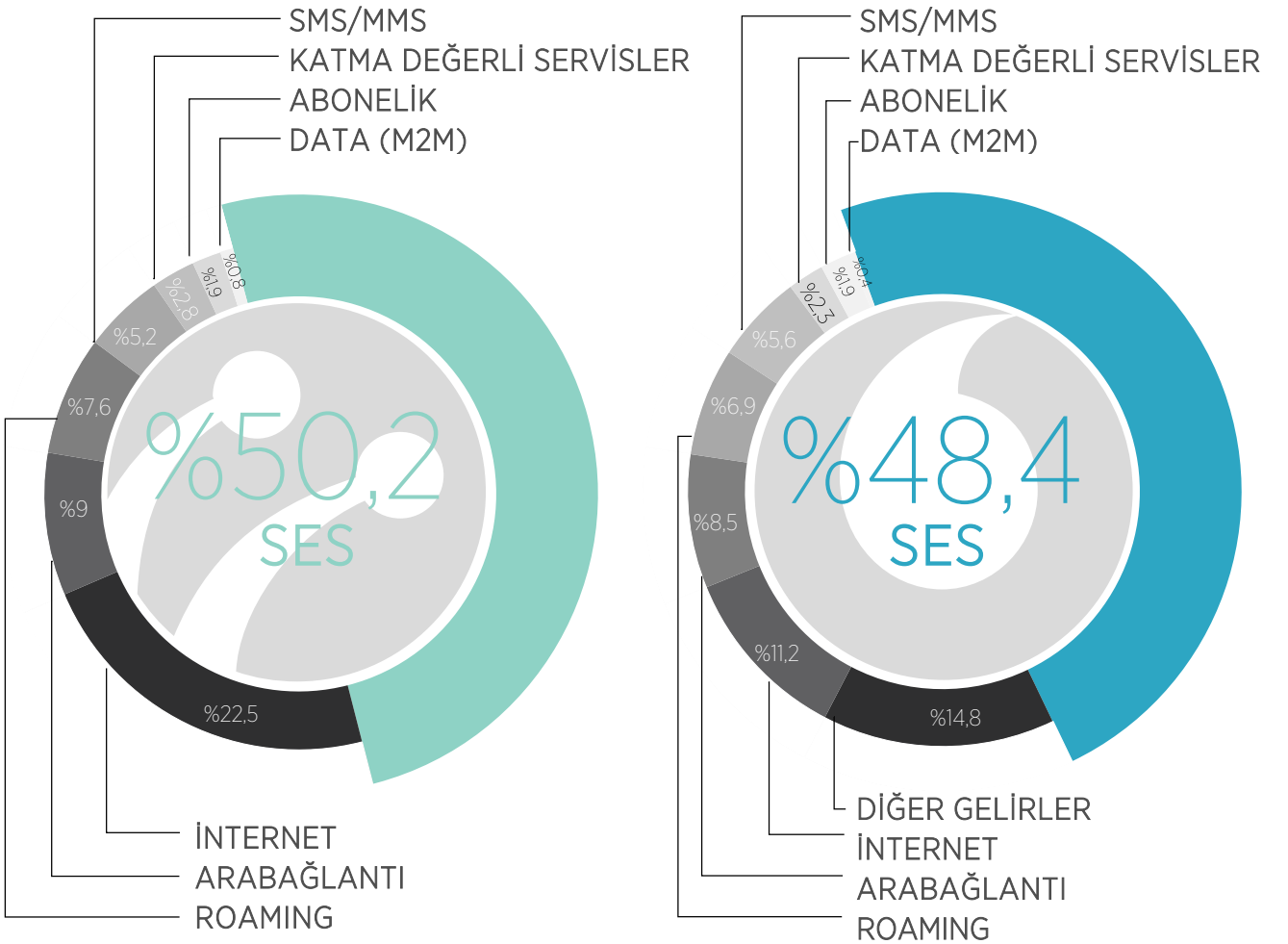
Şekil L

Şekil M'de her bir mobil haberleşme sağlayıcısının 2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %50.2'sini ve Telsim'in gelirlerinin %48.4'ünü oluşturmaktadır. İnternet ve M2M Data gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %23.4'ünü ve Telsim'in gelirlerinin %7.2'sini oluşturmaktadır. Ara bağlantı gelirleri ise KKTCELL ve Telsim'de sırası ile %9.1 ve %8.5'lik paya sahiptir.

Konuşma gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %50.2'sini ve Telsim'in gelirlerinin %48.4'ünü oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri KKTCELL'in gelirlerinin %5.2'sini ve Telsim'in gelirlerinin %5.6'sını oluşturmaktadır. İnternet ve Data gelirleri ise KKTCELL'de %23.4 ve Telsim'de %7.2'lik paya sahiptir.

Kaynak: BTHK

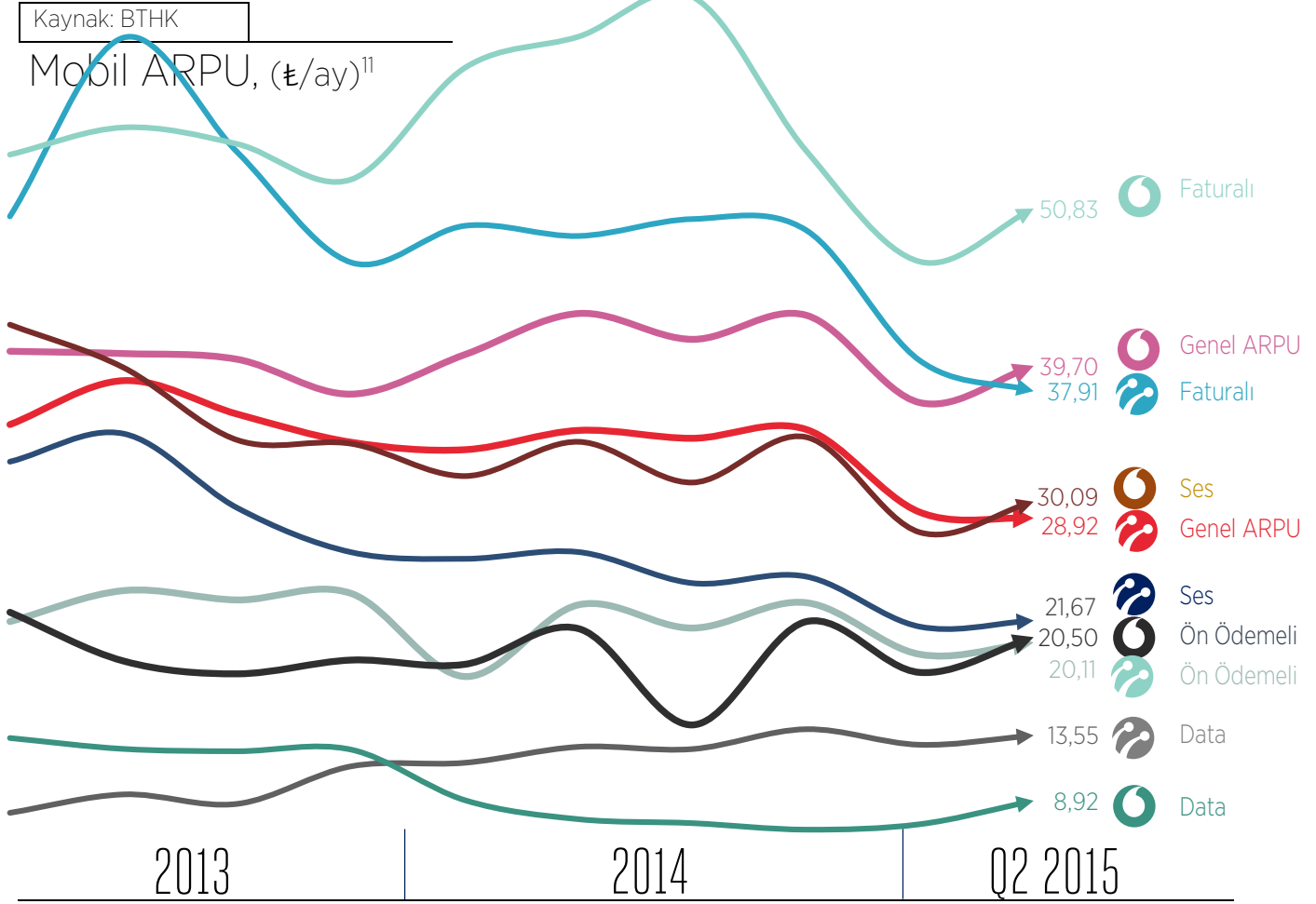
Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Gelir Dağılımı, 2015 - 2. Çeyrek

Şekil M

ABONE BAŞINA VE ÇAĞRI BAŞINA AYLIK GELİR

Şekil N'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla KKTCELL için aylık kullanıcı başına ortalama gelir 28.92 ₺ ve Telsim için 39.70 ₺'dir¹⁰.

Şekil N

Aynı şekilde 2015 yılı ikinci çeyrek dönemi için mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli, faturalı ARPU ve ses & Data ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde, 2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla KKTCELL'in ön ödemeli ARPU'sunun 20.11 ₺ ve Telsim'in 20.50 ₺ olduğu görülmektedir. Faturalı ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte KKTCELL'in faturalı ARPU'sunun 37.91 ₺ ve Telsim'in 50.83 ₺ olduğu görülmektedir. Ses ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte KKTCELL'in ses¹² ARPU'sunun 21.67 ₺ ve Telsim'in 30.09 ₺ olduğu görülmektedir. Son olarak, Data ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte KKTCELL'in Data ARPU'sunun 13.55 ₺ ve Telsim'in 8.92 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹⁰ Toplam ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Ortalama Aktif Abone Sayısı (Toplam gelire, taahhüt karşılığı satılan cihazlardan elde edilen gelirler dâhil edilmemiştir.)

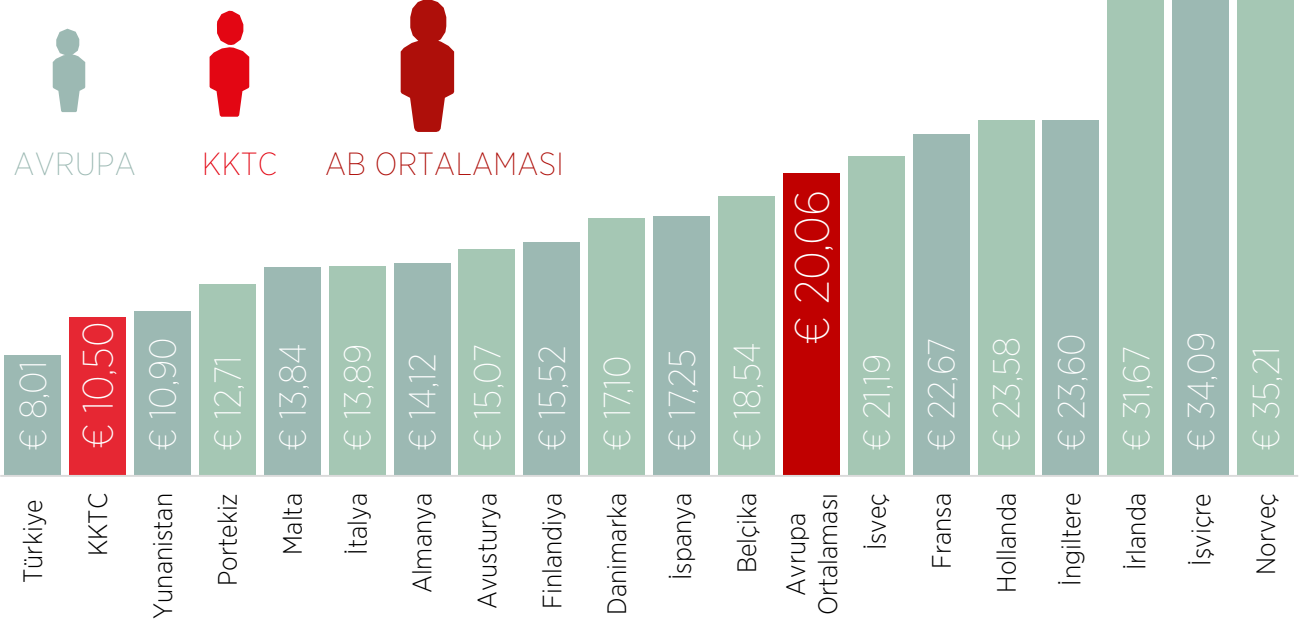
¹¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

¹² Ses ARPU: Toplam Ses Geliri/Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam İnternet Geliri/Ortalama İnternet Kullanıcı Sayısı

Şekil O'da Avrupa ülkeleri ile ülkemizin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU¹³ €20.06 (Eylül 2014) seviyelerinde iken ülkemizde 2015 yılı ikinci çeyrek için ise €10.50¹⁴ seviyelerindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC Ve AB'de Mobil ARPU, Ortalama, 2015 2. Çeyrek €

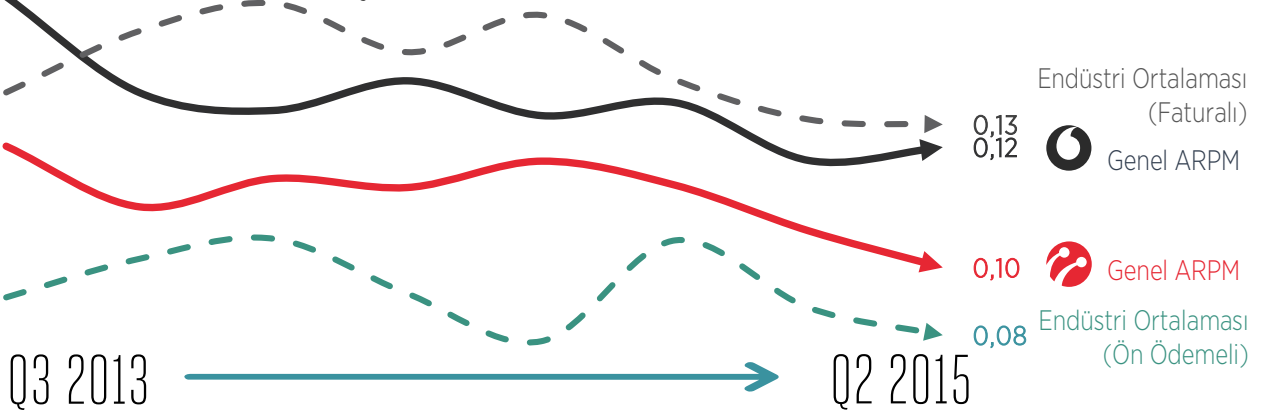

Şekil O

Şekil P'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPM rakamlarına yer verilmektedir. 2015 yılının ikinci çeyreğinde KKTCELL için dakika başına aylık gelir 0.10 ₺ ve Telsim için 0.12 ₺'dir.¹⁵ Aynı şekilde, faturalı ve ön ödemeli ARPM endüstri ortalamaları da verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/ay)¹⁶

Şekil P

ARPM AVERAGE REVENUE PER MINUTE ARPM DAKİKA BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹³ Malta dışında Avrupa ülkeleri için Wireless Intelligence 2014-3. çeyrek verileri, Türkiye ve Malta için 2015-1. çeyrek verisi kullanılmıştır.

¹⁴ Türk Lirası-Euro kuru olarak KKTC Merkez Bankası efektif döviz kuru kullanılmıştır (1 Euro = 3,0483 ₺ - 5 Ağustos 2015)

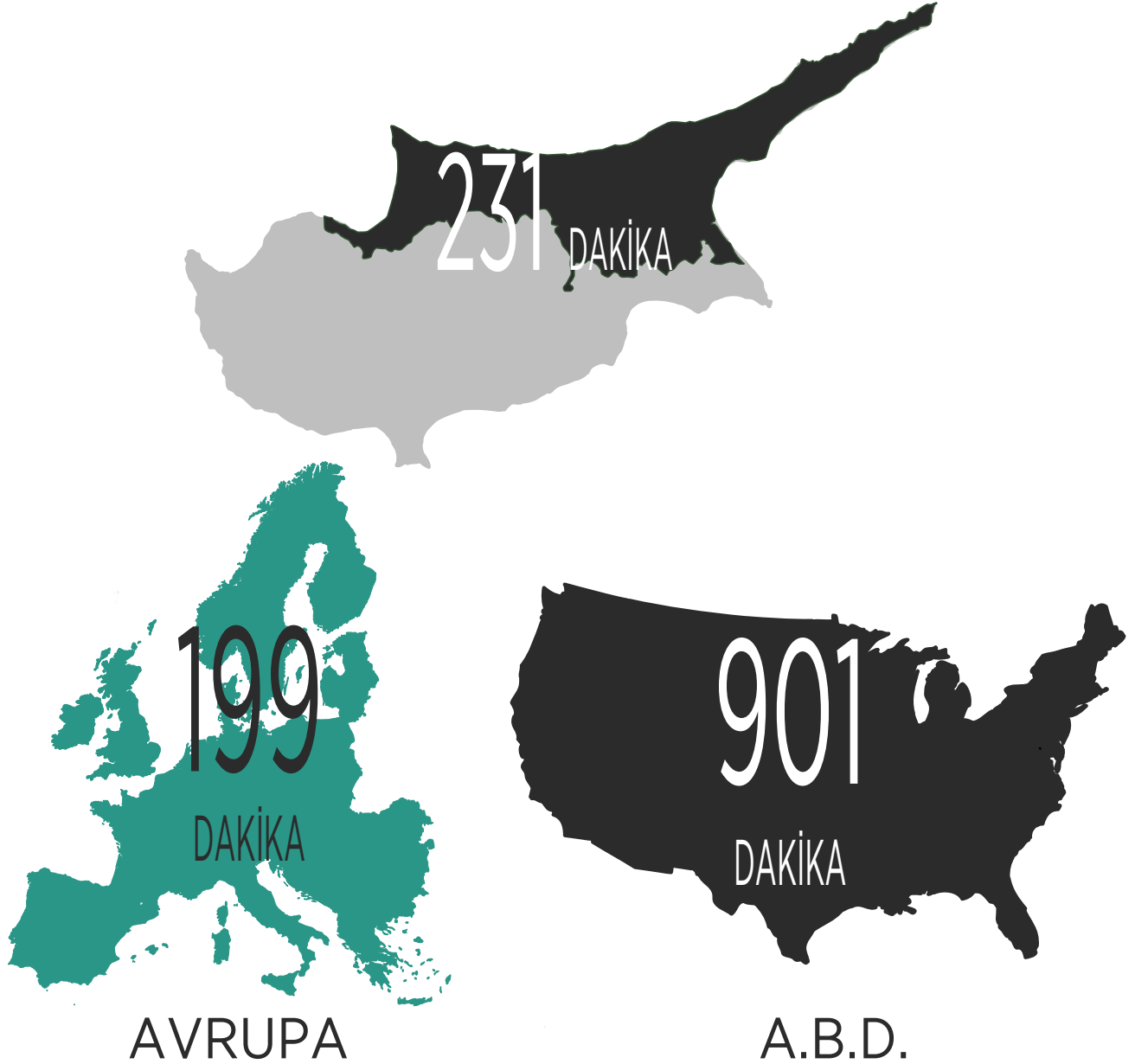
¹⁵ Genel ARPM Hesaplama Yöntemi: Toplam Ses Geliri / Abonelerin Oluşturduğu Toplam Trafik

¹⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)

MoU¹⁷ terimi 'Minutes of Usage' yani abone başına aylık ortalama dakika kullanımı, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Aşağıdaki şekilde ülkemiz, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletlerinde gerçekleşen ortalama aylık MoU rakamları paylaşılmaktadır. (Şekil R)

Kaynak: GSMA Mobile Economy 2014 & Wireless Intelligence

Şekil R

MOU MINUTES OF USAGE

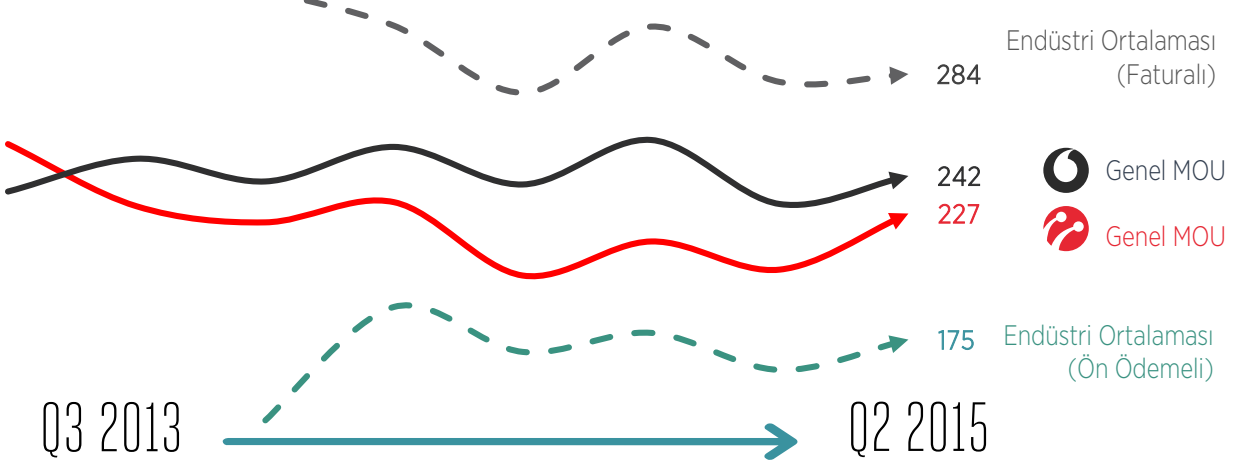
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

¹⁷ MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil S'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren gerçekleşen çeyreklik MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. 2015 yılı ikinci çeyrek itibarıyla KKTCELL'in MoU değeri 227 dakika ve Telsim'in ise 242 dakika olarak gerçekleşmiştir¹⁸.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay¹⁹

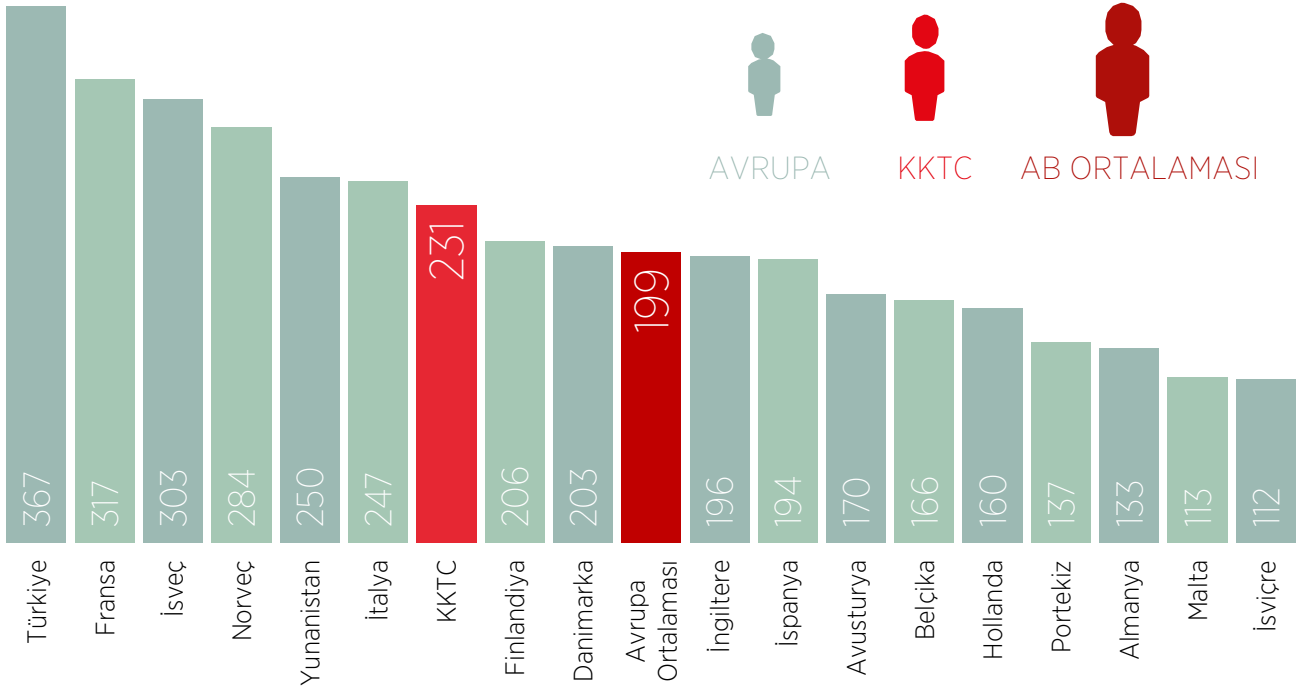

Şekil S

Şekil Ş'de bazı Avrupa ülkeleri ile ülkemizdeki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2015'in ikinci çeyreğinde 231 dakika olan ortalama aylık mobil dakika kullanımı diğer Avrupa ülkelerinde gerçekleşen (2014 4. Çeyrek verileri) ile aşağıda kıyaslanmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, 2015 2. Çeyrek, Dk./Ay

Şekil Ş

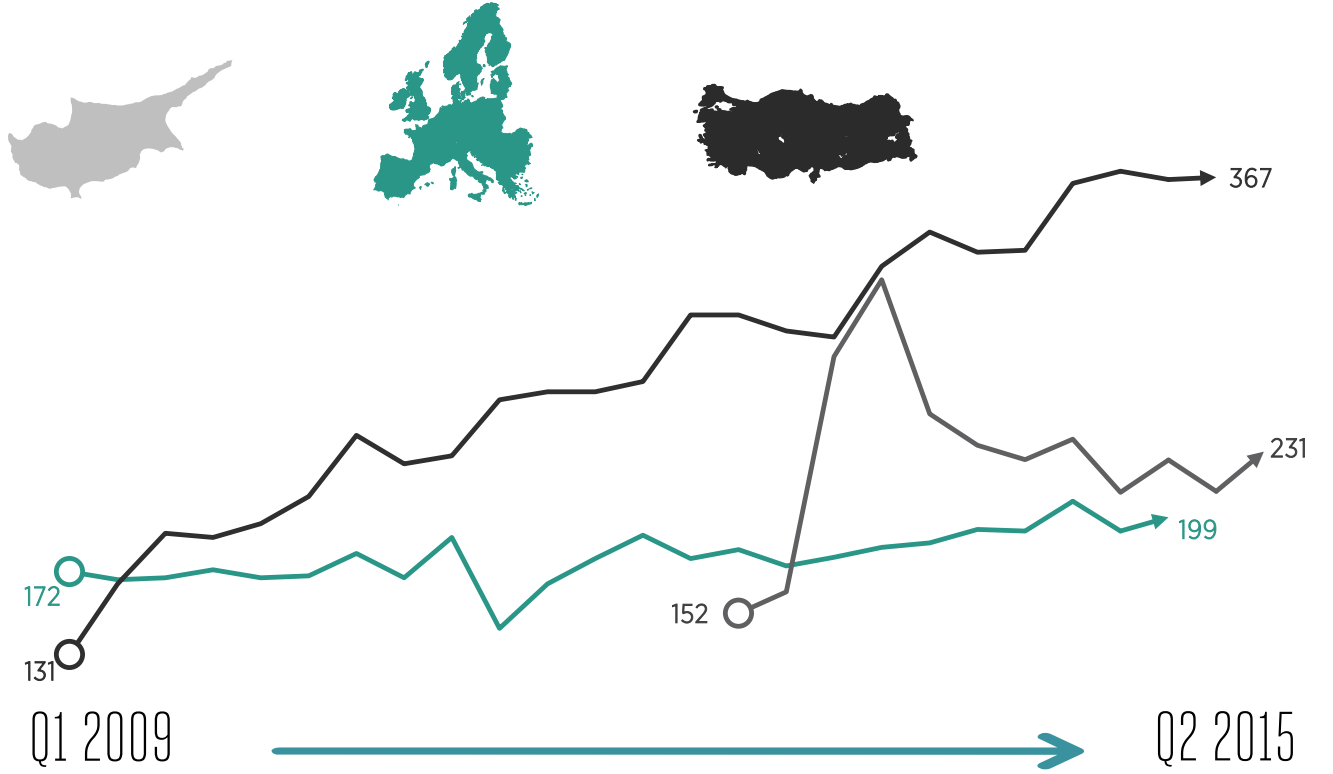
¹⁸ Genel MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafığı/ Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı

¹⁹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aşağıdaki şekilde (Şekil T), 2009 yılının birinci çeyreğinden günümüze kadar çeyrek dönemler itibarıyla gerçekleşen Avrupa ve Türkiye aylık ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. Ülkemize ait aylık ortalama mobil telefon kullanım süreleri ise Kurumumuzun kuruluş tarihi dolayısı ile 2012 yılı üçüncü döneminden itibaren elimizde bulunmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye

KKTC, Türkiye ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, Dk./Ay

Şekil T

Üstteki şekilde görülebileceği üzere, Türkiye ortalama görüşme süresi 2009 yılı ikinci döneminde Avrupa ortalamasının üzerine geçerek, günümüze dek Avrupa ortalamasından yüksek seyretmiştir. Öte yandan ülkemiz MoU değerleri (endüstri ortalaması), Avrupa ortalamasının üzerinde olsa da, Türkiye MoU değerlerinin (endüstri ortalaması) altında seyretmektedir.

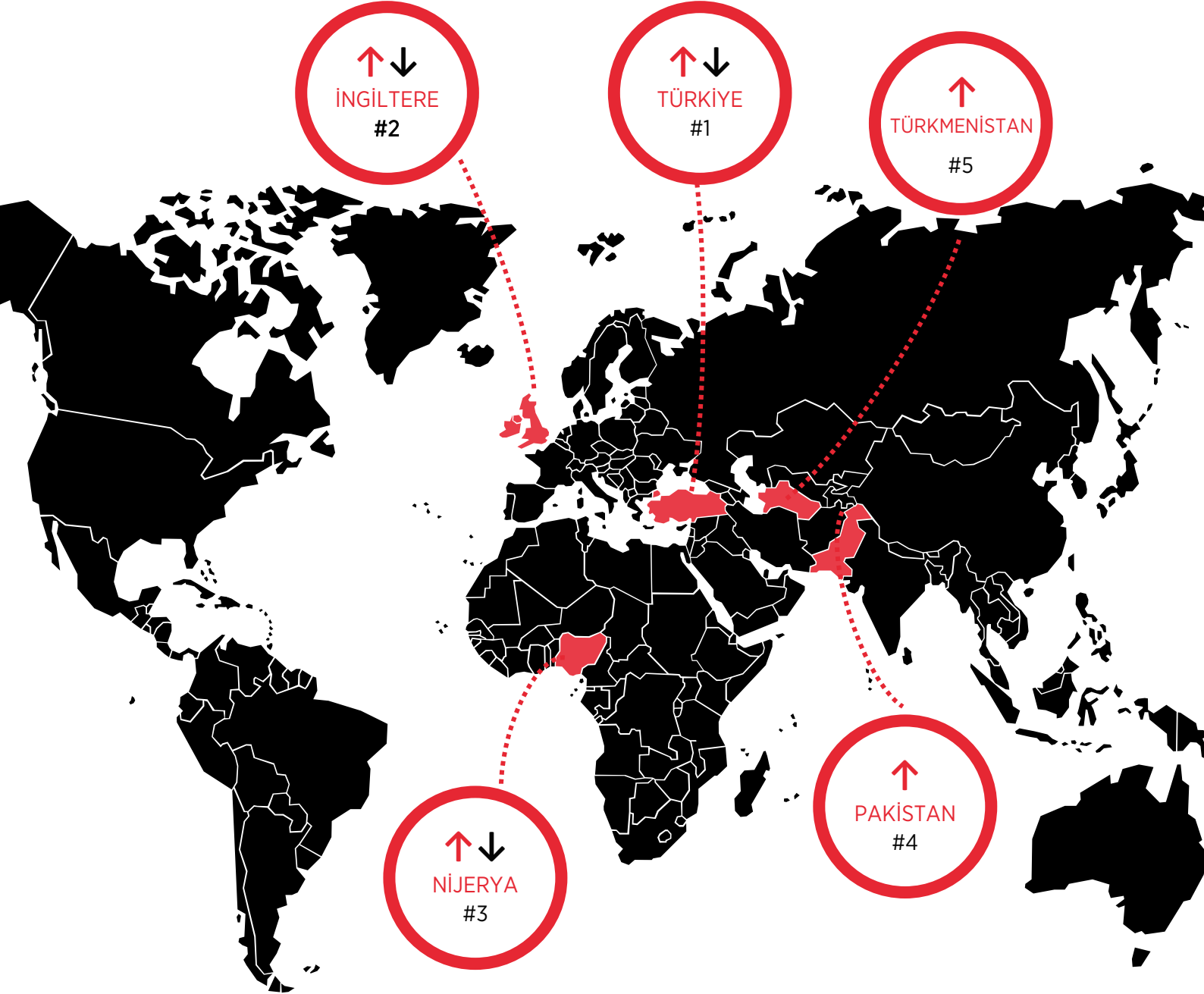

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Aşağıda 2015 yılı ikinci çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülkelere yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Nijerya, Pakistan ve Türkmenistan olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Türkiye, İngiltere ve Nijerya şeklinde sıralanmaktadır.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

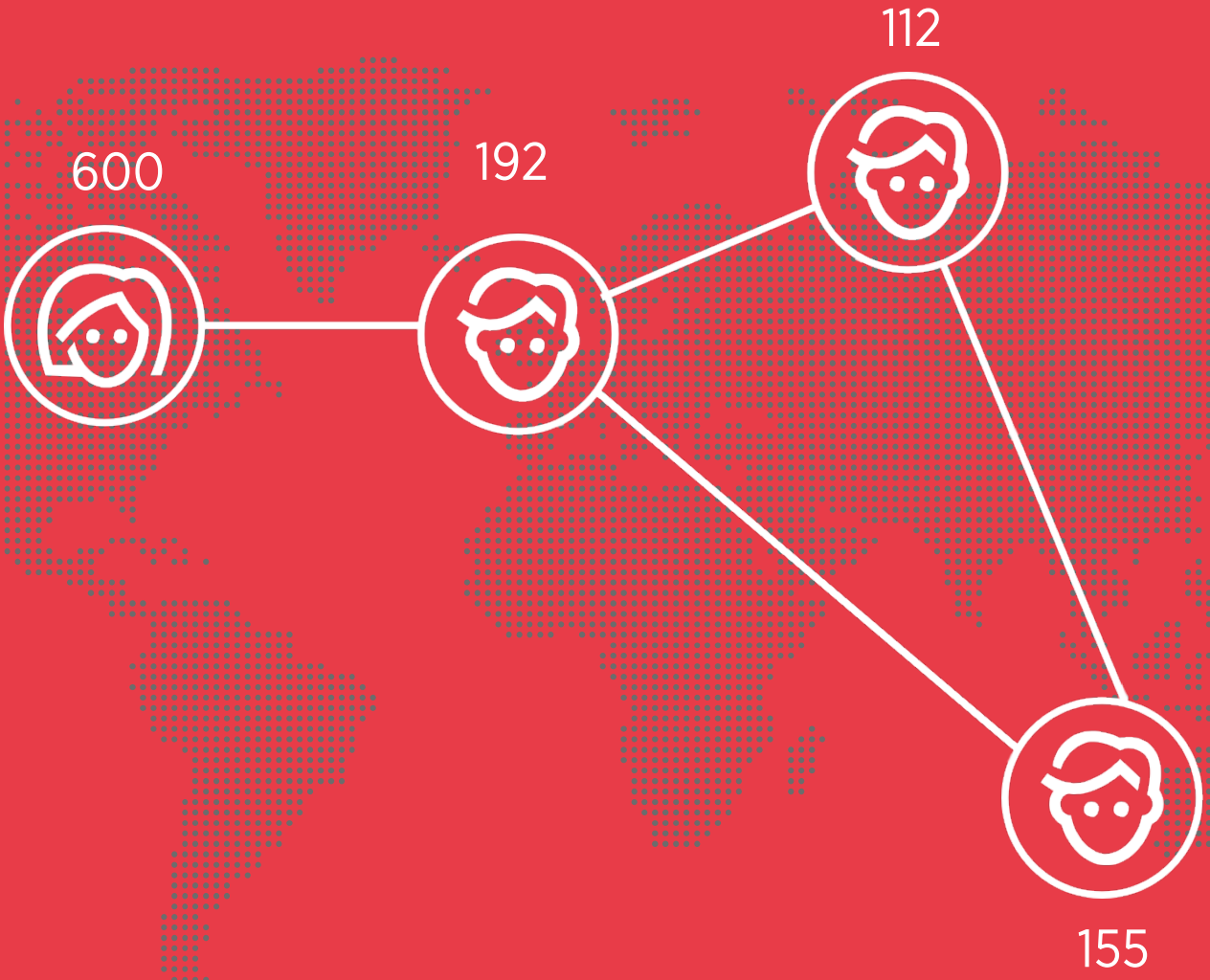
Türkiye ve İngiltere dışında kalan ülkeler incelendiğinde, Nijerya yönüne gönderilen ve alınan trafiğin ülkede bulunan öğrencilerden, Pakistan ve Türkmenistan yönüne gönderilen trafiğin ise ülkede bulunan yabancı iş gücünden kaynaklandığı görülmektedir.

KISA NUMARALAR

Şekil U'da 2015 yılı ikinci çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla aranan (arama sayısına göre) kısa numaralar görülmektedir. Buna göre, 2015 yılının ikinci çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar arasında 600 (KKTCELL müşteri hizmetleri), 155 (Polis İmdat), 192 (Bilinmeyen numaralar) ve 112 (Acil Sağlık) yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015 2. Çeyrek

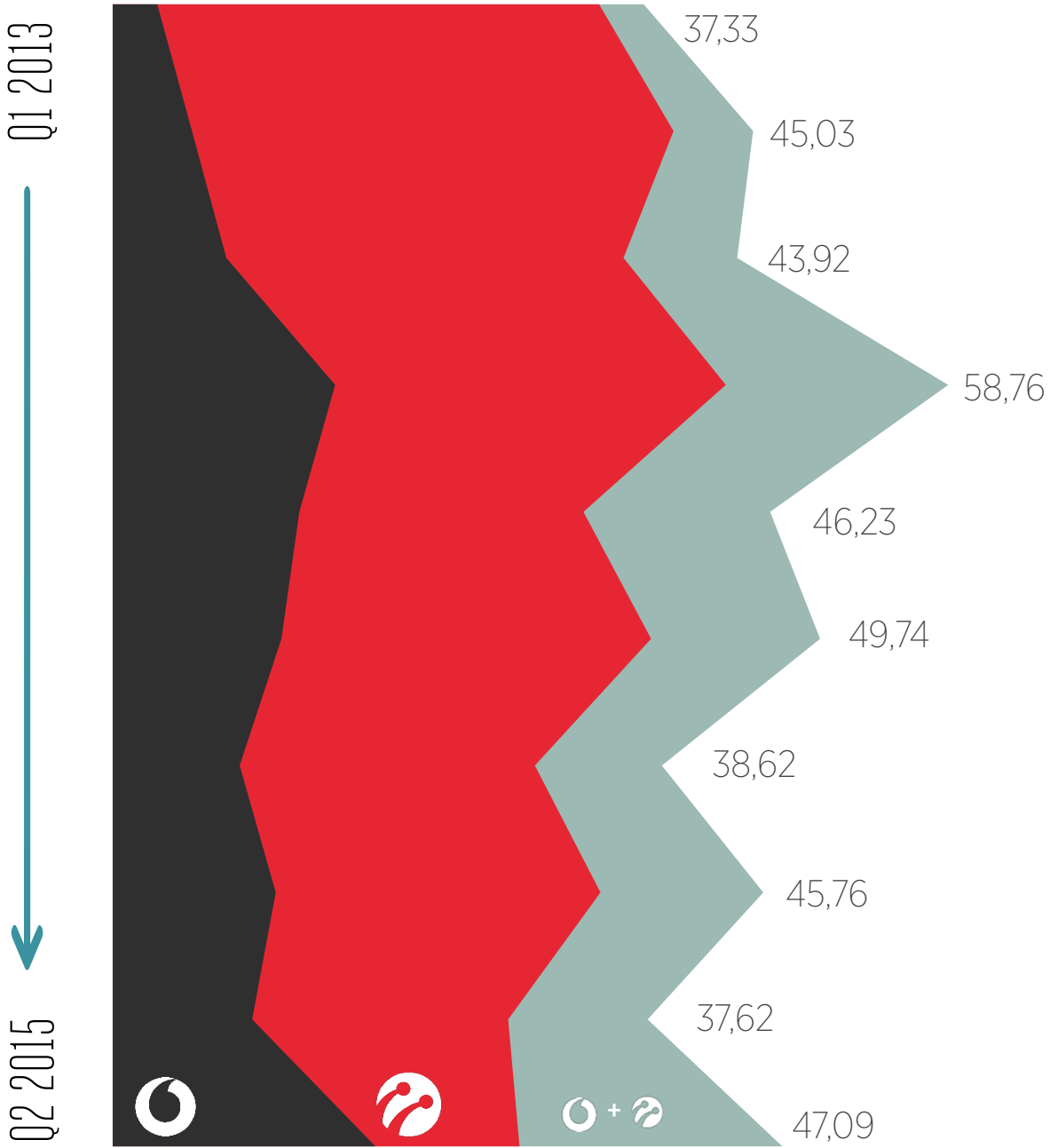
Şekil U

SMS – SHORT MESSAGING SERVICE

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına Şekil Ü'de yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013'ün ilk çeyreğinde 37.33 Milyon adet iken, 2015 yılının ikinci çeyreğine kadar geçen 2 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %26'lık artışla 47.09 Milyon adet seviyesine gelmiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2015 yılının birinci çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 37.62 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %25.2'lik artışla 47.09 Milyona yükselmiştir.

Kaynak: BTHK

Çeyreklere Göre Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

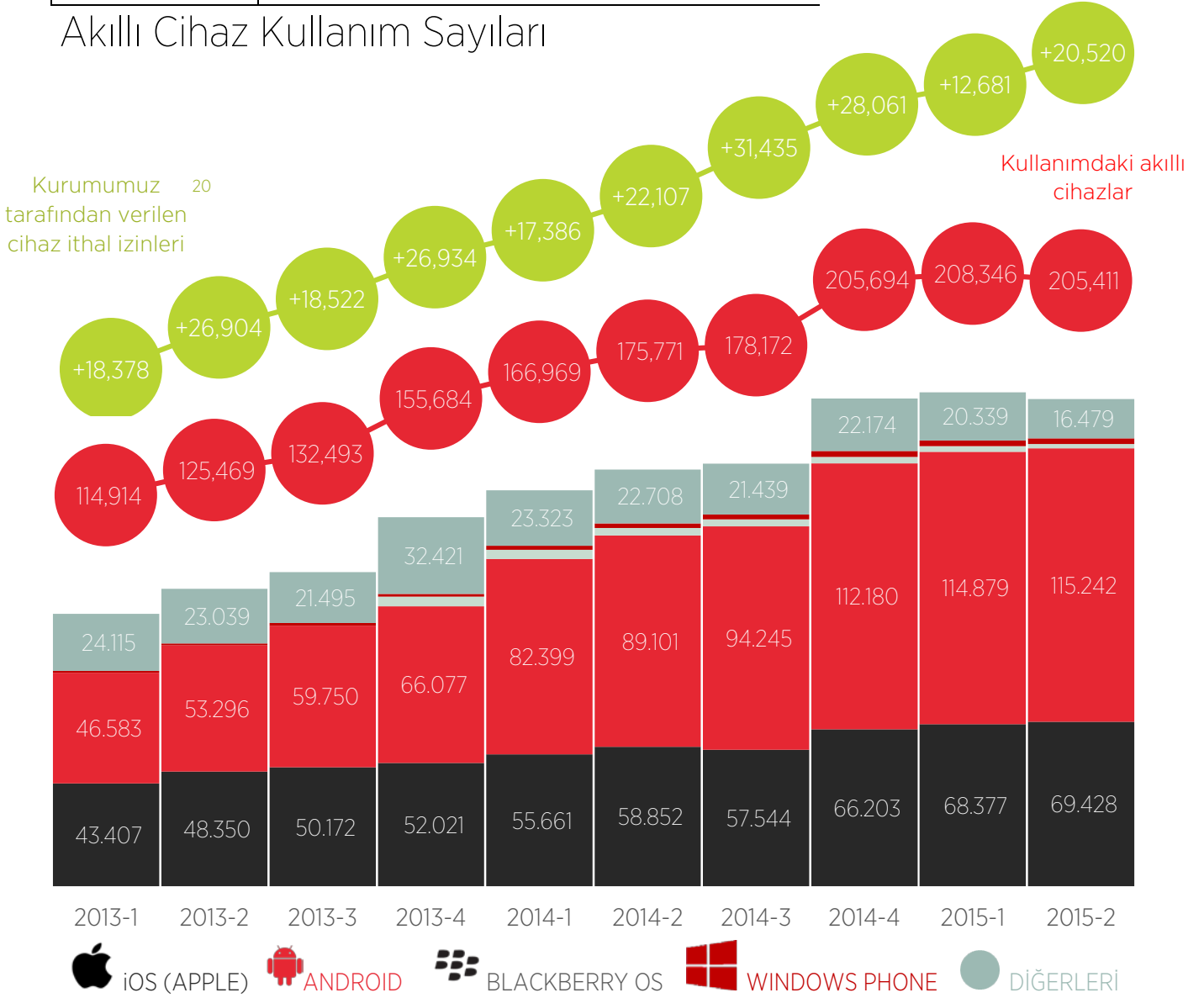
Şekil Ü

AKILLI TELEFON VE DATA KULLANIMI

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2013 yılı ilk çeyreğinden 2015 yılı ikinci çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı cihaz kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. (Şekil V)

Kaynak: BTHK

Akıllı Cihaz Kullanım Sayıları

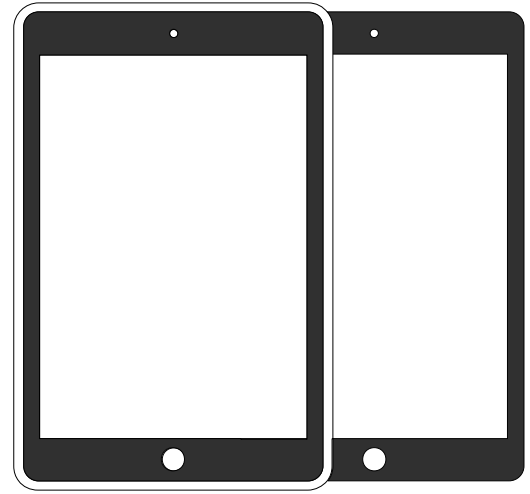

Şekil V

Veriler incelendiğinde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %79'luk bir artış yaşandığı görülebilmektedir. Aynı şekilde, 2015 yılının ikinci çeyreği, bir önceki çeyrekle kıyaslandığında ise, yaklaşık olarak %1.4'lük bir düşüşün yaşandığı gözlemlenmektedir.

²⁰ Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

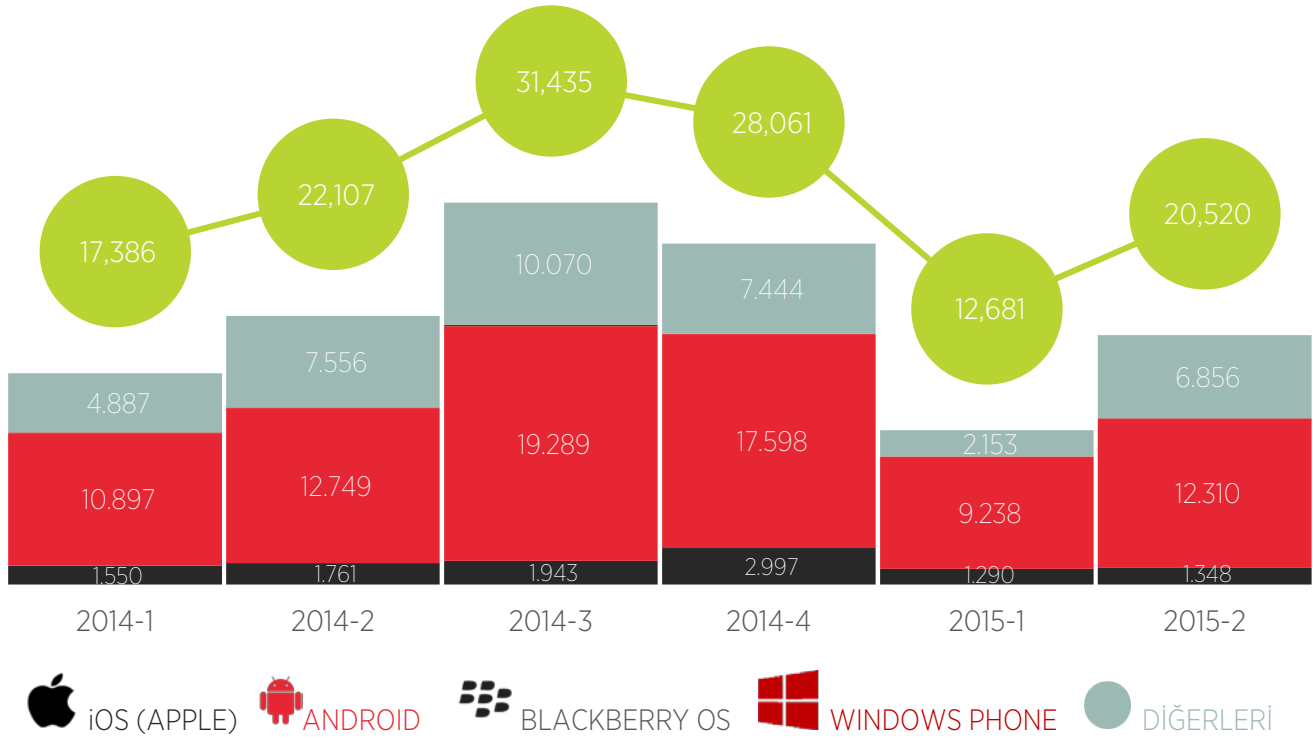
“2013 yılında 115 bin akıllı telefon ve tablet kullanıcısı bulunurken, 2 yıllık bir sürede %79'luk artışla 2015 yılı itibarıyla 205 bin'i aşmıştır”

2014 yılı birinci çeyreğinden 2015 yılı ikinci çeyrek sonuna kadar Kurum tarafından ithal izni verilen IMEI'li cihaz sayısı 153,949 adettir. Söz konusu cihazlar içerisinde yer alan, IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar genel toplamdan düşüldüğünde, söz konusu rakamın 132,190 olduğu görülmektedir. Aşağıdaki şekilde (Şekil Y), ithal izni verilen kişisel kullanım cihazların marka ve dönemlere göre dağılımı gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

Kurum Tarafından İthal İzni Verilen Cihazlar²¹

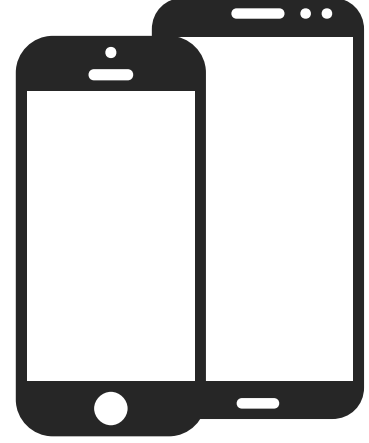

Şekil Y

²¹ IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar dâhil edilmemiştir.

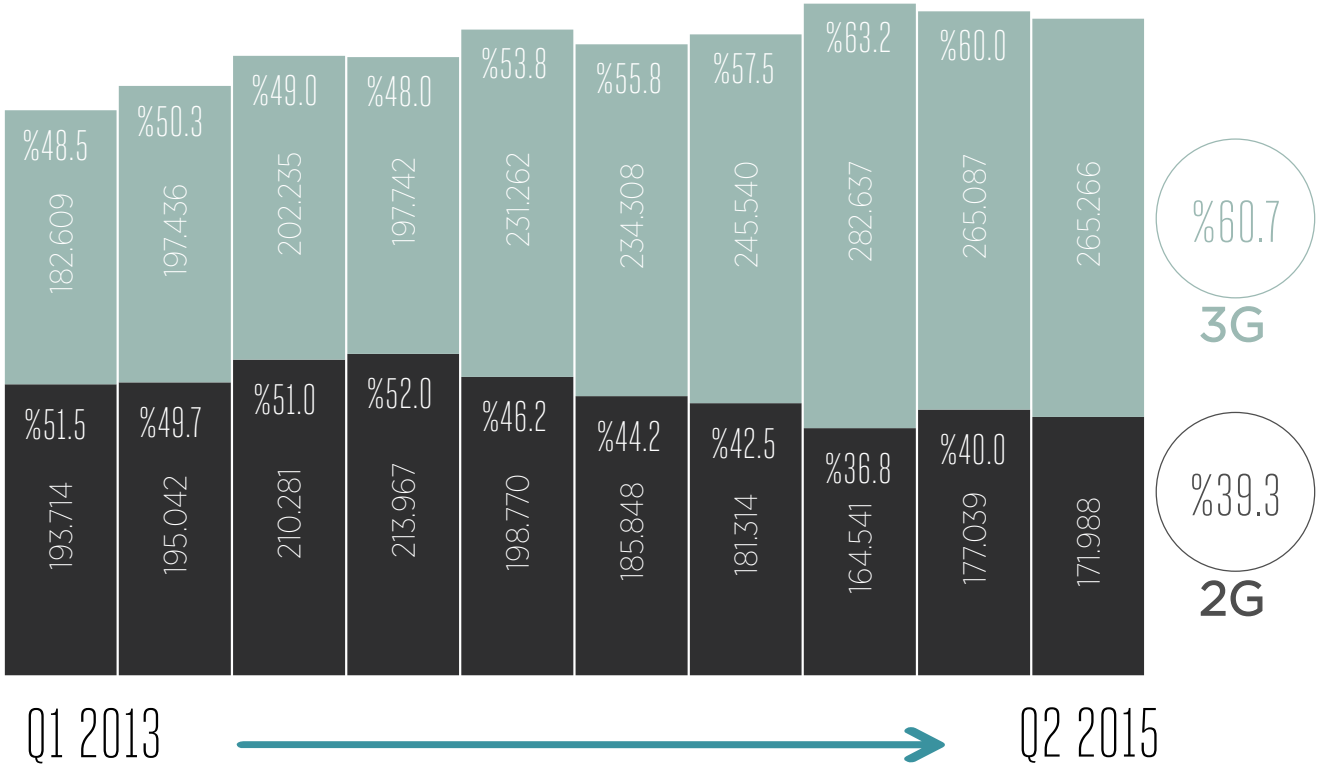
2008 yılında kullanılmaya başlanan ve bu yılın son çeyreği itibarıyla altı yıla yakın bir süredir 3G hizmetlerini sunan mobil haberleşme sağlayıcılardan elde edilen verilere göre, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %0.1 oranında artarak 265,266'ya yükselmiştir.

Şekil Z'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2015 ikinci çeyrek itibarı ile abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmekte ve bu sayılar, geçmiş dönemler halinde belirtilmektedir. Buna göre, ikinci çeyrekte toplamda 171,988 aktif 2G ve 265,266 aktif 3G abonesi bulunmaktadır. Aktif 3G kullanıcıların sayısı, aktif 2G kullanıcılarının önüne seyr etmektedir.

Kaynak: BTHK

Toplam Aktif Abone Sayısı (Teknoloji Bazında)

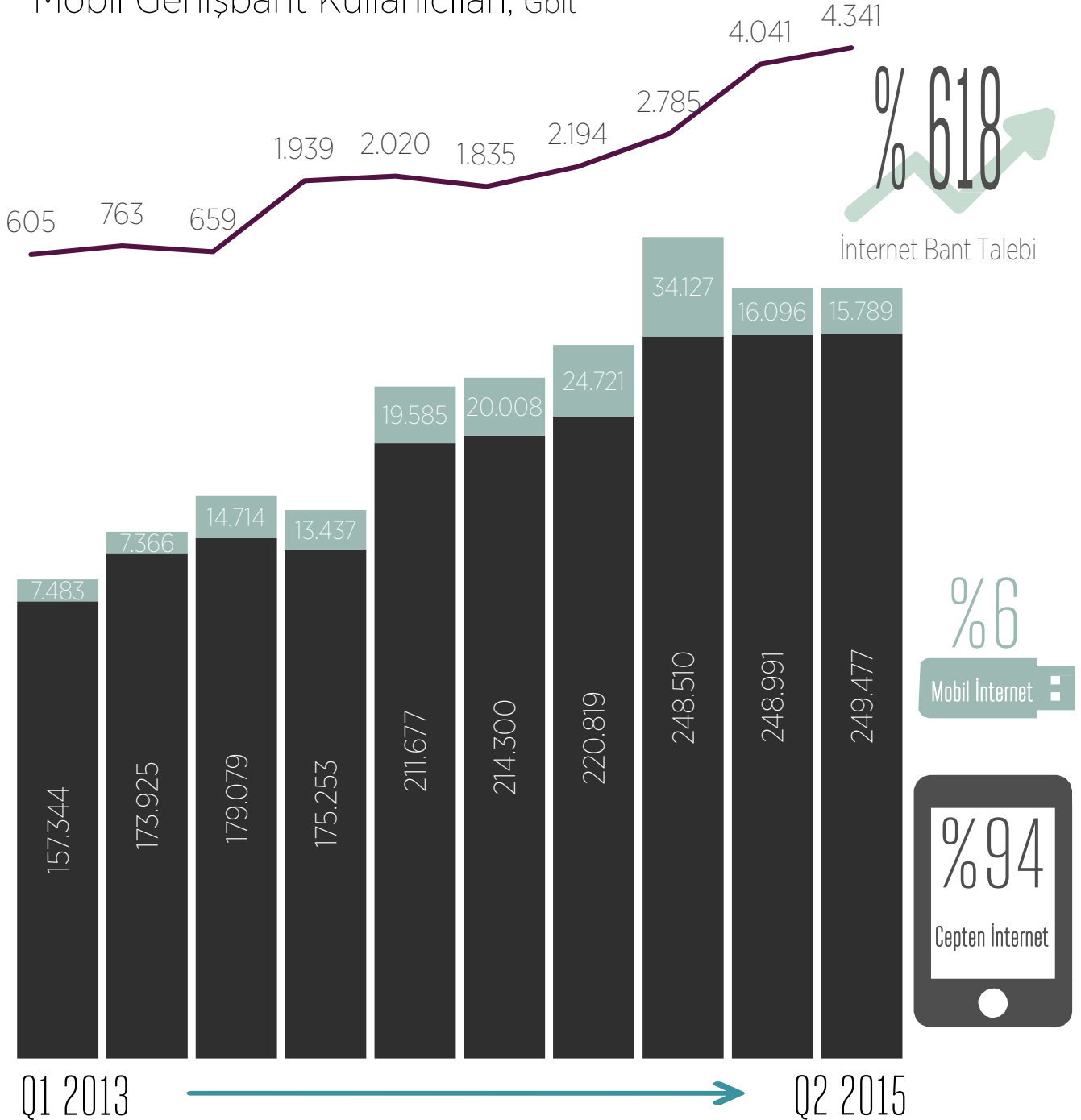

Şekil Z

Şekil AA'de 3G hizmetlerine ilişkin ek detaylı veriler yer almaktadır. 2015 yılı ikinci çeyreğinde 3G cepten internet kullanan abone sayısı 249,477'ye ulaşırken; 3G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 15,789'da²² kalmıştır. 2015 yılı ikinci çeyrekte toplam bant hacmi talebi ise 4,341 Gbit olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Genişbant Kullanıcıları, Gbit

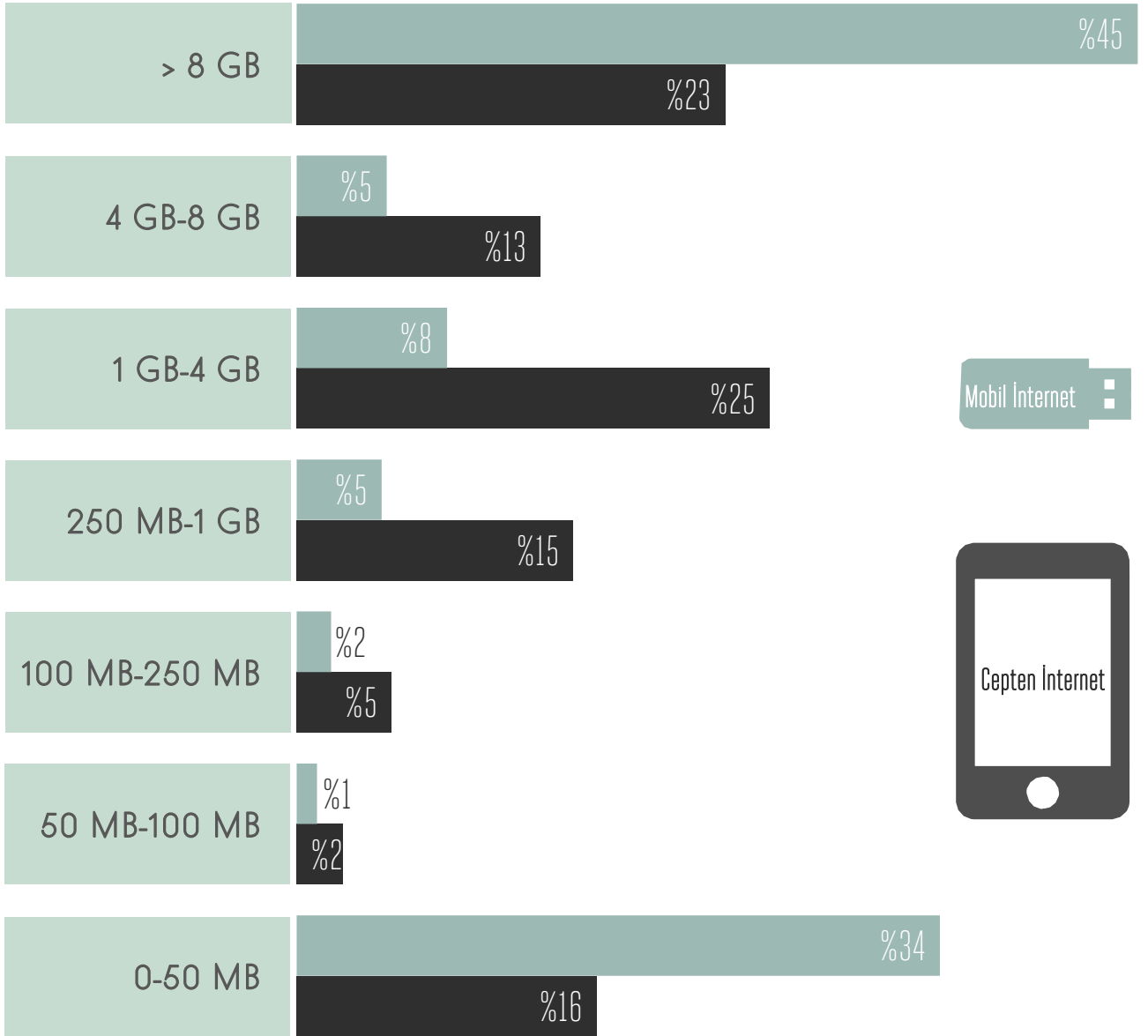
Şekil AA

²² 2014 ve 2015 hariç, faturalı hatlar için mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı, ön ödemeli için mobil internet hizmeti alan abone sayısı toplanmıştır. 2014 öncesi kullanılan cepten internet abone sayısı varsayımsal olarak hesaplanmıştır.

Cep telefonundan internet kullanımına bakılacak olursa, Şekil AB'de cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki dağılıma göre aboneler tarafından %25'lik oran ile en fazla tüketim 1-4 GB kullanım aralıklarında yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde, mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı da verilmektedir. Şekil incelendiğinde 8 GB ve üzeri kullanımı olan abonelerin oranının yaklaşık olarak %45 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 50-100 MB aralığında ise abonelerin %1'i bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Mobil Cepten Ve Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

Şekil AB

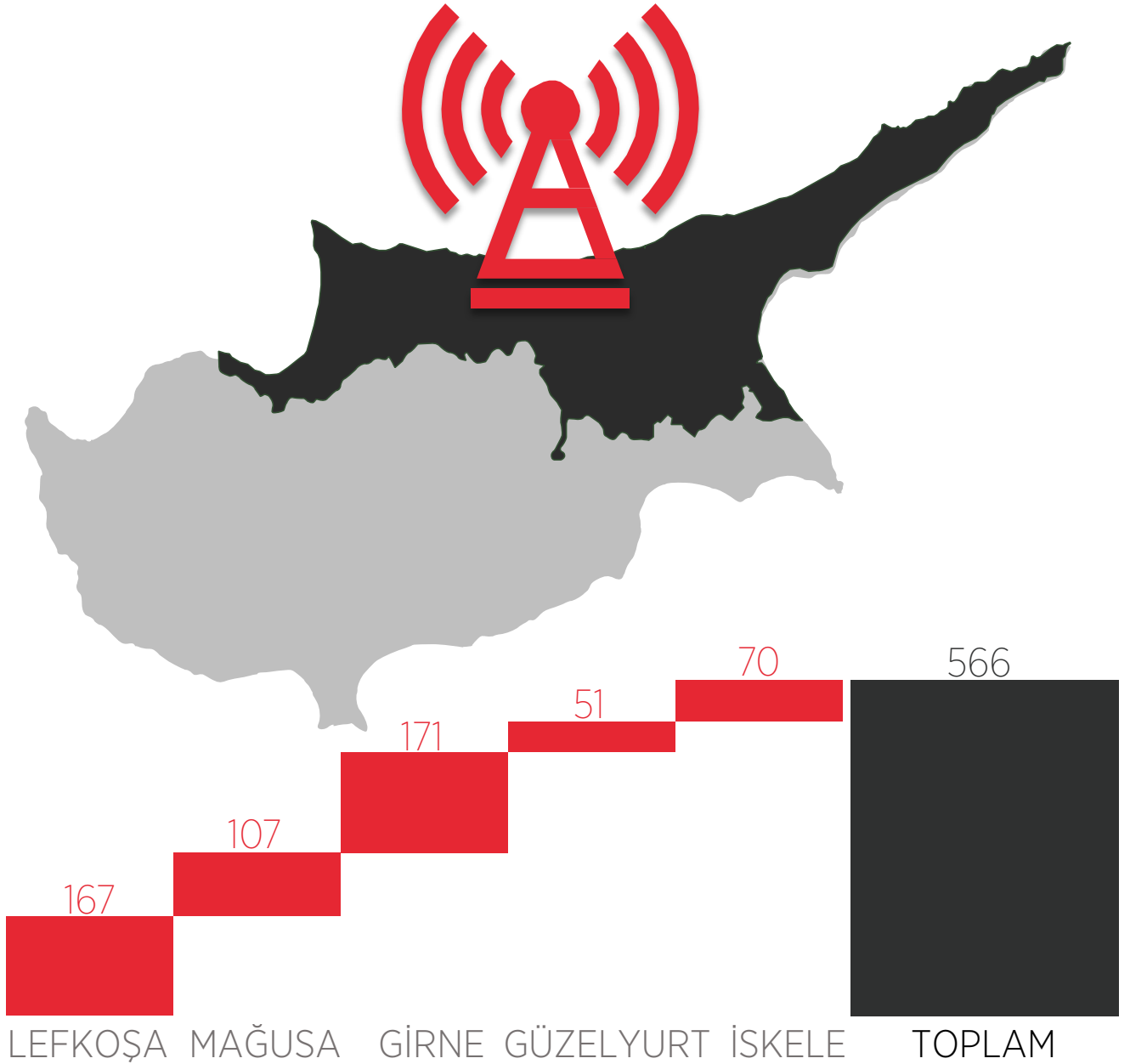

İSTASYON DAĞILIMI

Ülkemizde faaliyette bulunan mobil haberleşme sağlayıcıların kurulu bulunan istasyon sayılarına ve ilgili istasyonların ilçe bazında dağılımlarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir. İlgili şekilde (Şekil AC), 2015 yılı ikinci çeyrek itibarı ile kurulu istasyonların sayıları yer almaktadır. Toplam istasyon sayısının 2013 yılının ilk çeyreğinden günümüze kadar 521'den 566'ya çıkmıştır.

Kaynak: BTHK

Baz İstasyonlarının İlçelere Göre Dağılımı, 2015 - 2. Çeyrek²³

Şekil AC

²³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

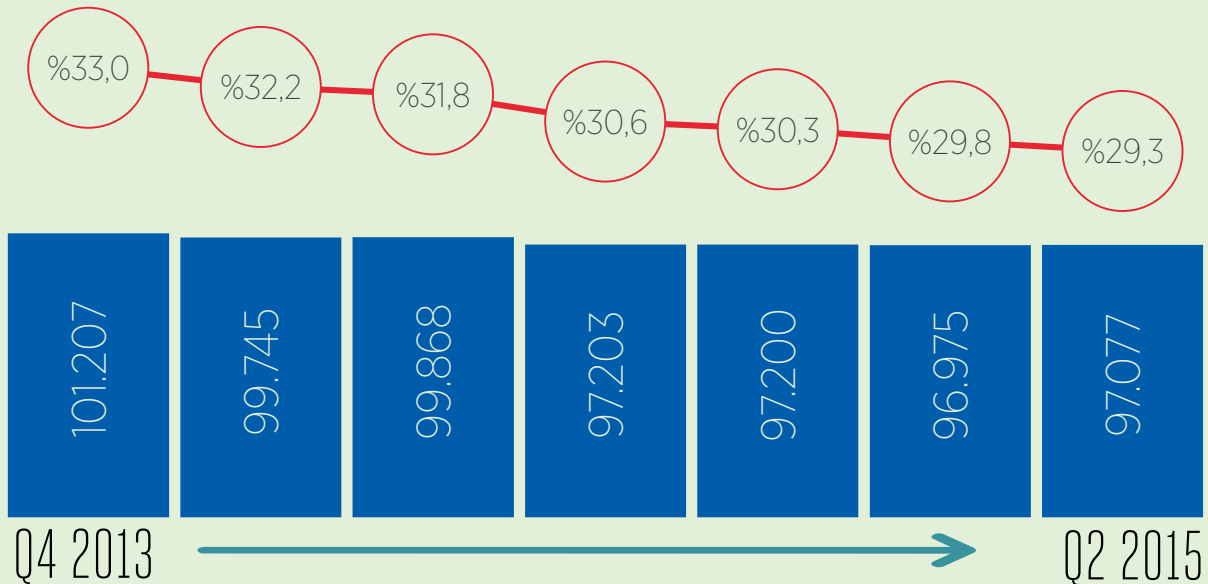
Sabit Haberleşme Sektörü

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %29.3 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 97,077 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir. Aynı dönemde, Telekomünikasyon Dairesi'nin sabit telefon gelirleri yaklaşık 12.2 Milyon ₺²⁴ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki döneme göre %0.7 oranında artmıştır.

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 97,077 sabit şebeke abonesi bulunan ülkemizde penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre %0.5 oranında azalmış olup, 2014 yılının ikinci çeyreğine göre ise %2.8 azalarak yaklaşık %29.3²⁵ seviyesine gerilemiştir. Ülkemizin ortalama hane halkı büyüklüğünün 2.95²⁶ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin azalmakla birlikte halen önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Kaynak: BTHK

Sabit Abone Sayısı Ve Penetrasyon, 2015 2. Çeyrek

Şekil AÇ

²⁴ Telekomünikasyon Dairesi'nin gelir verileri geriye dönük olarak güncellenmiştir.

²⁵ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Haziran Projeksiyonu: 331,026)

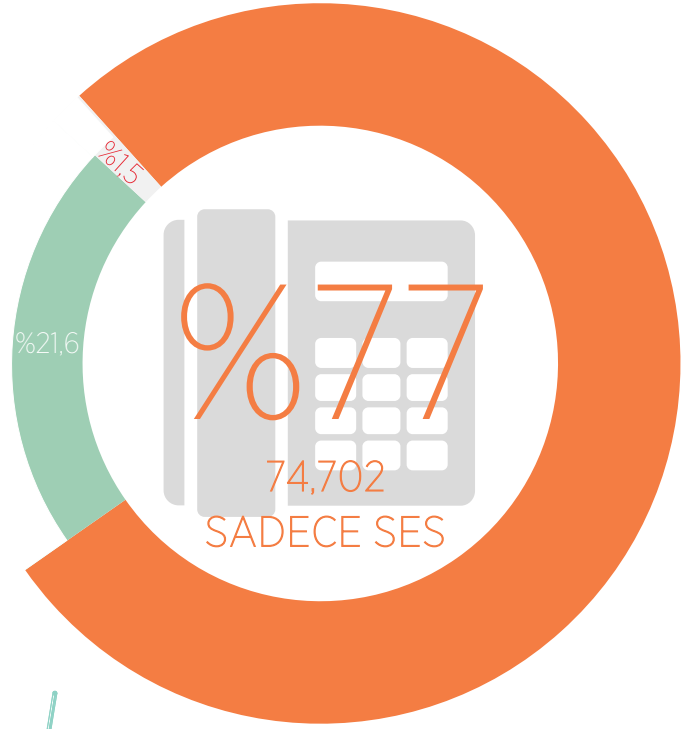
²⁶ DPÖ Verisi - 2011 Nüfus sayımı sonuçlarına göre

Kaynak: BTHK

Aşağıdaki Şekil AD'de sabit ses aboneliği yanında, Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapısını sunmakta olduğu xDSL teknolojisine dayalı hizmetlerden yararlanan aboneler görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 97,077 kayıtlı abonenin 20,954 tanesi ilgili hizmetlerden yararlanmakta, bu rakam da toplam ses abonelerinin yaklaşık olarak %21.6'sına denk gelmektedir. Ön ödemeli (chip) kartlar ve data devreleri (1,421) ise kayıtlı aboneler içerisinde %1.5 paya sahiptir.

Sabit telefon hizmetlerini sunan KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) ön ödemeli (chip) kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. Telekomünikasyon Dairesinin 2015 yılının ikinci çeyreği itibarıyla sattığı toplam ön ödemeli kart adedi 55,067 olarak gerçekleşmiştir.

xDSL Aboneler

SES + xDSL - 20,954

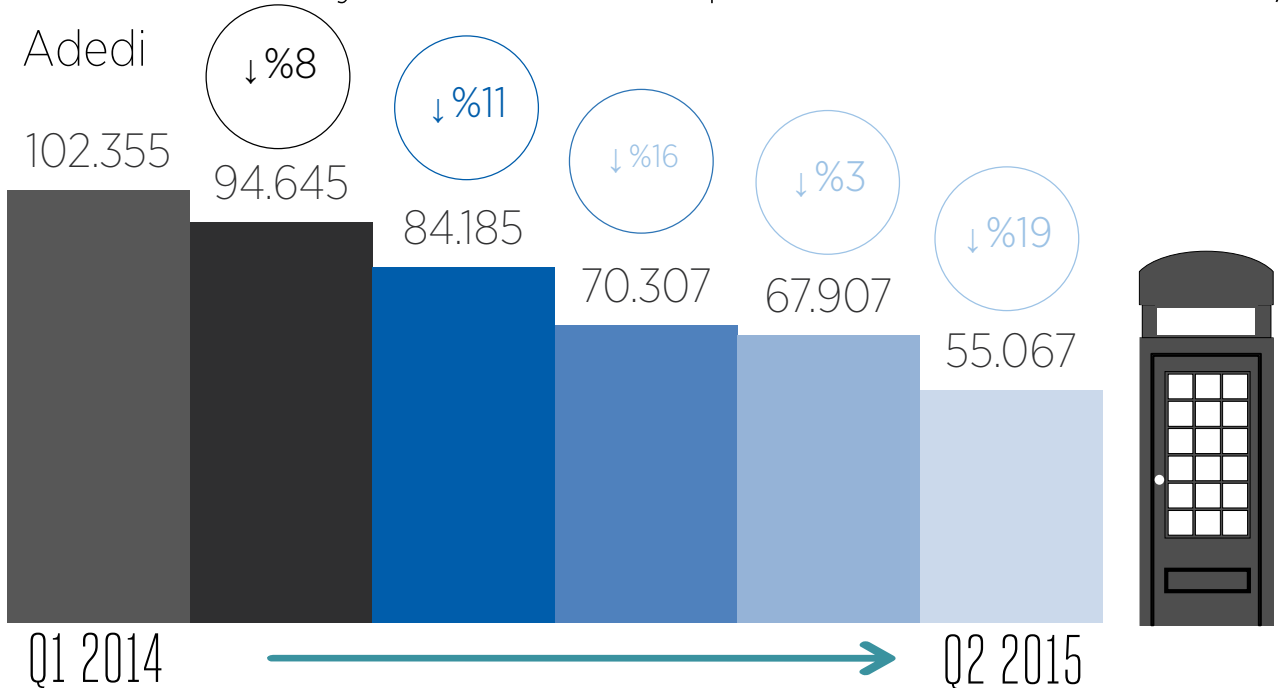

CHIP KART + ÖZEL DEVRELER - 1,421

Şekil AD

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi'nin Toplam Ön Ödemeli Kart Satış Adedi

Şekil AE

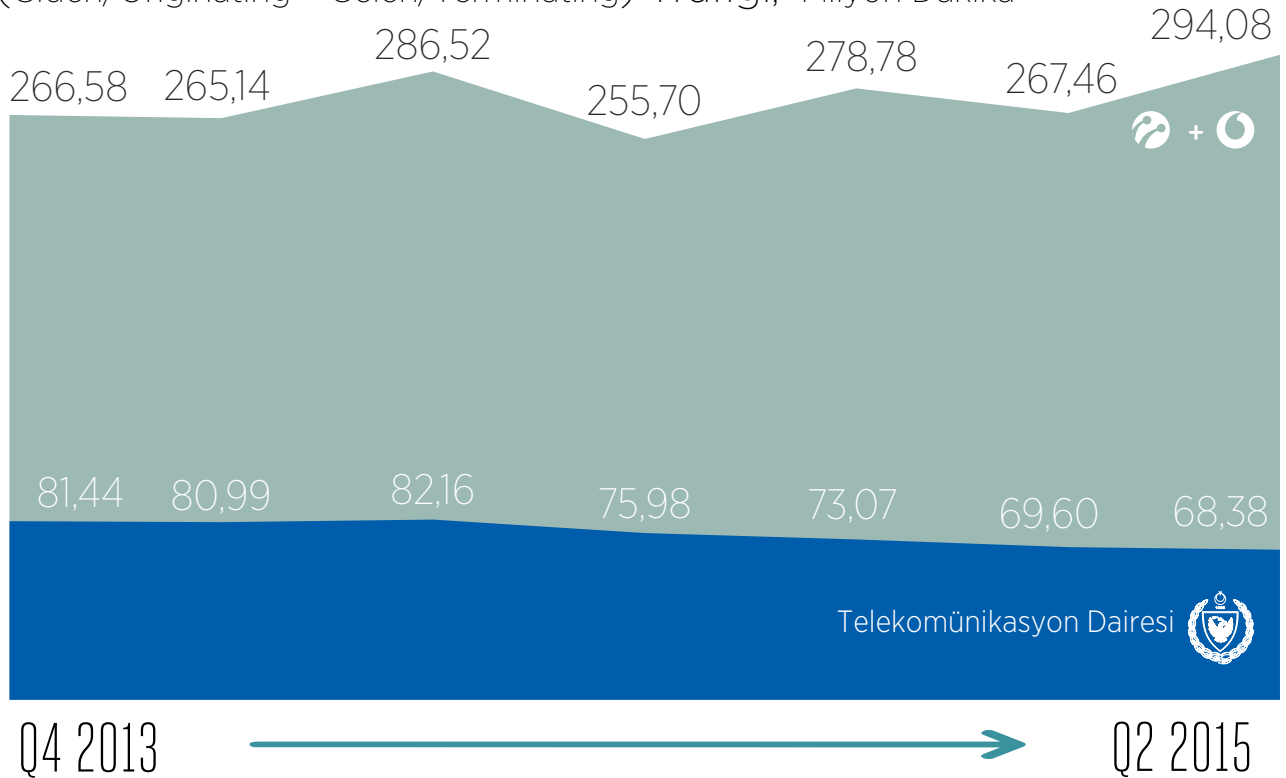
SABİT PAZARDA TRAFİK HACMI

2015 yılının birinci çeyreğinde yaklaşık 69.60 Milyon dakika olan Telekomünikasyon Dairesi'nin ses trafiği, 2015 yılının ikinci çeyreğinde 68.38 Milyon dakika olarak gerçekleşirken ve bir önceki döneme göre yaklaşık olarak %1.8 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %16.8 oranında azaldığı görülmektedir. Sabit trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil AF'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

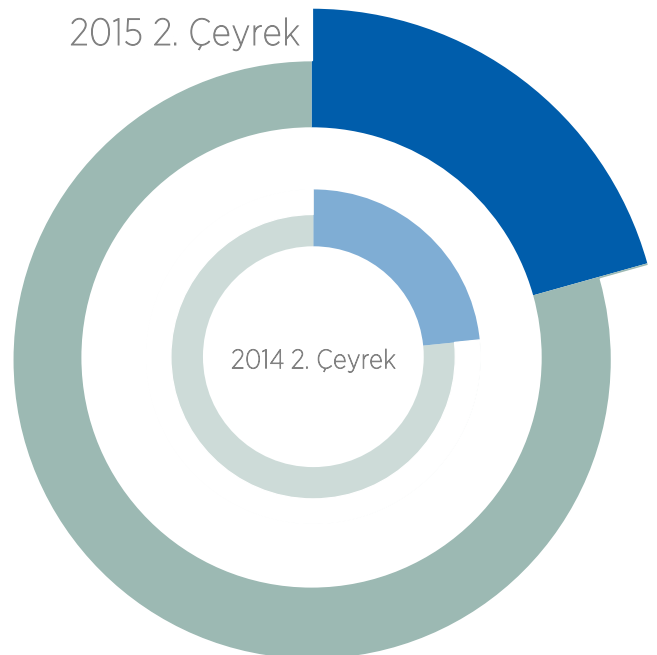
Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam

(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Şekil AF

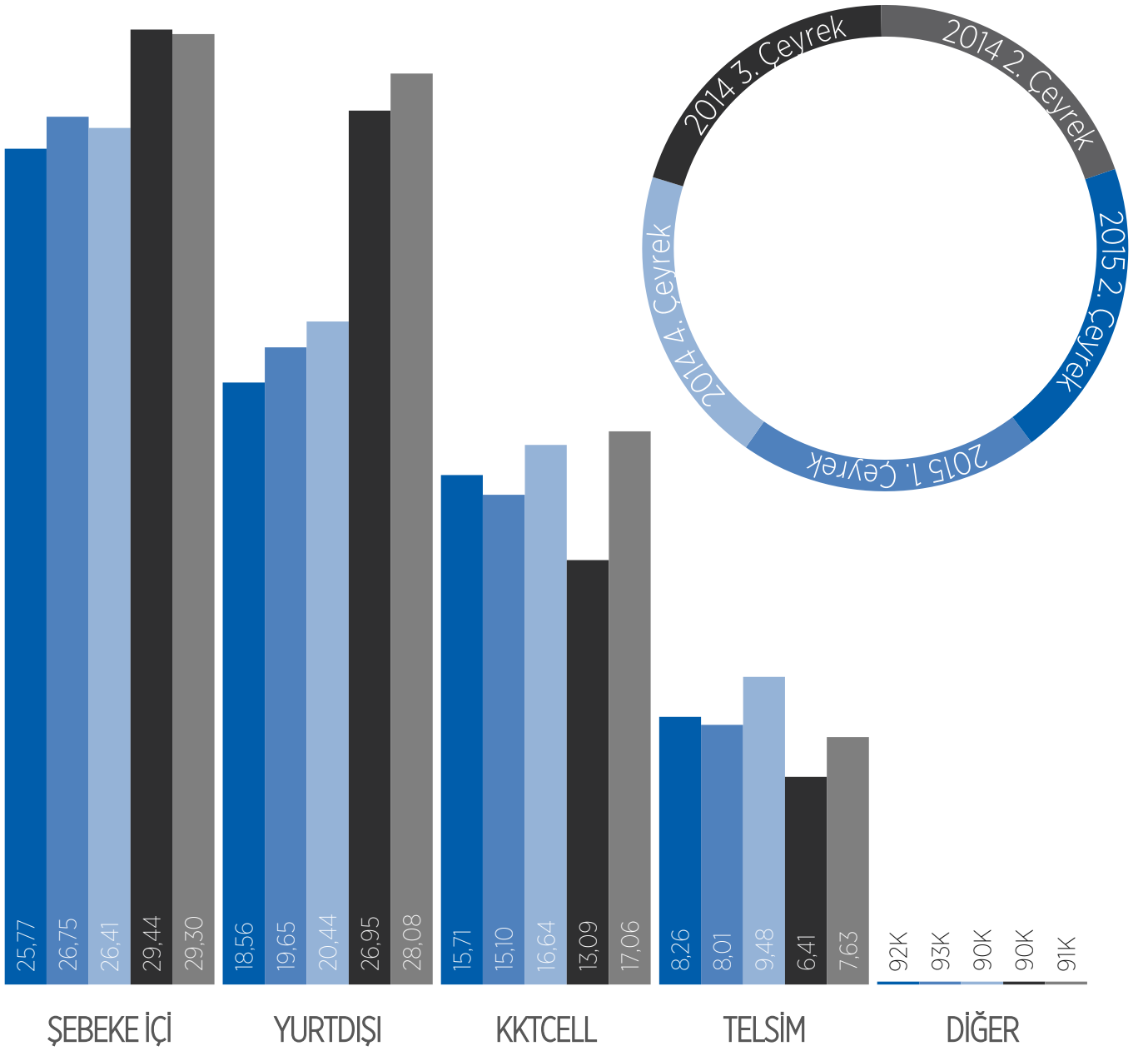
“2015 yılının ikinci dönemine ait trafik bilgileri incelendiğinde toplam trafiğin %81’inin mobil, %19’unun ise sabit şebekede gerçekleştiği görülmektedir. Geçen yılın aynı döneminde toplam trafik dağılımı %78 mobil - %22 sabit olmuştur. ”

Çeyrek dönemler itibarı ile Telekomünikasyon Dairesinin şebekesinde gerçekleşen trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki Şekil AG'de, 2015 yılının birinci döneminde %38.4 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2015 yılı ikinci çeyrek döneminde %37.7 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte 2015 yılının birinci çeyreğinde toplam trafiğin %33.2'sini oluşturan mobile doğru trafik (KKTCELL + Telsim) 2015 yılının ikinci çeyreğinde toplam trafiğin %35.1'ine yükselmiştir. Sabit şebekede üretilen ve alınan son 5 dönemdeki toplam trafik dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi'nin Trafik Dağılımı, Giden/Originating + Gelen/Terminating Milyon Dakika, (K=Bin)

Şekil AG

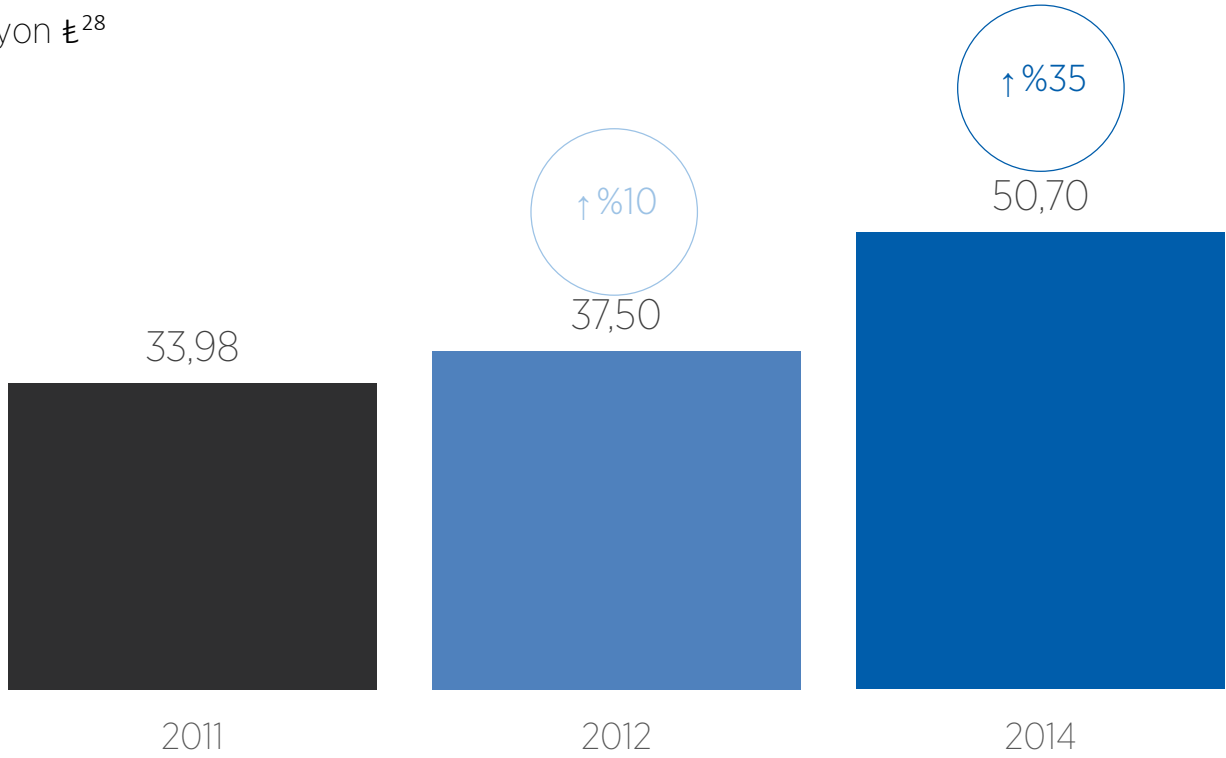
SABİT PAZARDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil AĞ) 2011 yılından 2014 yılına kadar gerçekleşen sabit telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Elde olan 3 yılın verisi birbiri ile kıyaslandığında yükselişte olan sabit gelirler 2011 yılında 33.98 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken, 2012 yılında bir önceki yıla göre %10.36 oranında artış göstererek 37.50 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılının sonunda sabit gelirler 50.70 Milyon ₺'ye ulaşarak 2012 senesine kıyasla %35.2 oranında artmıştır²⁷.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Sabit Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,

Milyon ₺²⁸

Şekil AĞ

Çeyrek verilere bakıldığında, 2015 yılının ikinci çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesinin toplam gelirleri 12,201,382.14 ₺ olarak gerçekleşmiş, bir önceki döneme kıyasla (12,115,618.53 ₺ - 2015 1. Çeyrek) %0.7 oranında artmıştır. Diğer sayfadaki Şekil AH'de sabit pazarda Telekomünikasyon Dairesi'nin son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

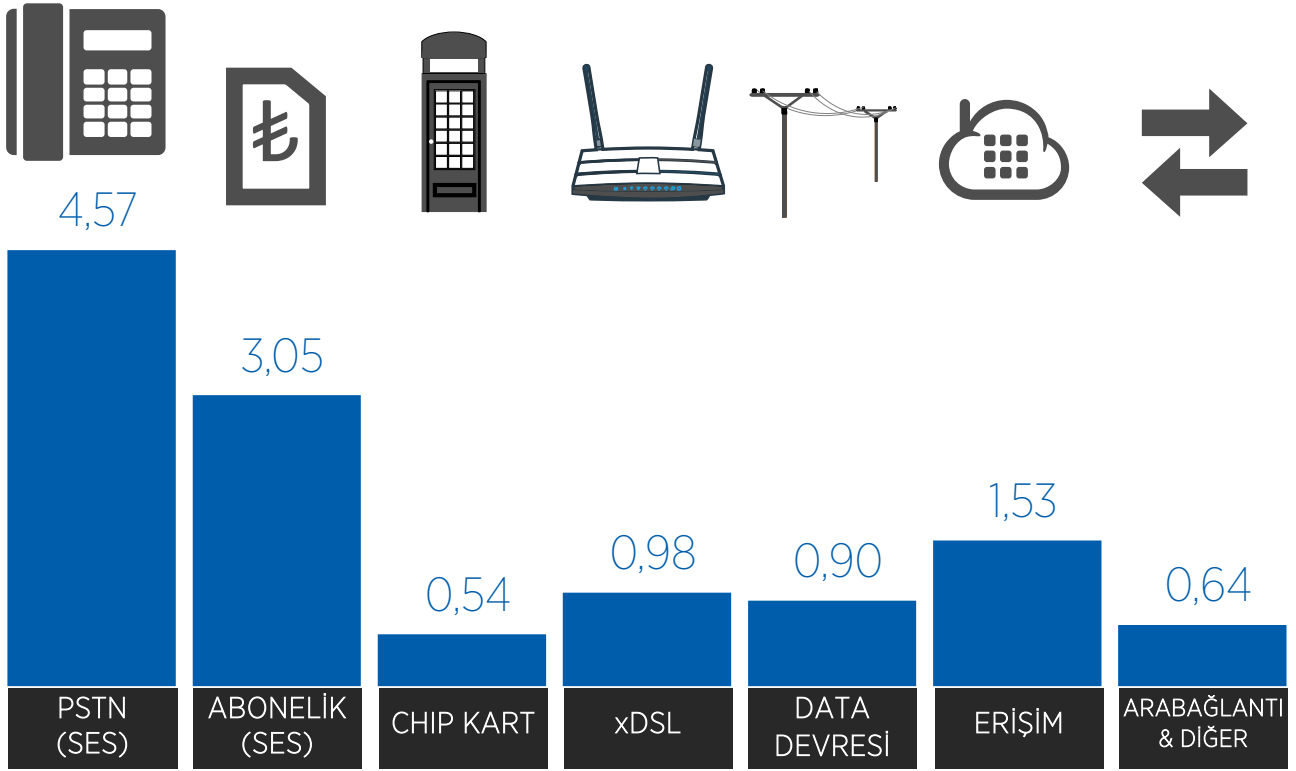
Aynı şekilde, Telekomünikasyon Dairesi'nin son iki çeyrekteki (2015 ikinci çeyrek ve 2015 birinci çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre rehberlik hizmetleri, altyapı ve parselasyon, özel devre ve erişim gelirleri bir önceki döneme göre artış gösterirken, chip kart, PSTN, arabağlantı ve özel devrelere dair abonelik gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir. En yüksek düşüş, %59 (59,362.66 ₺ - 2015 1. Çeyrek & 24,335.25 ₺ - 2015 2. Çeyrek) ile özel devrelere dair abonelik gelirlerinde yaşanmıştır.

²⁷ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

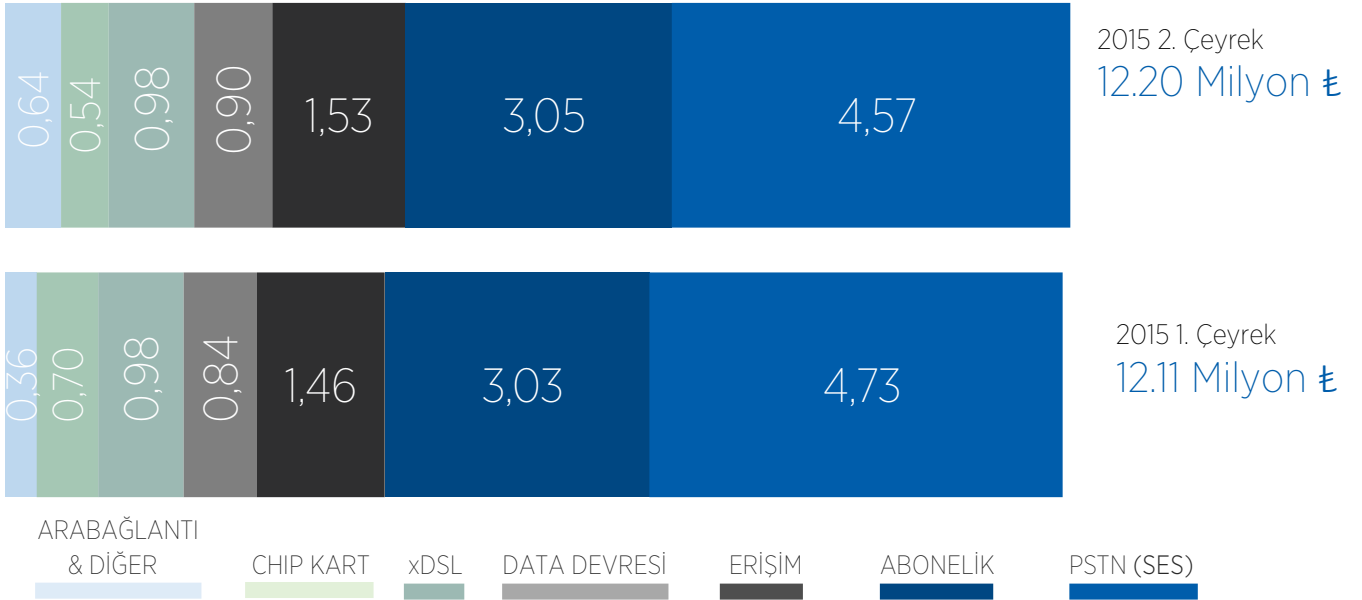
²⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Gelir Dağılımı,

2015 - 2. Çeyrek, Milyon ₺

2015 - 1. Çeyrek & 2015 - 2. Çeyrek

Şekil AH

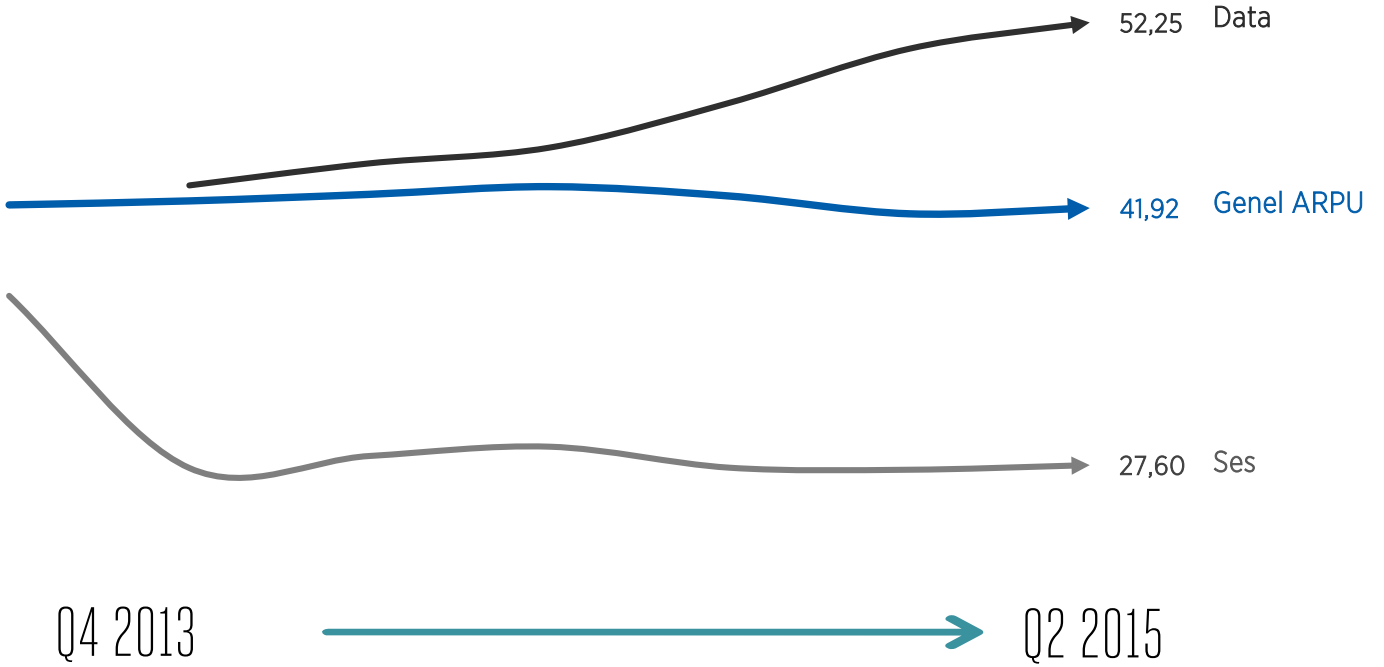
2015 birinci çeyrekte toplam gelirlerin %39'ünü oluşturan PSTN hizmetlerinin 2015 ikinci çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %37,4 olmuştur. 2015 birinci çeyrekte toplam gelir içinde %25,1'lik bir paya sahip olan abonelik gelirlerinin, 2015 ikinci çeyrekte toplam gelir içindeki payı %25'e gerilemiştir. 2015 birinci çeyrekte chip kart gelirleri, toplam sabit gelirlerin %5,8'i iken; aynı hizmetin payı 2015 ikinci çeyrekte %4,5'e gerilemiştir.

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil A1'de Telekomünikasyon Dairesi'nin ses hizmetlerine ilişkin 2013 son çeyrekte ve 2015 yılı ikinci çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir. 2015 yılı ikinci çeyrek verilerine göre Telekomünikasyon Dairesi'nin abone başına aylık geliri 41.92 ₺²⁹ olarak gerçekleşmiştir. Ses ve Data ARPU rakamları incelendiğinde 2015 ikinci çeyrekte Telekomünikasyon Dairesinin ses ARPU'sunun 27.60 ₺ ve Data ARPU'sunun ise 52.25 ₺ olduğu görülmektedir.³⁰

Kaynak: BTHK

SABİT ARPU, (₺/Ay)³¹

Şekil A1

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

²⁹ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Ortalama Kayıtlı Abone Sayısı

³⁰ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam Data Geliri / Dönem Ortalama Data Abone Sayısı

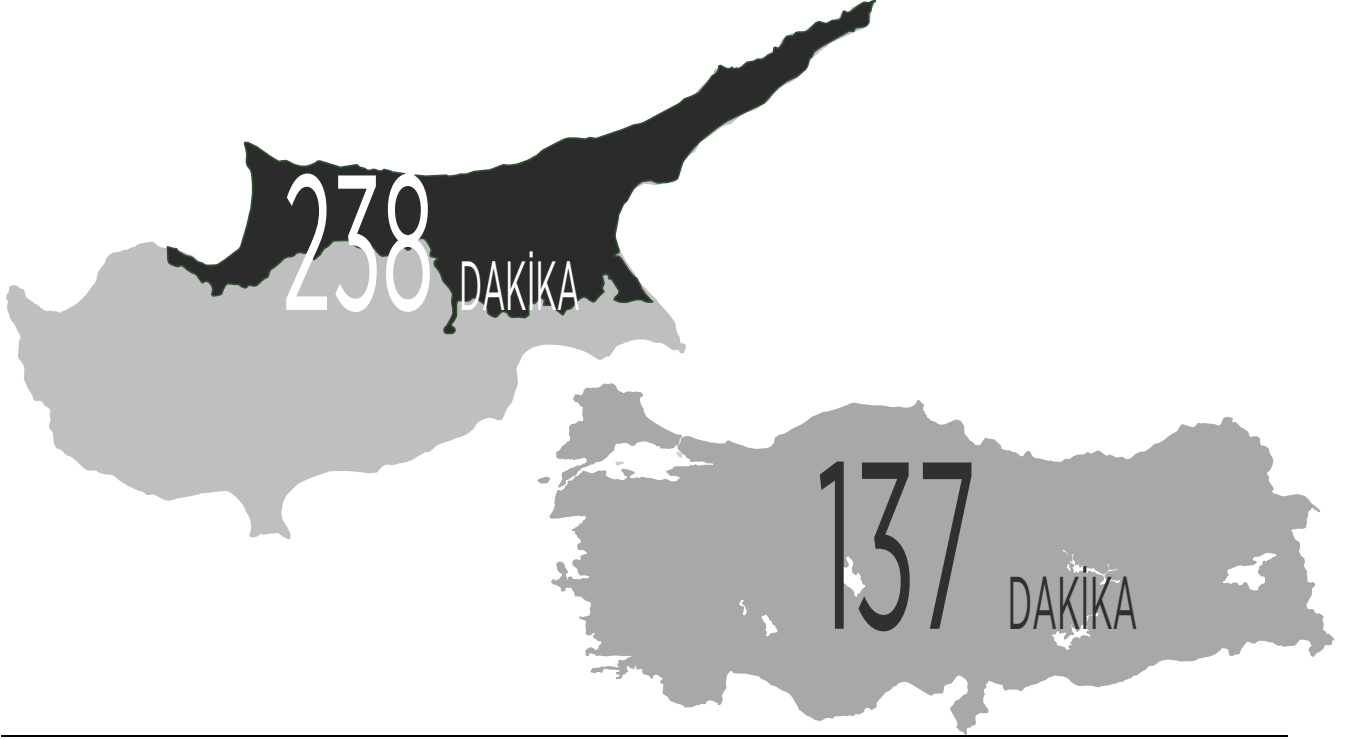
³¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)

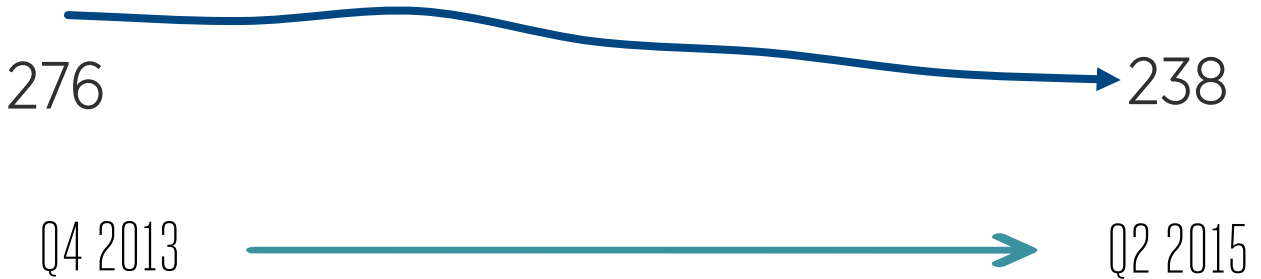
Şekil AJ'de 2013 yılı son çeyreği ve 2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage - Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2015 yılı ikinci üç aylık dönemde 238 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU³², bir önceki döneme (242) göre %1.7 oranında azalmıştır.

Kaynak: BTHK & BTK TÜRKİYE

Kaynak: BTHK

Sabit MOU, Dakika/Ay³³

Şekil AJ

MOU MINUTES OF USAGE

MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

³² MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafığı/ Ortalama Kayıtlı Ses Hattı Sayısı

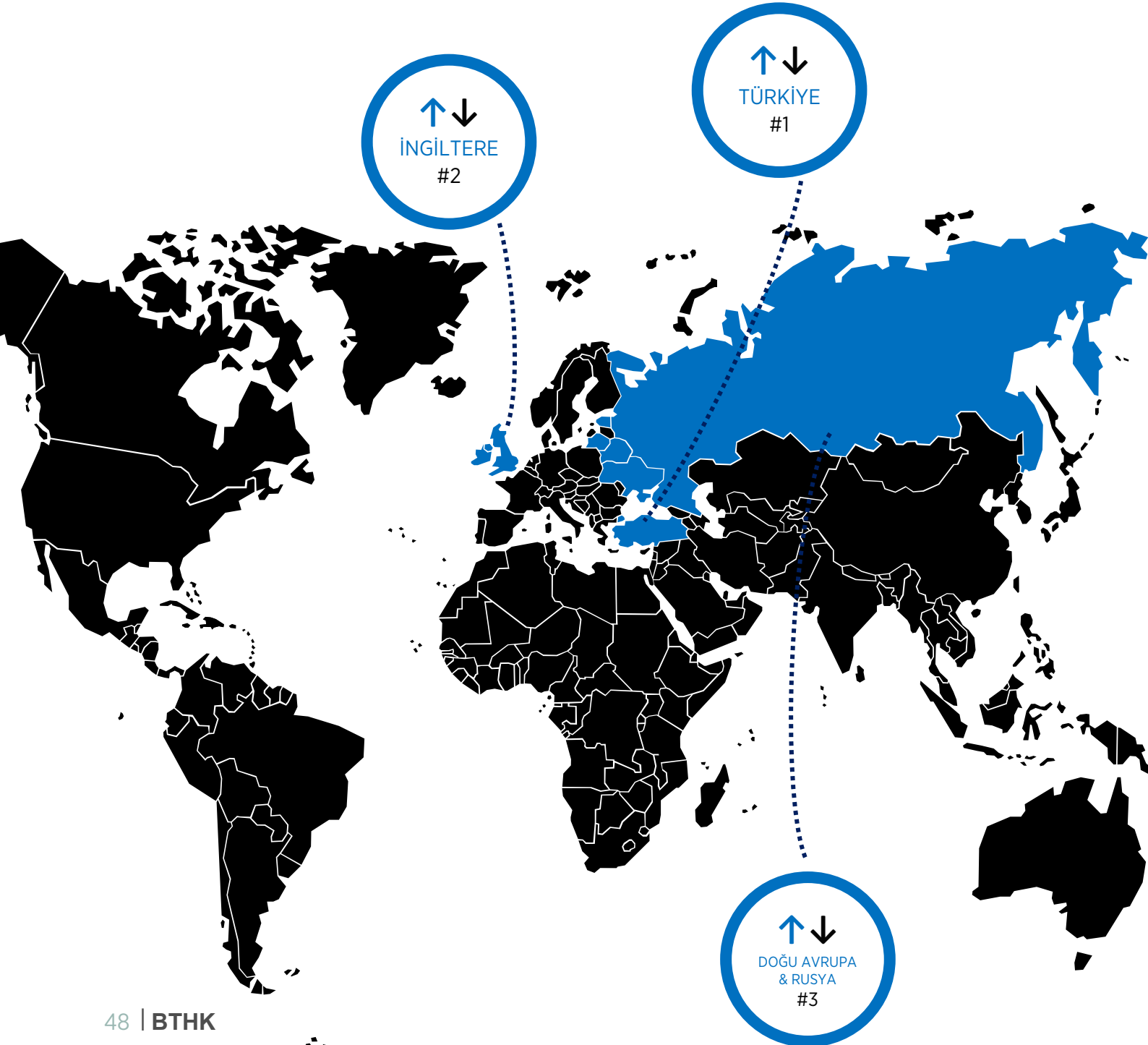
³³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Aşağıdaki çizimde, 2015 yılı ikinci çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk üç ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Doğu Avrupa ülkeleri ve Rusya olmuştur. Telekomünikasyon Dairesi hatlarına en fazla çağrı gönderen ülkelere bakıldığında ise ilk üç sırayı yine Türkiye, İngiltere, Doğu Avrupa ülkeleri ve Rusya'nın aldığı görülmektedir.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

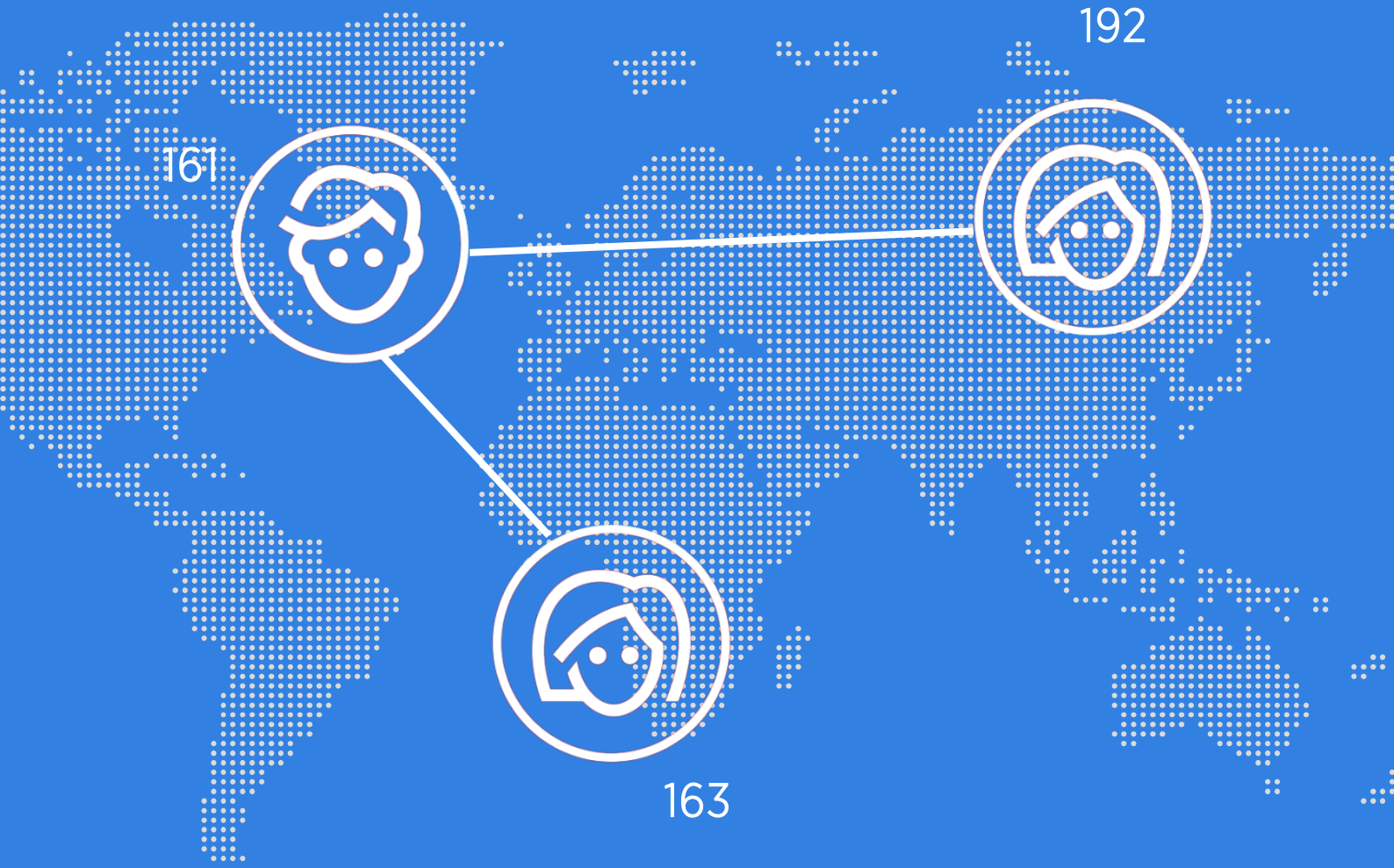

KISA NUMARALAR

Şekil AK'de 2015 yılı ikinci çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla aranan (arama sayısına göre) 3 kısa numara görülmektedir. Buna göre, 2015 yılının ikinci çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar, 192 (Bilinmeyen numaralar), 161 (Telekomünikasyon Dairesi Arıza) ve 163 (Telekomünikasyon Dairesi Borç Sorgulama) olmuştur.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2015 2. Çeyrek

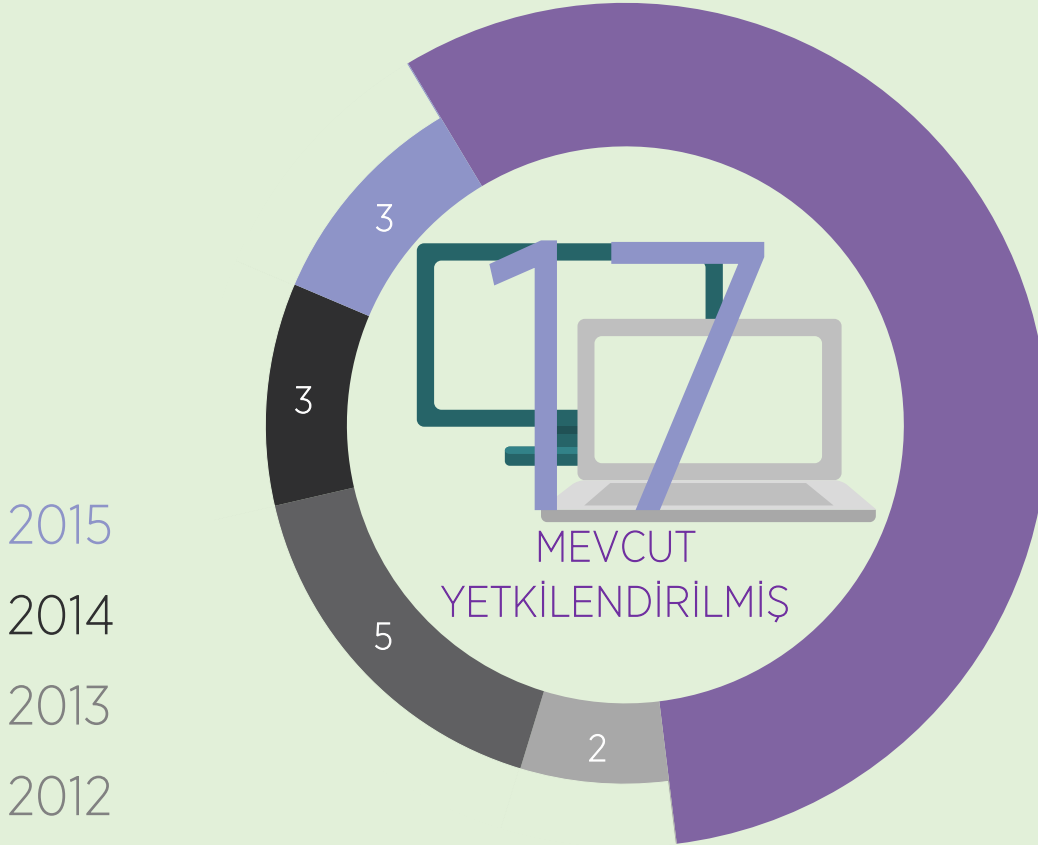
Şekil AK

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla sabit genişbant internet pazarında, Dünya ve Avrupa eğilimleri ile doğru orantılı olarak gerek haberleşme sağlayıcı bazında, gerekse artan kullanım miktarı bakımından artış olduğu gözlemlenmektedir. 2015'in ikinci çeyreğinde gerçekleşen rakamlara bakılacak olunursa, ülkemizde 30 adet yetkilendirilmiş ve aktif olan internet servis sağlayıcısı (İSS) bulunmaktadır. Aşağıdaki şekilde (Şekil AL), haberleşme sağlayıcıların yıllar itibarı ile yetkilendirme kırılımına yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıl Bazında Yetkilendirilen İnternet Servis Sağlayıcılar

Şekil AL

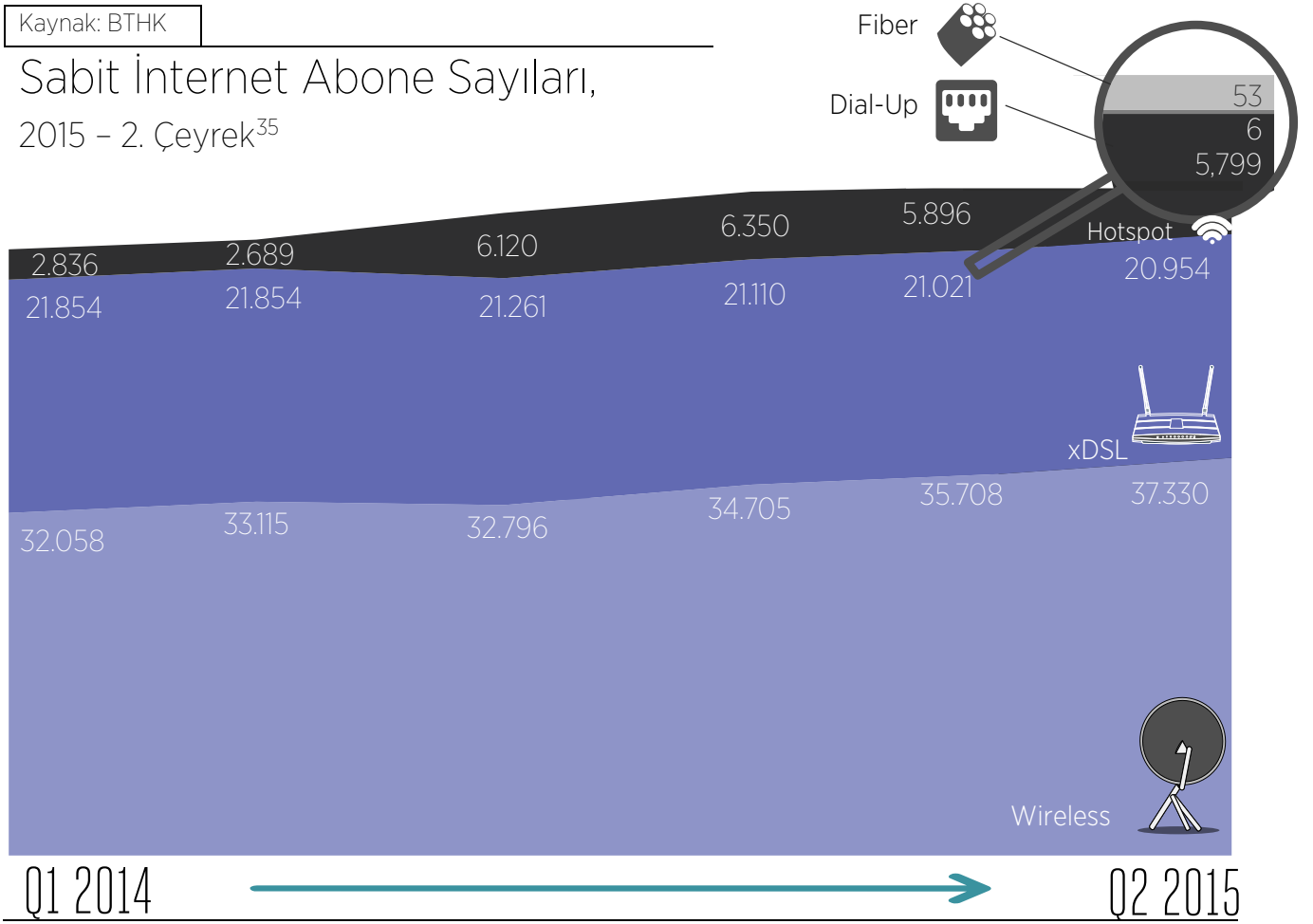
SABİT İNTERNET HİZMET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM

2015 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 64,194³⁴ sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Bir önceki dönem ile kıyaslanacak olursa, geçtiğimiz üç aylık dönemden günümüze dek sabit genişbant abone sayısında %2.4'lük bir artış (2015 - 1. Çeyrek'te 62,716 abone) meydana geldiği görülmektedir. Genişbant olmayan Dial-Up abone sayısı geçmişe kıyasla ciddi derecede azalmış ve yapılan bildirimlere göre ülke çapında 6 aboneye (2014 yılsonu itibarı ile 32 abone) inmiştir. Sabit İnternet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. (Şekil AN)

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abone Sayıları,

2015 - 2. Çeyrek³⁵

Şekil AN

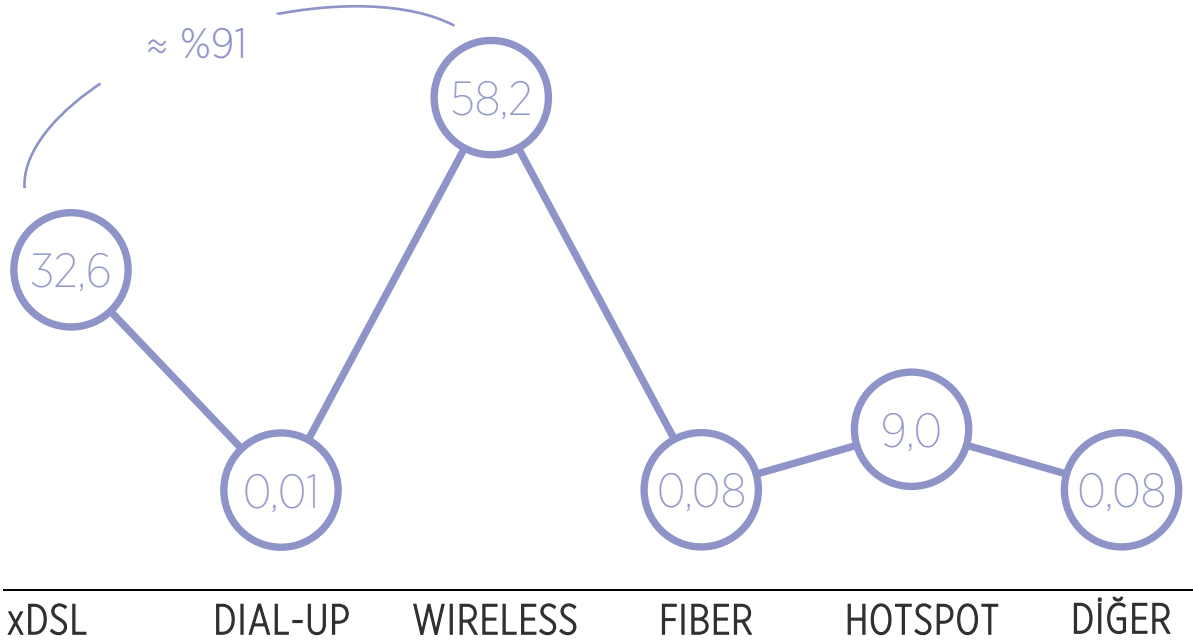

Şekil AO'da ise 2015 yılı ikinci çeyrek itibarıyla sabit internet ve genişbant abonelerinin hizmet türüne göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre, toplam sabit internet abonelerinin %91'e yakın bir oranı, hizmet türü olarak Wireless veya xDSL teknolojilerini kullanmaktadır. Detaylı bakılacak olursa, en fazla tercih edilen sabit bağlantı yöntemi, %58.2 ile Wireless olurken, ikinci sırada %32.7 ile xDSL gelmektedir. Abonelerin %9'u bağlantı yöntemi olarak Hotspot'u tercih ederken, Fiber kullanımı bu dönemde de sadece kurumsal müşteriler bazında sınırlı kalarak %0.08 ile en az yararlanılan genişbant hizmet türü olmuştur.

³⁴ Toplam abone sayısı, internet servis sağlayıcılarından ve Telekomünikasyon Dairesi'nden değişik dönemlerde sunulan çoklu verilerden derlenerek tespit edilmiştir.

³⁵ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

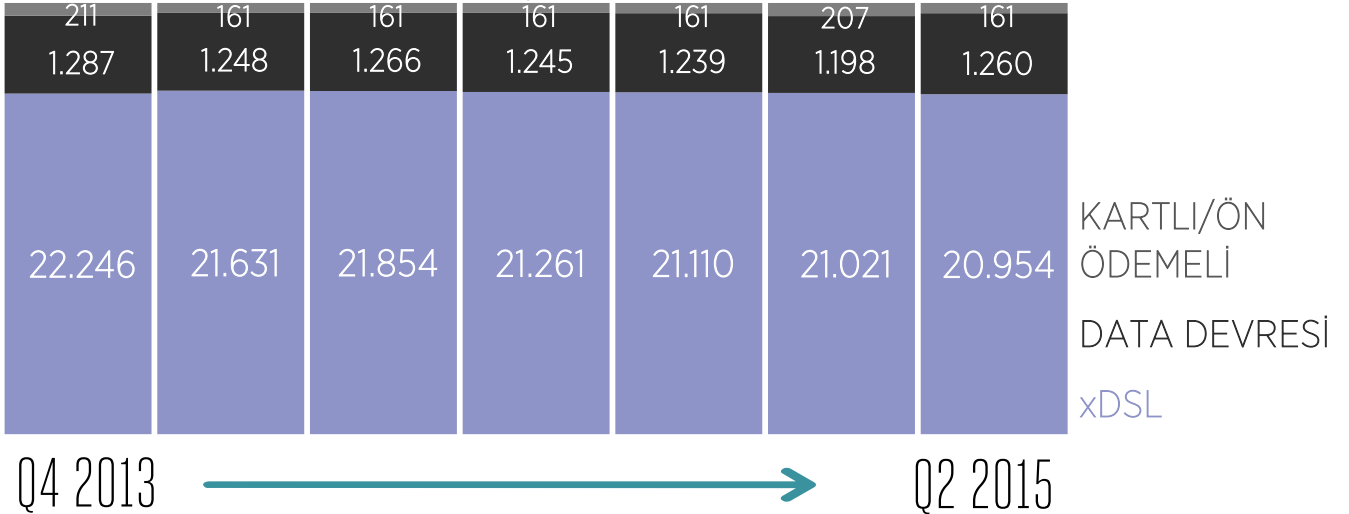
Sabit İnternet Abonelerinin Hizmet Türüne Göre Dağılımı, %

Şekil AO

Şekil AP'de xDSL abone sayılarının üçer aylık dönemler itibarıyla seyrine yer verilmektedir. 2013 yılı son çeyreğinde 22,246 olan abone sayısı, 2015 yılı ikinci çeyreğinde 20,954'e gerilemiştir. Ülkemizde xDSL abonelerine ağırlıklı olarak ADSL az sayıda da G.SHDSL (355) teknolojileri ile hizmet sunulmaktadır. Aynı şekilde kartlı/ön ödemeli ve data devresi aboneleri de dönemler halinde verilmektedir.

Toplam Data Abone Sayıları

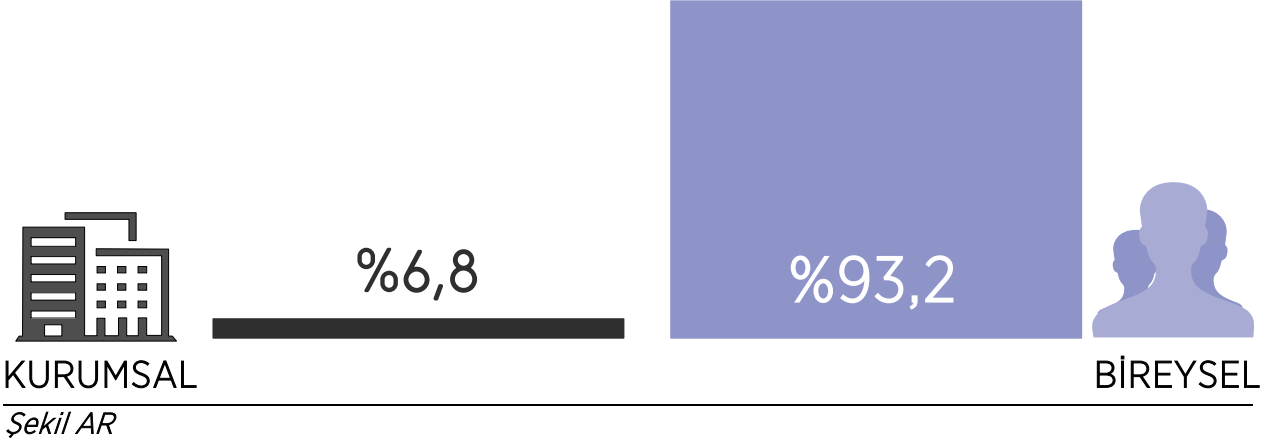

Şekil AP

Şekil AR'de İSS'lerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam abonelerin yaklaşık %93.2'si bireysel, %6.8'i ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2015 - 2. Çeyrek

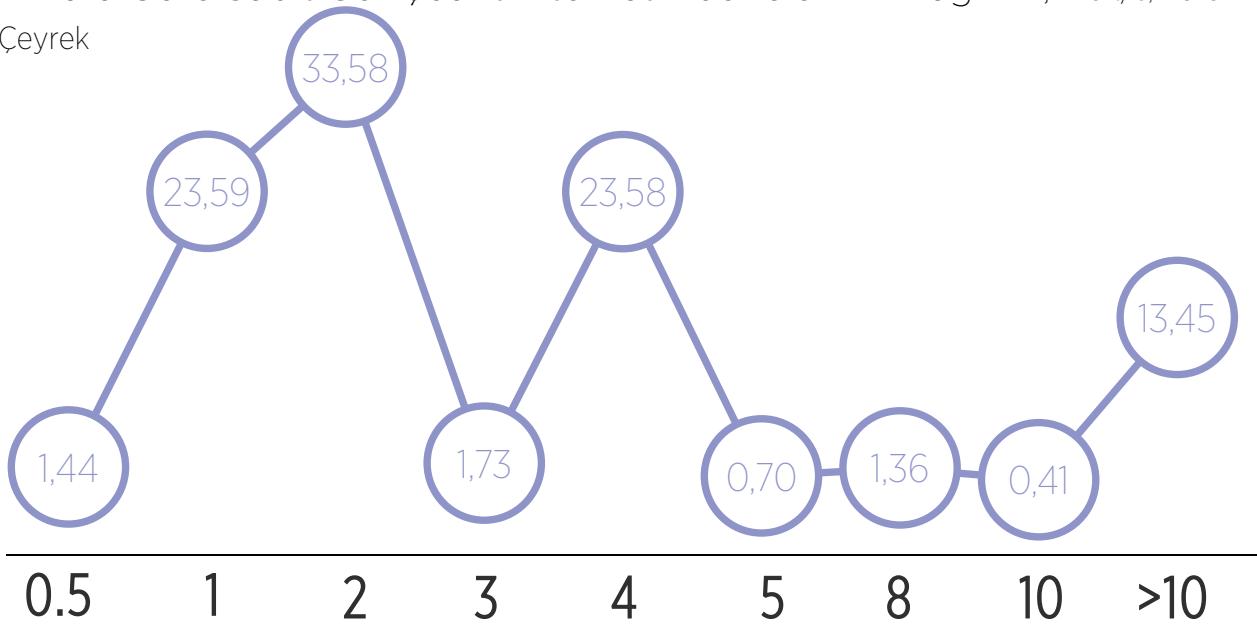
Şekil AR

SABİT İNTERNET GENİŞBANT BAĞLANTI HIZLARI

Şekil AS'de sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2015 yılı ikinci çeyrekte ülkemizde sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %34'ünün 2 Mbit/s hızını tercih ettikleri görülmektedir. Bunu, %24 ile 1 Mbit/s hızı tercih eden aboneler izlemektedir. 4 Mbit/s hızında bağlantıları tercih eden abonelerin oranı da yaklaşık %24 olup, 4 Mbit/s - 10 Mbit/s arası hız tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %3'tür. Bu dönemde 10 Mbit/s ve üzeri hızlarda (yaklaşık %14) geçmiş döneme kıyasla artış gözlemlenmektedir.

Kaynak: BTHK

Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, Mbit/s, 2015- 2. Çeyrek

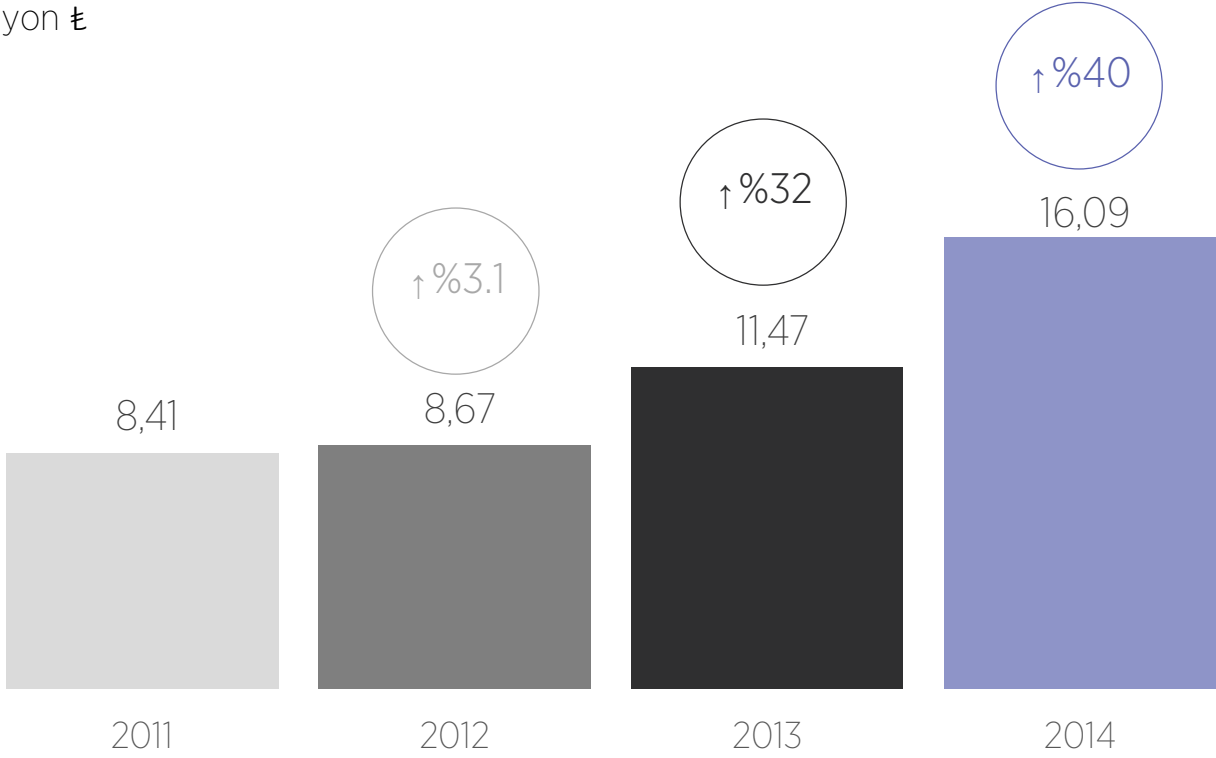
Şekil AS

SABİT GENİŞBANT İNTERNET PAZARINDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil AT) 2011 yılından 2014 yılına kadar gerçekleşen sabit internet ve genişbant hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. İSS'lerin 2014 yılı gelirleri bir önceki yıla (11,466,346.15 ₺) göre %40 artarak 16,090,333.37 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı gelirleri (8,669,816.20 ₺) ile kıyaslanacak olursa %85.6'lık artışın olduğu gözlenmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibarıyla Sabit İnternet Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺

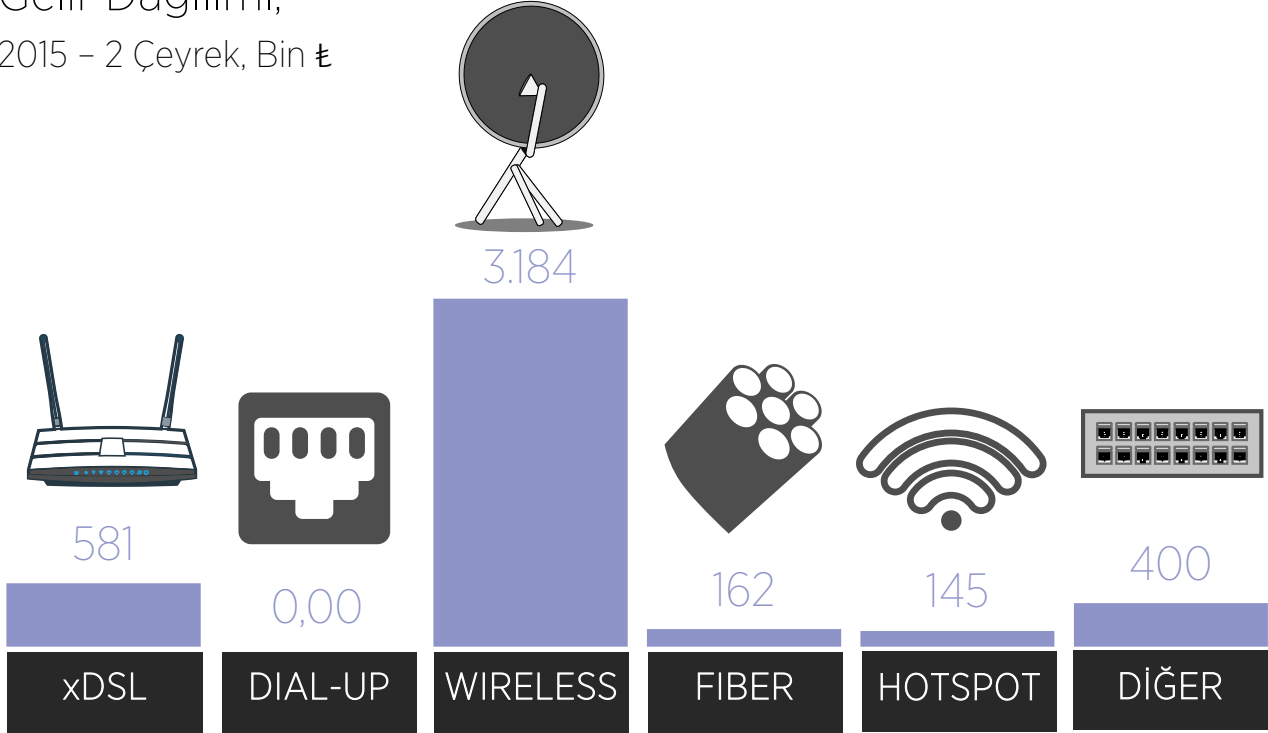
Şekil AT

2015 yılı ikinci çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 4,472,164.91 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2015 yılı ikinci üç aylık dönemi incelendiğinde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel gelirinin bir önceki döneme kıyasla (4,451,558 ₺) %0.5 oranında arttığı görülmektedir. Diğer sayfadaki Şekil AU'da sabit genişbant pazarında yer alan haberleşme sağlayıcıların son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

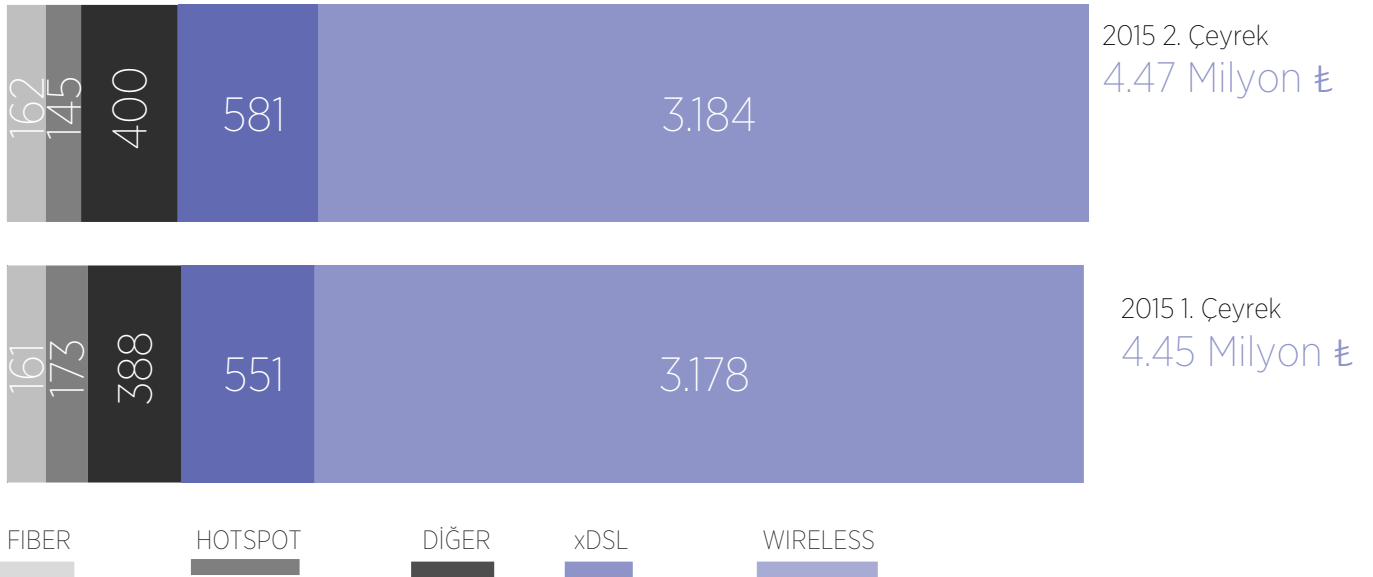
Aynı şekilde, internet servis sağlayıcıların son iki çeyrekteki (2015 ikinci çeyrek ve 2015 birinci çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre xDSL, Wireless, Fiber ve diğer gelirler bir önceki döneme göre artış gösterirken, Dial-up ve Hotspot gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir. Dial-up hizmetlerinden bu dönemde gelir elde edilmemiştir.

Gelir Dağılımı, 2015 - 2 Çeyrek, Bin ₺

2015 - 1. Çeyrek & 2015 - 2. Çeyrek

Şekil AH

2015 birinci çeyrekte toplam gelirlerin %71.4'ünü oluşturan Wireless hizmetinin 2015 ikinci çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %71.2 olmuştur. 2015 birinci çeyrekte toplam gelir içinde %12.4'lük bir paya sahip olan xDSL gelirlerinin, 2015 ikinci çeyrekte toplam gelir içindeki payını %13'e çıkarmıştır.

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil AU'de İnternet Servis Sağlayıcıların sunduğu sabit genişbant internet hizmetlerine ilişkin 2014 yılı başından 2015 ikinci çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir.

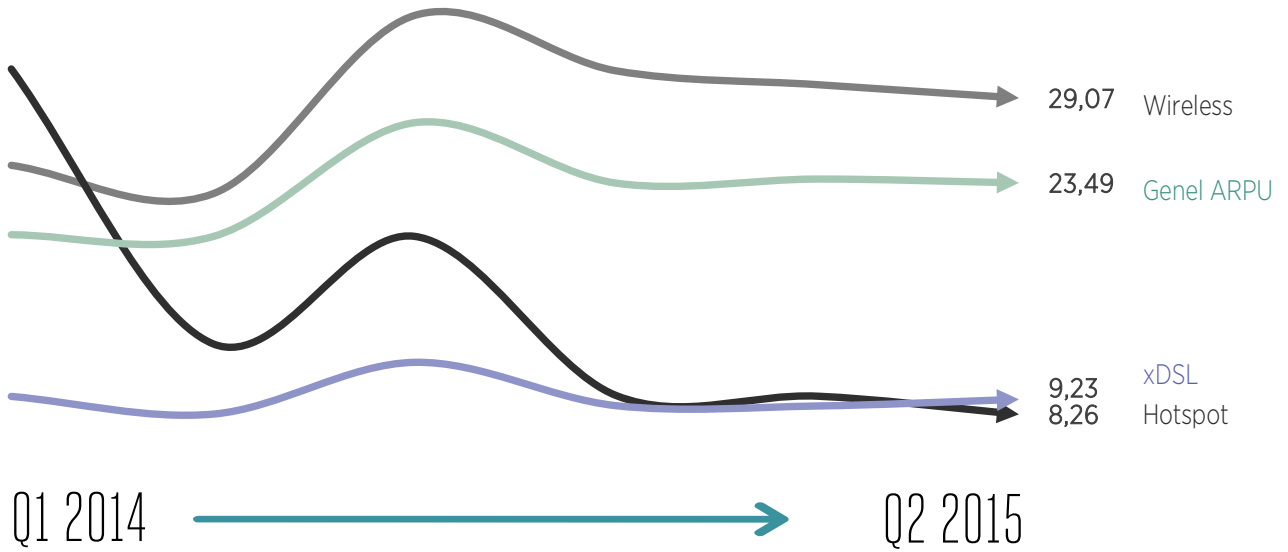
2015 yılı ikinci çeyrek verilerine göre İSS'lerin abone başına aylık geliri 23.49 ₺³⁶ olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı ikinci döneminde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel ARPU oranı yaklaşık %1.1 düşüşle 23.49 ₺'ye gerilemiştir. 2015 birinci çeyrekte aynı rakam 23.74 ₺ idi.

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet'te ARPU, (₺/Ay)³⁷

Şekil AÜ

Değişik genişbant hizmet türlerine göre, sektörün ARPU rakamları incelendiğinde 2015 ikinci çeyrekte ortalama Wireless ARPU'sunun 29.07 ₺, Hotspot ARPU'sunun 8.26 ₺ ve son olarak xDSL ARPU'sunun 9.23 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

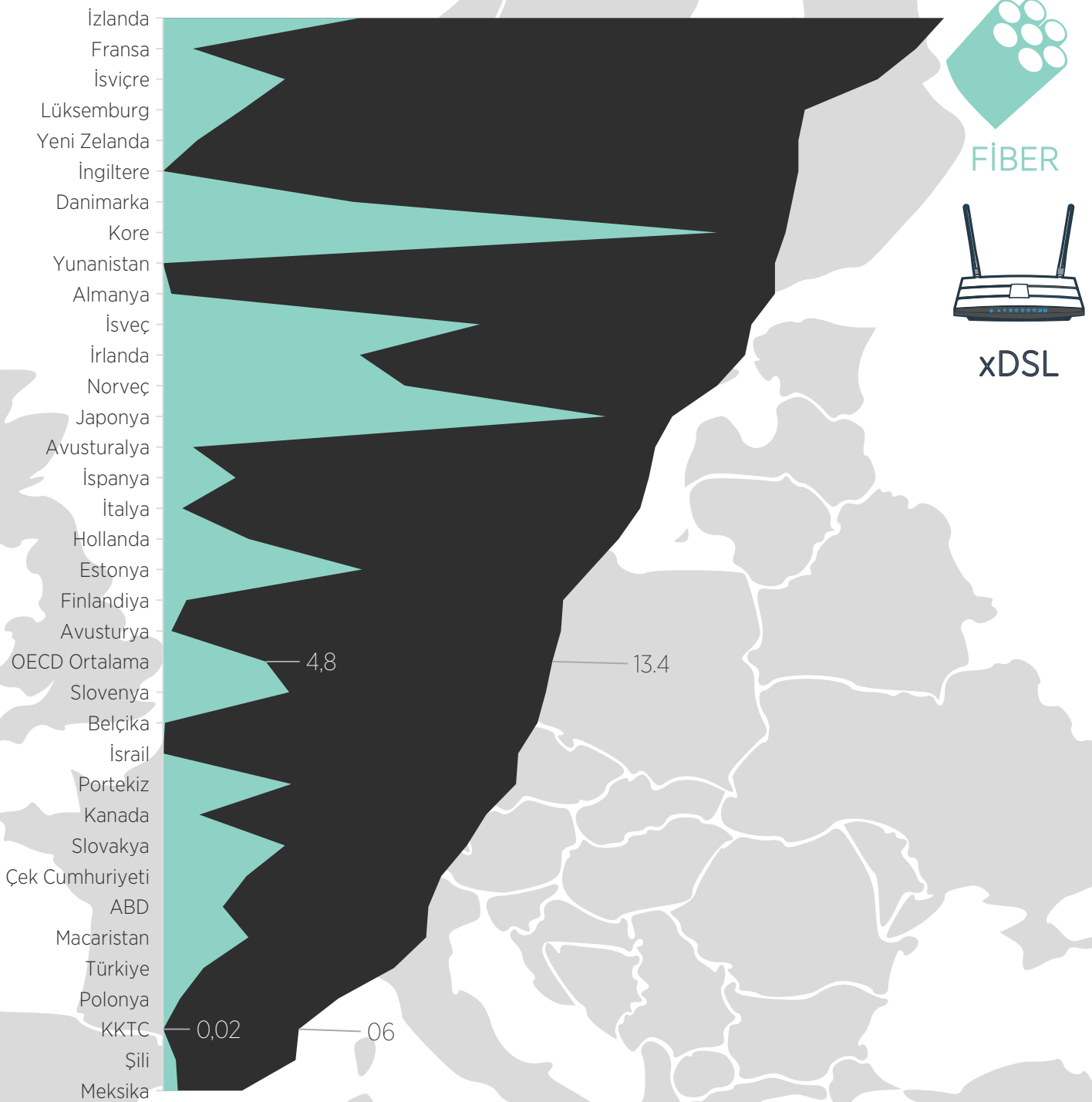
³⁶ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Kayıtlı Abone Sayısı Dönem Ortalaması

³⁷ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Şekil AU'de ülkemiz ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Aralık 2014 itibarıyla DSL için %13.4 ve Fiber için %4.8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde ise Haziran 2015 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarınının DSL için %6.3 ve Fiber için %0.02 seviyesinde olduğu görülmektedir.³⁸

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları, %

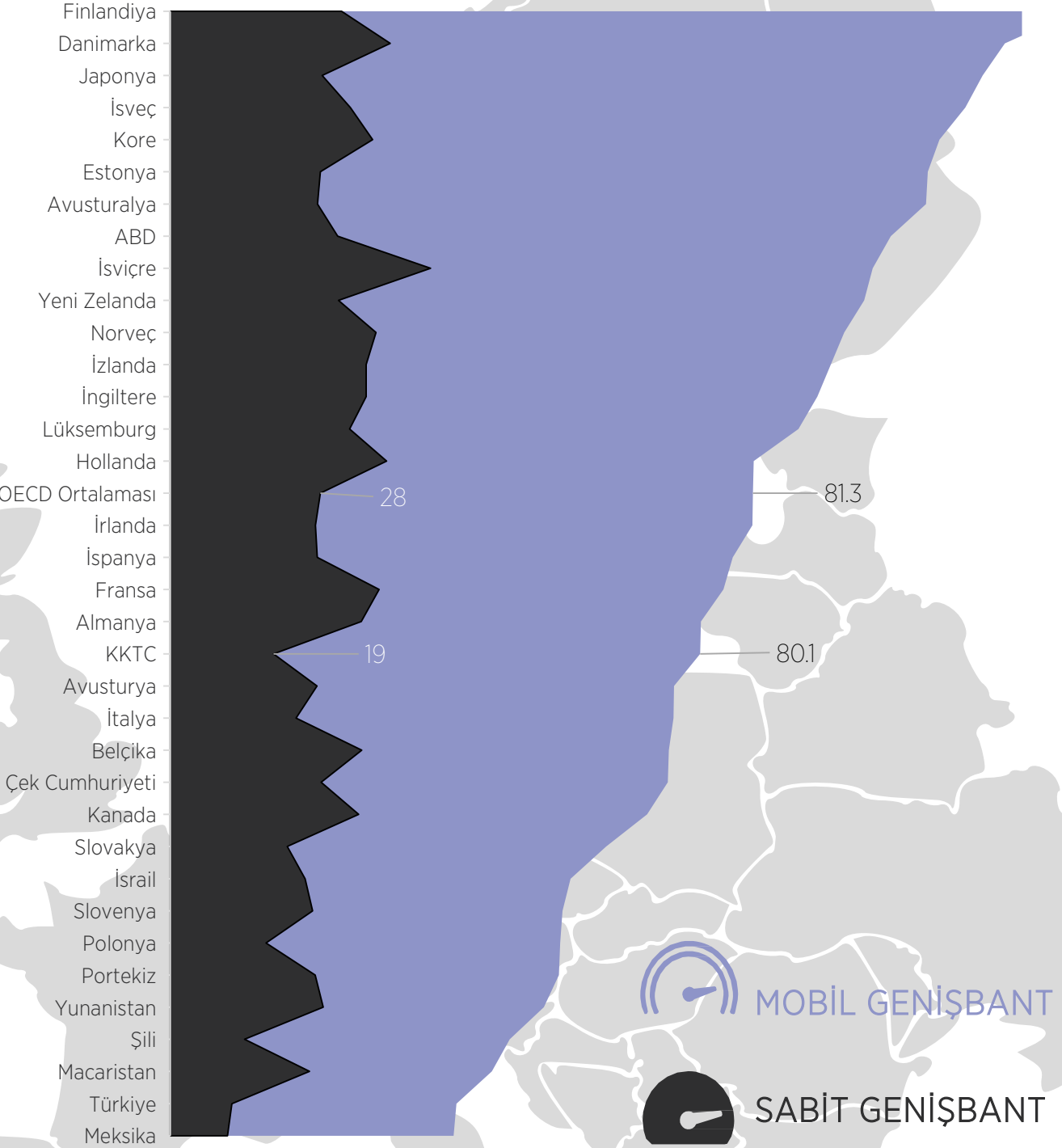
Şekil AU

³⁸ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2014, KKTC verileri ise Haziran 2015 tarihlidir.

Şekil AÜ'de OECD ülkeleri ve ülkemizde nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Ülkemizde nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %19.4 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %28.2'dir. Mobil genişbant penetrasyon oranı ülkemizde %80.1 iken OECD ortalaması %81.3'tür.³⁹

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

Şekil AÜ

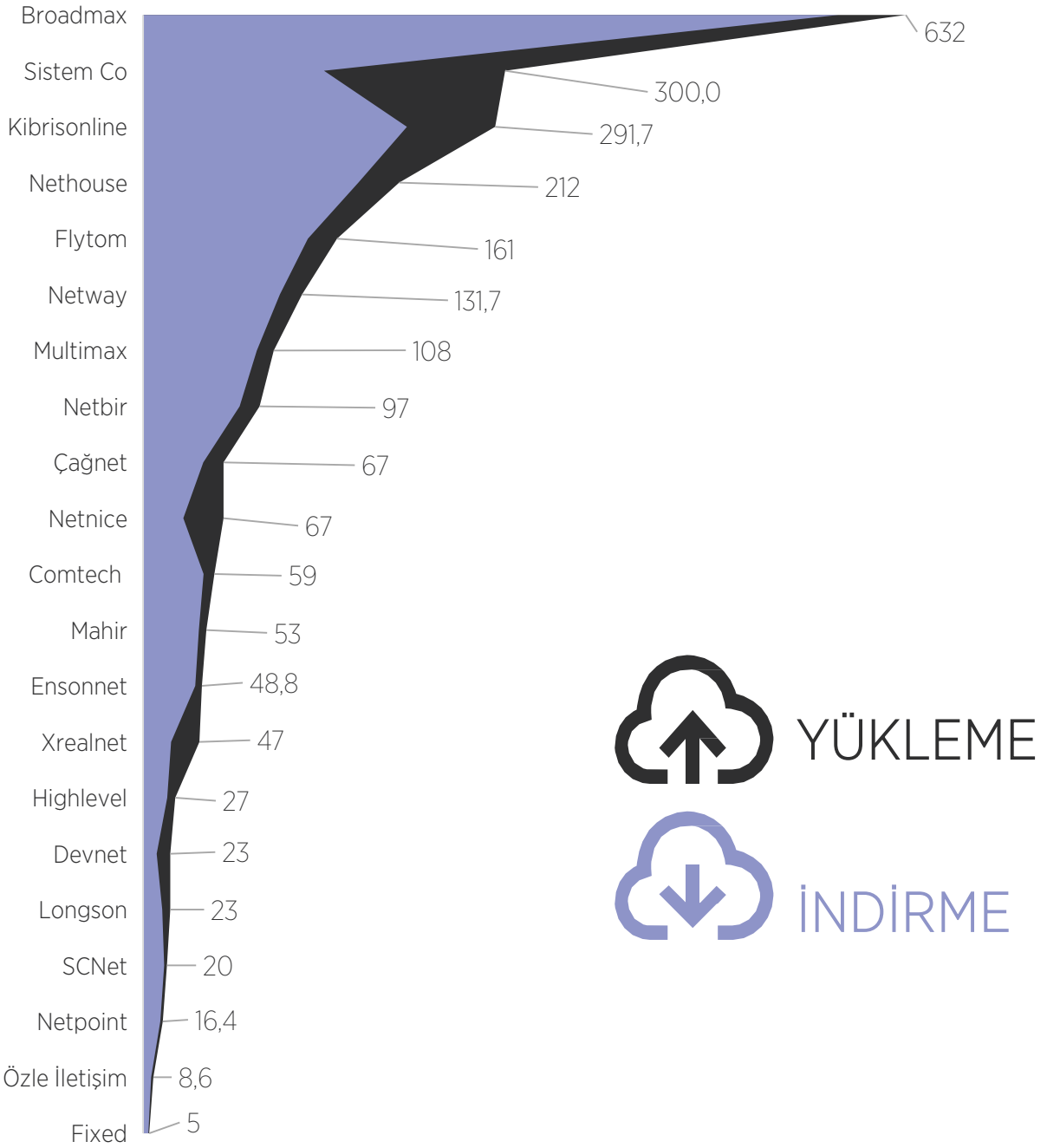
³⁹ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2014, KKTC verileri ise Haziran 2015 tarihli.

2015 yılı ikinci çeyreğinde toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı dönemsel olarak yaklaşık 11,141 TB olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %77.9'u (8,680 TB) veri indirme, %22.1'i veri yükleme (2,461 TB) şeklinde gerçekleşmiştir. Son bir yılda gerçekleşen toplam indirme ve yükleme miktarı ise yaklaşık olarak 36,078 TB (36.1 Petabyte) olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, abone başına düşen indirme 46.15 GB/ay ve yükleme ise 13.09 GB/ay olarak hesaplanmaktadır. Alttaki şekilde (Şekil AV), farklı İSS'lerin aylık toplam indirme ve yükleme hacimleri gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

İSS Bazında Sabit Genişbant İnternet Kullanımı, (TB/Ay)⁴⁰

Şekil AV

⁴⁰ 2015 2. Çeyrekte veri indirme/yükleme bildirimde bulunan İSS'ler dâhil edilmiştir.

Çağrı Taşıma Sektörü

2015 yılı ikinci çeyreği itibarıyla çağrı taşıma hizmeti sunmak amacı ile Kurum tarafından yetkilendirilmiş 3 elektronik haberleşme sağlayıcı bulunmaktadır. Kurum, 2014 yılının ilk çeyreğine dair verilerden başlayarak, 2015'in ikinci çeyreğinde kadar gerçekleşen çağrı taşıma miktarını kayıt altına almıştır.

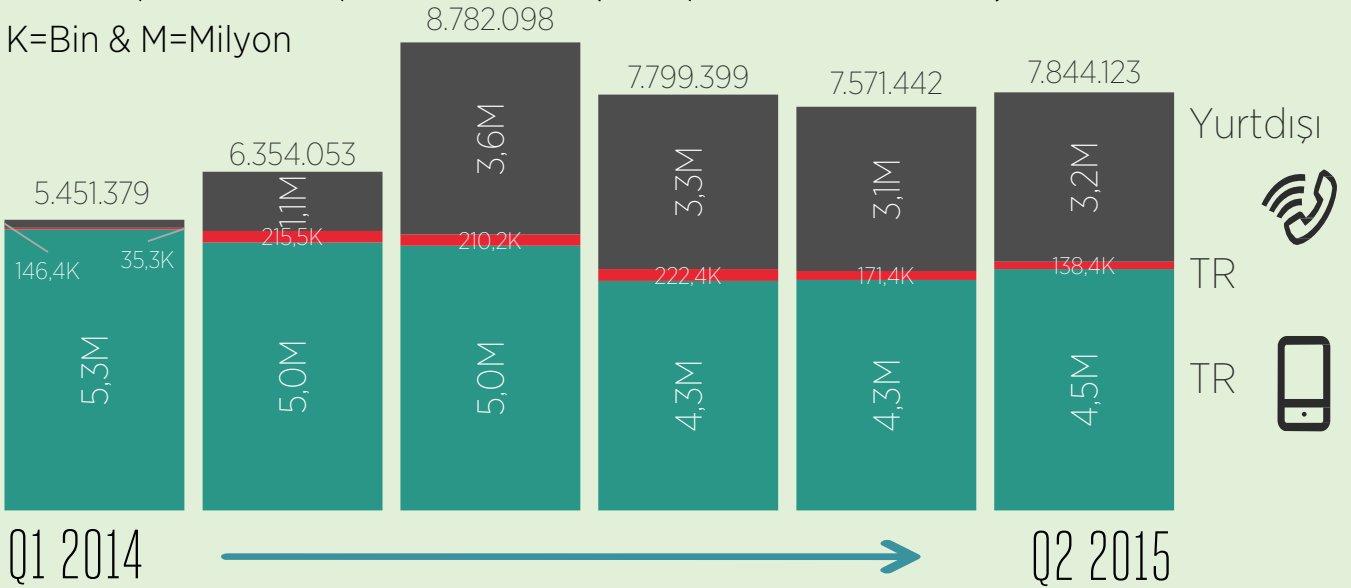
TAŞINAN DAKİKA

Sabit şebekede çağrı taşıma hizmetine genel olarak bakıldığında, 2014 yılında 28,386,929 (28.4 milyon) dakika olarak gerçekleşen toplam transit trafik miktarı, 2015 yılının ilk yarısında bir önceki yılın ilk yarısına göre %30.6 artarak 15,415,565 (15.4 milyon) dakika olarak gerçekleşmiştir. Çağrı taşıma hizmeti 2015 yılı ikinci üç çeyrek verilerine bakıldığında ise toplam transit trafik miktarının 7,844,123 (7.8 milyon) dakika büyüklüğüne ulaştığı, bir önceki döneme göre %3.6 büyüme gerçekleştiği (2015 1. Çeyrek - 7,571,442 dakika) görülmektedir. Altta şekilde (Şekil AY), haberleşme sağlayıcıların 2014 ilk çeyreğinden günümüze dek gerçekleşen trafik taşıma verilerine yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Geliş Yönüne Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

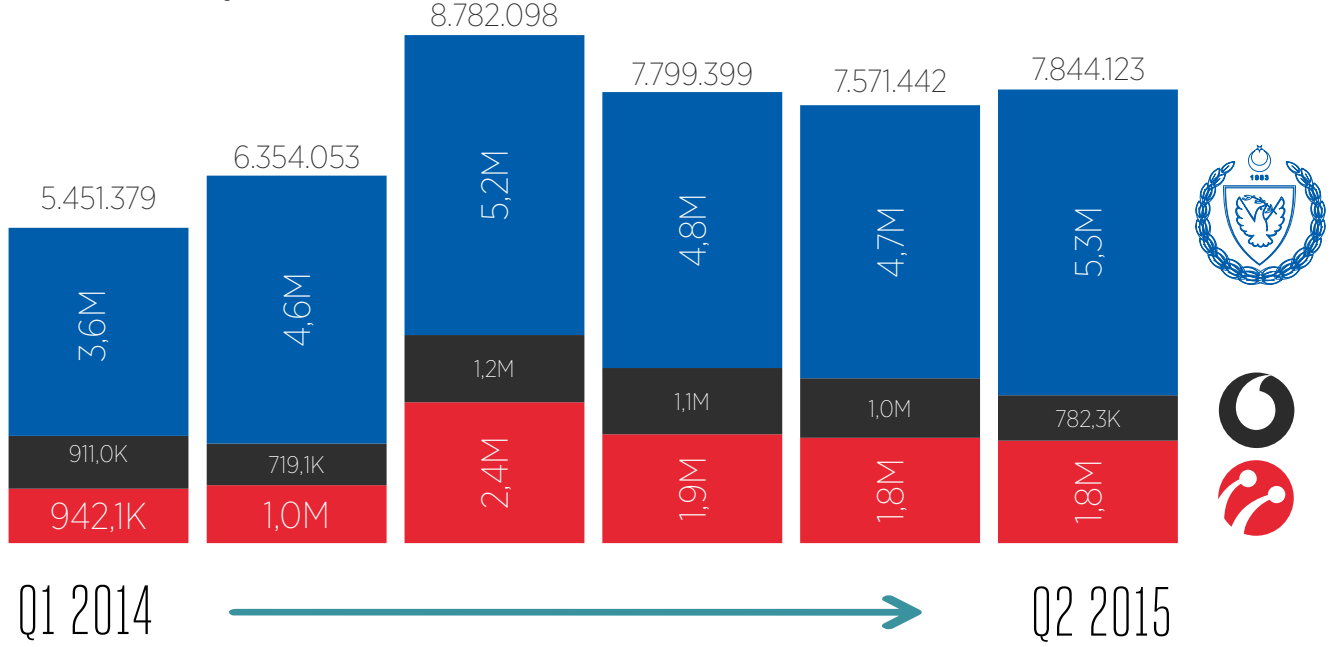
Şekil AY

Alttaki diğ er şekilde ise (Ş ekil AZ), aynı dakika trafiğ i, taşınan dakikaların sonlandırıldığı haberleş me sağ layıcıya göre belirtilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdış ından Taşınan Trafik (Sonlanış a Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

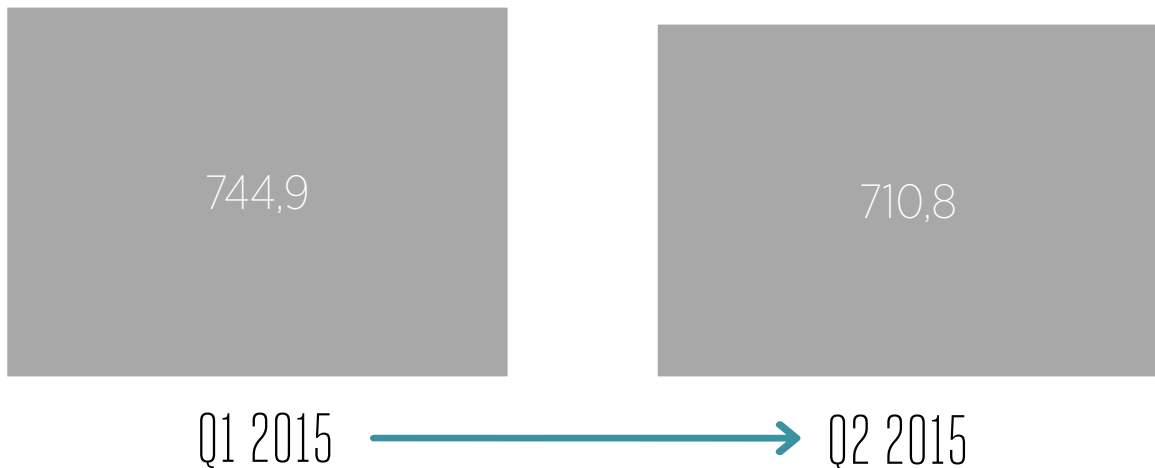
Ş ekil AZ

ÇAĞ I TAŞ IMA PAZARINDA GELİRLER

Aş ağıdaki şekilde (Ş ekil BA) 2015 birinci ç eyreğ inden günümüze kadar gerçekleş en çağ ı taşı ma hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine ç eyrek dönemler bazında yer verilmektedir. Hizmet veren haberleş me sağ layıcıların 2015 ikinci ç eyrek gelirleri bir önceki döneme (744,876.81 ₺) göre %4.6 azalarak 710,761.44 ₺ seviyesine gerilemiştir .

Kaynak: BTHK

Ç ağı Taşı ma Hizmetinden Elde Edilen Gelir, Bin ₺

Ş ekil AZ

Detaylı Tablolar

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

	2013-1	2013-2	2013-3	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
KKTCELL										
Ön Ödemeli	%14.2	%15.9	%15.1	%13.1	%15.4	%15.7	%14.7	%13.1	%13.7	%16.8
Faturalı	%2.3	%1.9	%9.4	%3.3	%3.9	%4.3	%3.9	%3.5	%2.7	%1.9
TELSİM										
Ön Ödemeli	%23.2	%17.3	%21.7	%20.0	%16.2	%14.6	%12.7	%14.3	%12.6	%11.2
Faturalı	%5.5	%5.5	%6.7	%4.8	%4.4	%6.0	%4.7	%4.0	%3.4	%4.6

Tablo 3

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/Ay)

	2013-1	2013-2	2013-3	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
KKTCELL										
GENEL ARPU	35.54	38.66	36.28	34.29	33.76	35.13	34.57	35.20	29.34	28.92
Ön Ödemeli	21.59	23.79	23.12	23.59	17.71	22.78	21.14	22.93	19.28	20.11
Faturalı	50.28	62.93	54.81	47.01	49.61	48.89	50.09	49.30	40.06	37.91
Ses	32.92	34.90	29.64	26.50	26.04	26.52	24.31	24.78	21.23	21.67
Data	8.07	9.37	8.70	11.36	11.61	12.74	12.58	13.99	12.89	13.55
TELSİM										
GENEL ARPU	40.73	40.56	40.15	37.69	40.49	43.40	41.57	43.28	37.09	39.70
Ön Ödemeli	22.26	18.81	17.90	18.88	18.57	21.10	14.28	21.60	18.00	20.50
Faturalı	54.64	56.57	55.39	52.88	60.78	62.99	65.81	54.92	47.07	50.83
Ses	42.61	39.57	34.44	34.19	31.90	34.32	31.44	34.65	27.92	30.09
Data	13.35	12.58	12.42	12.53	8.95	7.61	7.33	6.87	7.26	8.92

Tablo 4

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/Ay)

	2013-3	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
KKTCELL								
GENEL ARPM	0.12	0.11	0.12	0.11	0.12	0.12	0.10	0.10
Ön Ödemeli	0.11	0.10	0.10	0.09	0.09	0.09	0.08	0.07
Faturalı	0.14	0.13	0.12	0.13	0.14	0.13	0.12	0.12
TELSİM								
GENEL ARPM	0.16	0.14	0.13	0.14	0.13	0.13	0.12	0.12
Ön Ödemeli	0.07	0.10	0.10	0.09	0.06	0.11	0.09	0.09
Faturalı	0.13	0.18	0.20	0.16	0.17	0.15	0.14	0.14

Tablo 5

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay

	2013-3	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
KKTCELL								
GENEL MoU	255	230	223	231	201	215	204	227
Ön Ödemeli	-	-	119	184	155	162	157	181
Faturalı	-	-	330	301	270	292	270	290
TELSİM								
GENEL MoU	236	249	240	254	239	257	231	242
Ön Ödemeli	-	-	163	193	185	193	167	169
Faturalı	-	-	307	307	283	316	292	278

Tablo 6

Mobil Baz İstasyon Sayıları

	2013-1	2013-2	2013-3	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
KKTCELL										
Lefkoşa	82	82	82	82	81	81	82	83	83	83
Gazi Mağusa	58	58	59	62	60	61	64	64	64	64
Girne	84	84	86	85	88	89	89	91	91	93
Güzelyurt	24	24	24	27	26	26	26	26	26	27
İskele	34	35	35	36	36	36	36	36	36	36
TELSİM										
Lefkoşa	77	77	77	78	80	81	81	84	84	84
Gazi Mağusa	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
Girne	67	67	67	67	70	70	70	72	76	78
Güzelyurt	21	21	21	21	21	21	22	22	24	24
İskele	31	32	32	32	33	33	33	33	34	34

Tablo 7

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Gelirleri, ₺

	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
PSTN Gelirleri (Ses)	4,918,317	5,024,695	5,135,299	4,727,848	4,734,183	4,568,375
Abonelik Gelirleri (Ses)	3,078,722	3,114,961	3,062,295	3,051,510	3,034,483	3,048,130
GSM Arabağlantı Gelirleri	138,991	141,197	130,395	98,378	69,671	57,378
Yurtiçi Ve Uluslararası Trafik Taşıma Geliri	52,869	26,103	42,066	365,176	78,857	100,935
Chip Kart Gelirleri	1,169,506	1,010,740	906,649	751,570	702,831	544,650
Rehberlik Hizmetleri (192) Gelirleri	16,913	16,497	13,346	13,849	11,534	243,314
Altyapı ve Parelasyon Gelirleri	491,823	416,043	391,861	229,827	133,179	202,100
Diğer Gelirler	7,402	7,800	7,200	13,200	6,600	8,600
xDSL Abone	1,005,840	1,017,555	990,555	984,810	982,065	980,205
Data Devresi (Özel Devreler) Gelirleri	834,007	877,314	859,577	834,959	838,918	896,491
Abonelik Gelirleri (Data)	10,567	8,748	28,223	21,426	59,363	24,335
Erişim Gelirleri	1,030,858	1,118,697	1,177,331	1,327,006	1,463,935	1,526,869
TOPLAM	12,755,815	12,780,350	12,744,795	12,419,559	12,115,619	12,201,382

Tablo 8

Kaynak: BTHK

Sabit ARPU, (₺/Ay)

	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
GENEL ARPU	42.09	42.32	42.68	43.11	42.59	41.60	41.92
Ses	37.03	27.44	28.11	28.63	27.46	27.35	27.60
Data	-	43.19	44.41	45.29	47.78	50.80	52.25

Tablo 9

Sabit Haberleşme Sağlayıcı MoU Değeri, Dk./Ay

	2013-4	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
MoU	276	273	278	261	254	242	238

Tablo 10

Sabit Genişbant İnternet Abone Sayıları

	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
xDSL	21,631	21,854	21,261	20,778	21,021	20,954
Dialup	121	144	47	32	6	6
Wireless	32,058	33,115	32,796	35,045	35,708	37,330
Fiber	47	53	52	54	54	53
Hotspot	2,836	2,689	6,120	6,333	5,896	5,799

Tablo 11

Sabit Genişbant ARPU, (₺/Ay)

	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2
GENEL ARPU	20.08	19.96	27.45	23.48	23.74	23.49
xDSL	9.43	8.25	11.67	8.81	8.79	9.23
Wireless	24.64	22.76	34.50	30.86	29.94	29.07
Hotspot	30.98	12.91	19.97	9.51	9.46	8.26

Tablo 12

Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	KKTCELL
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Şti.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Wireless Solutions Ltd.	CYPRUS WIRELESS SOLUTIONS
Çağnet Communication Ltd.	ÇAĞNET
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Erkut Endüstri ve Ticaret Limited	DEVNET BİLİŞİM
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	KKTCELL
Kıbrisonline Ltd.	KIBRIS ONLINE
Longnet İletişim Ltd.	LONGNET
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET Internet)	MAHİR BİLGİSAYAR
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Nethouse Bilgi İşlem Merkezi Ltd.	NETHOUSE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Netser İletişim Hizmetleri Ltd.	NETSER
Netnice İletişim Ltd.	NETNICE
Netway Broadband Ltd.	NETWAY
Özel Güvenlik Sistemleri Ltd. (Netbir İnternet)	ÖZEL GÜVENLİK
Özle İletişim Ltd.	ÖZLE İLETİŞİM
SCNET Internet Services Ltd.	SCNET

Sistem Co. Ltd.	SİSTEM CO
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
Xrealnet İnternet Ltd.	XREALNET
ÇAĞRI TAŞIMA	
Polyphone Communications Ltd.	POLYPHONE
MMT Telekom Ltd.	MMT
KıbrısOnline Ltd.	KIBRIS ONLINE
ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ	
Arinet Security & İnternet Consultancy Ltd.	ARINET
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	KKTCELL
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ

BTHK

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

İletişim bilgileri;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Adres: Osmanpaşa Caddesi,
Feray Yağcıoğlu Apt. Kat 2 Daire 1
Köşklüçiftlik, Lefkoşa, K.K.T.C.

T +90 392 227 9611

F +90 392 227 9635

W <http://www.bthk.org>

E info@bthk.org

Raporu indirmek için:

